

Si dubium est: an sit uentura amica. **V**trūq; nomē. i. Instantē & Ruffū. i. xi. cyathos.
Formosam: Cæcus amabat puellam formosam: formosa inquit ē sed utrūq; res sit:
plus amat q̄ uidet: an hoc alludit ad illum cæcum Iuuenalis: Qui nunq̄ uisæ flagra
bat amore puellæ. Cui⁹ etiā meminit Pli. in epistolis: sed placet hunc esse alium quemad
modū supra est: Codrus qui cæcus amabat.

Tonforem: Tonfore Ruffo miserat: quē ille tam diu detinuit barba tondenda: ut q̄
imberbis erat: sit reuer
sus barbatus hui⁹ tonforis mol
litiem antepōnit puero Nero
nis qui duos habuit in delitiis
Sporum: quē habitu iustæ spō
sæ duxit uxorem: & Doripho
rum cui ipse nupsit: quē Tran
quillus appellat Doriphore.
Tacit⁹ Pythagorā his uerbis:
Pythagoræ ex grege contami
nata nupsit. & infra: Qualis Py
thagoras dabat Neroni: Sūtq;
qui legāt: Thalamus Neronis:
ut thalamus sit tōforis nomē:
Sed nō placet. **T**alem artē:
tondendi. **B**arbæ drusorū:
idest Neronū. In genas æquā
das: idest barbam æquandam.

Barbatus est reuersus: & indi
cat detinuisse: & menses & an
num. **C**ensura speculi. i. specu
lo censore. **E**paphæresis: nūc
rus crinium excogitat⁹ a mol
lioribus: qui conficiebatur sic
cisa uariis in locis coma: cū alie
num ab hac mollitie ostendit
Scipionē Silius: ita canit. Mar
tia frōs facilesq; comæ: nec po
ne retroq; Cæsaries breuior: i
telligēs utputo de hac epaphæ
resi. **L**ongam: idest dum diu
tondens.

Auditur: Domitianus conficiendis feris delectabat: quod testatur Tranquillus: idē
assumpserat sibi nomen Alcide maioris: cuius factum ut imitaretur nuper in hare
na prostrauit leonem: quod olim Nero facere statuerat: feræ magnitudinem admiratur:
Et fortitudinem imperatoris laudat poeta. **T**antus: idest tantus timor. **I**n harena au
sonia: in theatro Domitiāi. **P**er auiā massyla: idest per saltus massylæ: partis libyæ: & le
uitate equorum & ferarum multitudine nobilis. **P**allidus: timens. **S**ine mente pecus. i.
attonitū. **I**ura. i. supercilium. **N**omas picta marmore intelligit hunc leonem superaf
se omnes numidicos leones: nomas enim græce: latine numidia est. **P**icta marmore: pp
marmor quod ex numidia afferebatur. Id genus marmoris. M. lepidus collega Catulli in
consulatu primus romæ ostendit. **N**omas picta marmore. i. numidici leones eligerēt
hunc regem: & darent coronam: nam quod de figuramarmorea romæ aiūt: nec cōuenit

Si dubia est: septunce trahar. si fallit amantem:
Vt iugulem curas: nomen utrunque bibam:

De Aspro.

Formosam plane sed cæcus diligit asper:
Plus ergo ut res est: quam uidet: asper amat:

Ad Cedicianum.

Tonforem puerum sed arte talem:
Qualis nec thalamis fuit neronis
Drusorum cui contingere barba:
Aequandas semel in genas rogatus
Ruffo cediciane commodauit:
Dum iussus repetit piles eisdem.
Censura speculi manum regente:
Expingitque cutem: facitque longam
Detonsis epaphæresim capillis:
Barbatus mihi tonsor est reuersus.

Ad Eundem de leone.

Auditur quantum massyla per auiā murmure:
Innumero quotiens silua leone furit.
Pallidus attonitos ad plena mapalia pastor:
Cum reuocat tauros: & sine mente pecus:
Tantus in ausonia fremuit modo terror harena:
Quis non esse gregem crederet: unus erat.
Sed cuius tremarent ipsi quoque iura leones.
Cui diadema daret marmore picta nomas:

hec tunc est. supra tamen. Est locus marmoreis fers distinctus Exornant pictæ qua pla-
tanona feræ: sed non conuenit. **L**unatæ: tortæ. **S**tetit: inhorruit. **I**ubæ: iubati. n. leo-
nes generosiores habebant. **Q**uā decuit: q̄ par fuit. **D**e magna morte: manu imperato-
ris. **A** iugis Cybeles: nā currus Cybeles uehit leonibus: quod Virgilius cecinit & Lucre-
tius: Hanc ueteres graui docti cecinere poetæ. Sedibus i curru biugos agitare leones.
Frater: Titus qui relatus est in numere deorum. **V**el pater: i. Vespasianus. **A**b astro hercu-
co. i. a leone interfecto ab Hercu-
cule: qui in cælo est astrum.

O quantū per colla decus quæ spargit honorem:

Aurea lunatæ cum stetit unda iubæ.

Grandia quam decuit latum uenabula pectus:

Quantaque de magna gaudia morte tulit.

Vnde tuis libye tam foelix gloria filius:

Acybeles nunquid uenerat ille iugis.

An magis herculeo germanice misit ab astro:

Hanc tibi uel frater uel pater ipse feram.

In Catullam.

Formosissima quæ fuere uel sunt:

Sed uilissima quæ fuere uel sunt.

O quam te fieri catulla uellem:

Formosam minus: aut magis pudicam.

Ad Flaccum.

Temporibus nostris atas cum cedat auorum:

Creuerit & maior cum duce roma suo.

Ingenium sacri miraris abesse maronis:

Nec quenquam tanta bella sonare tuba.

Sint mecenates: non deerunt flacce marones:

Virgiliūque tibi uel tua rura dabunt.

Iugera perdiderat miseræ uicina cremonæ:

Flebat & abductas tityrus ager oues.

Risit tuscus eques: paupertatemque malignam

Reppulit: & celeri iussit abire fuga.

Accipe diuitias: & uatum maximus esto:

Tu licet & nostrum dixit alexin ames.

Astabat domini mensis pulcherrimus ille:

Marmorea fundens nigra phalerna manu.

Et libata dabat roseis carchesia labris:

Quæ poterant ipsum sollicitare iouem:

Excidit attonito pinguis galathea poetæ:

Temporibus nostris atas cum cedat auorum:
Creuerit & maior cum duce roma suo.
Ingenium sacri miraris abesse maronis:
Nec quenquam tanta bella sonare tuba.
Sint mecenates: non deerunt flacce marones:
Virgiliūque tibi uel tua rura dabunt.
Iugera perdiderat miseræ uicina cremonæ:
Flebat & abductas tityrus ager oues.
Risit tuscus eques: paupertatemque malignam
Reppulit: & celeri iussit abire fuga.
Accipe diuitias: & uatum maximus esto:
Tu licet & nostrum dixit alexin ames.
Astabat domini mensis pulcherrimus ille:
Marmorea fundens nigra phalerna manu.
Et libata dabat roseis carchesia labris:
Quæ poterant ipsum sollicitare iouem:
Excidit attonito pinguis galathea poetæ:
Formosissima quæ fuere uel sunt:
Sed uilissima quæ fuere uel sunt.
O quam te fieri catulla uellem:
Formosam minus: aut magis pudicam.
Ad Flaccum.
Temporibus nostris atas cum cedat auorum:
Creuerit & maior cum duce roma suo.
Ingenium sacri miraris abesse maronis:
Nec quenquam tanta bella sonare tuba.
Sint mecenates: non deerunt flacce marones:
Virgiliūque tibi uel tua rura dabunt.
Iugera perdiderat miseræ uicina cremonæ:
Flebat & abductas tityrus ager oues.
Risit tuscus eques: paupertatemque malignam
Reppulit: & celeri iussit abire fuga.
Accipe diuitias: & uatum maximus esto:
Tu licet & nostrum dixit alexin ames.
Astabat domini mensis pulcherrimus ille:
Marmorea fundens nigra phalerna manu.
Et libata dabat roseis carchesia labris:
Quæ poterant ipsum sollicitare iouem:
Excidit attonito pinguis galathea poetæ:

Formosissima: In Catulla
lam quæ cum ob elegan-
tiam formæ a multis appetere-
tur: habebatur uilissima: optat
poeta: ut aut min⁹ formosa fi-
at ne a tot appetat: aut magis
pudica ne sit uilis.

Temporibus: Reddit ratio-
nem Flacco miranti qua-
re in p̄stinā dignitatem Roma
restituta a Domitiano: non ad-
sint quoque antiquorum poetarū
ingenia: quia. s. defunt Mecœ-
nates qui dent mūera. **C**edat:
uincatur magnificentia. **C**ū
suo duce: Domitiano. **T**anta
tuba: quanta cecinit Virgilius.
Tityrus: persona sumpta ē a
Theocrito & Virgilio. Id aut si-
gnificat hircū magnū lingua li-
byca: si Probo credim⁹: sed stra-
boni placet tityros fuisse Bac-
chi sacerdotes: ut Silenos: saty-
ros: bacchas: lenas: thiades: mi-
nalōes: nayades: nymphas. Ti-
tyrus autem carmine hoc est
Virgilius. **M**iseræ cremonæ:
alludit ad carmen Virgilii: Mā-
tua ue miseræ nimium uicina
cremonæ. **M**ecœnas: fuit or-
dinis equestris: & a tuscis regi-
bus ducebat originem. **A**le-
xis. fictum nomē: ita enim nō
appellabatur sed dicebat Alex-
ander: sed ut carmini conueniret nomen est mutilatum: & cum poeta lasciuum carmen
scribit in hunc appellat se Coridonem. **D**omini: Virgilii. **M**armorea: candida in specie
marmoris. **P**inguis galathea. i. pingue carmen de galathea. **A**tonito: amore Alexis.
q ii

Testylis: nomen mulieris: cuius & Virgilius & Theocritus meminit. **E**xcidit: ex a^o discessit. **A**rma uirūq: alludit ad carmen Virgilii. **Q**ui modo uix culicem opere: quod extat: ubi culicis pastoris mortē deflet. **R**udi ore: ipolito carmine. hui⁹ meminit Papi. **A**nne annos culicis maroniāi. **V**arros: q⁹ tēporib⁹ Cæsaris habuit quem amaret. **M**ars

Mus: amauit Melenem.

Magna: Congiariū ter dederat Domitianus: quod ne uideat fecisse ut alienos populi animos cōciliaret: ea enī ferme de causa cōgiarium dari solebat: poeta ait nō allici populi ad amorem īperatoris muneribus: sed allici ad amorem munere dignitate imperatoris qui donat. **N**on ppter prēmia. i. congiarium. **T**oties: te uictor. **D**ucum: qui omnes duces uicis. **E**t uictor tui: ille seipm dicitur superare: nihil agit prætationem: & appetitū domat. alibi: Ardua res hæc est opibus non tradere mores. **A**n uictor sui ipius Domitianus: quia iā non habet cum quibus contendat: sed secum certat: & se quotidie superat uirtute: quod & de Crasso scribit Cicero: q⁹ quotiens dixit alios supauit eodie seipsum.

Tres habuit: Picens adeo senex erat: ut cōdito tumulo suo expuerit: tres dentes ceciderūt in sinu. **N**ouissima fragmenta: idest ultimos dentes. **P**icens: item apud Iuuenalem: Tum Picens accipe dixit. **L**axi oris: eneruati & languentis. **L**icet: cōcedit. **P**raestitit officiū: quia sepeliuit ipse suos dentes.

Cum tibi: Artemidor⁹ nome⁹ compositum ē: significatq⁹ Dianæ donū: quo noīe erat superbus & elatus: at poeta ait cū crassas habeat lacernas: non mō Artemidorū: sed sagarim posse appellari a sagis: hoc est uestibus uilioribus quas gestabat.

Aspicis: In Lusum furacem: quem ad furta duos oculos habere ait. & iocat dū singula eius furta cōmemorat. **L**acuna: cōcauitas oculi euulsi. **L**ippa: stillans & manās. **N**e cōtēne caput: quia habebat unum oculum. **A**utolyce: Autolyc⁹ fili⁹ Mercurii fur notissimus: Eleonem oppidum Parnassi ut Homerus & Crates scribunt: tenuit: cum proximo loco furto infestaret. **S**ectius scribit Autolycum non potuisse tenere Eleonem in Parnasso: cum illic non sit Eleo oppidum: sed Neo. **T**am piccata: quia capit quicquid attingit: ut pax tunc cum est conuiuia.

Testylis & rubas messibus uista genas.

Protinus italiā concepit & arma uirumque:

Qui modo uix culicem fleuerat ore rudi.

Quid uaros marfosque loquar: dictataq⁹ uatū:

Nomina: magnus erit quos numerare labor.

Ergo ero uirgilius si munera mæcenatis:

Des mihi. uirgilius non ero marfus ero.

Ad Cæsarem Do.

Magna licet totiens tribuas maiora daturus:

Dona: ducum uictor: uictor & ipse tui:

Diligeris populo non propter prēmia cæsar:

Propter te populus prēmia cæsar amat.

De Picente.

Tres habuit dentes pariter quos expuit omnes:

Ad cumulum picens dum sedet ipse suum.

Collegitque sinu fragmenta nouissima fracti

Oris: & aggesta contumulauit humo.

Ossa licet quondam defuncti non legat hæres:

Hoc sibi iam picens præstitit officium.

In Artemidorum.

Cum tibi tam crasse sint artemidore lacernæ:

Possum te sagarim iure uocare meum.

In Lusum furem.

Aspicis hunc uno contentum lumine: cuius

Lippa sub attrita fronte lacuna patet.

Ne contemne caput: nihil est furatius illo:

Non fuit autolycei tam piccata manus.

Ligula: instrumentū argenteū est: de qua in distichis. **S**ubducere: subfurari. **F**raudare uernā lucerna: id est non erubuit eripere lucernā uernā. **S**oleas: sensus ē si non potest furari aliquid alienum furatur soleas puero suo quas cōmisit custodiendas: nā cōnatū deponēbat soleas. alibi: Deposui soleas afferē ptinus ingens. **P**uer: seruum suum.

Arte dolosa. i. furto.

Summa: Claudiam tantæ magnitudinis ē ait: ut si uoluerit esse par colosso Domitia

Hunc tu conuiuiam cautus uitare memento:

Tūc furit: atque oculo luscus utroque uidet:

Pocula solliciti perdunt ligulasque ministri:

Et latet in tepido plurima mappa sinu.

Lapsa nec a cubito subducere pallia nescit:

Et tectus lanis saepe duabus abit:

Nec dormitantem uernam fraudare lucerna

Erubuit fallax: ardeat illa licet.

Si nihil inuasit: puerum tunc arte dolosa:

Circuit: & soleas surripit ipse suas.

In Claudiam.

Summa palatini poteras æquare colossi:

Si fieres breuior claudia sexquipede.

In Carinum:

Liuēt carinus: rumpitur: furit: plorat:

Et quærit altos unde pendeat ramos:

Non iam quod orbe cantor & legor toto.

Nec umbilicis quod decorus & cedro:

Spargor per omnes roma quas tenet gentes:

Sed quod sub urbe rus habemus æstiuum:

Vehimurque mulis: non ut ante conductis:

Quid imprecabor o seuerē liuenti:

Hoc opto mulas habeat & suburbanum.

De Picente:

Scribit in auersa picens epigrammata charta:

Et dolet: auerso quod facit illa deo.

De Aulo:

Thestylō aulus amat: sed nec minus ardet alexi:

diuitias quas habet: & sit nre cōditiōis ac fortunæ: cui inuidet. i. sit pauper.

Scribit: Consules & duces in charta transuersa scribebant: auctor est Trāquillus. sed scribere hic in charta aduersa: utputo accipit p eo quod scribere in pagina & iter

go. Picens tam longa scribebat epigrammata: ut & tergū impleret: neq placebat: poeta ait non esse mirandū: si cū in charta aduersa scribat: aduerso quoq deo faciat uersus: designans loquacitatem Picentis. **A**duerso deo: id est nulla grā. nam illi scribunt carmina deo aduerso: qui non placent. alibi. Carmina quod scribis mulis: & Apolline nullo.

Thestylon: Aulus is tantum uatibus blandiebatur: quoq pueros amabat: hoc p dicit

ni: eam oportet sic esse minore sexquipede. Tam portentosæ magnitudinis fuerūt apud antiquos: Gabara nouē pedum: Pussio & secundilla nouē pedū cū dimidio. **A**quare: par esse.

Colossi pal. de statua equestri Domitiani: quæ erat iuxta pallatium: potes & de colosso apollinis itelliger: qui fuit erectus ab Augusto in pre pallatii.

Sexquipede: pede uno cū dimidio: de sexquiliora: sexplaga. sexquipede alibi diximus.

Liuēt Carinus: In Carinū inuidum: q uirtuti non inuidebat: sed uel exiguis diuitiis nūc rumpebatur Martiale possidente mulū suū & suburbanū: cū ille eēt ditissimus: imprecatur poeta tantæ inuidiæ ut ipse possideat mulū & suburbanū: hoc ē ad eandē deueniat cōditionē. Carinus contrariū nomē est inuidenti. nā Carinus significat lætū. **L**iuēt: rūpitur inuidia: inuidere liuentis ē. **U**nde pendeat: id est unde se suspēdat. hic enim exitus est inuidi. **E**t cedro perunctus: id ē oleo cedrino: nā ut preciosi libri & bona carmina seruabant.

Rus æstiuum. i. rus ad æstiuandū. **M**ulis: nō ut ante cōductis sed meis. & mulum cōductū scribit Horati in sermonibus. **O**pto hēat mulos & suburbanum. i. opto admittat

Martialis. **T**hestyloſi: pueſ: Vocoſi. **D**elicias uatum: qui ſunt delitiæ poetæ.

Vt poſcas: Mittebant munera amicis: cum diem natalē celebrabant: Clytus ut frequentiora munera colligeret: noues celebrabat diem ſuū natalē in anno: poeta monet niſi deſtiterit tā multos natales celebrare: ſe nō putaturū eum eſſe ſemel natū: hoc ē nō miſſurū uel ſemel munus.

Naſceris: diem natalem celebras. **N**on natalitias calēdas: id eſt ſingulis menſibus celebras natalem: exceptis tibus uel quattuor.

Tu nobis uideris ſenex: cum celebraueris totiens natalem.

Licebit: quāuis.

Moro caduco: præmature: ut ſupra.

Maſſa: mēram.

Alligati: coagulati.

Cru da innupta.

Sit pudor: pudeat te.

Modus: finis.

Naſci ſemel: unū tñ celebrare natalē in anno.

Non putabo te natū ſemel: i. ne ipſo quidem die natali

H munus mittam.

Ic ubi: Domitian⁹ auctore Tranquillo poſt uictoriam ſarmaticam cum multis artibus cum quadrigis & inſignib⁹ triūphorum per regiones urbis exiſſet: maximū ſibi poni uoluit: hūc celebrat poeta carmē.

Fuit et cōditum tēplū.

Fortunæ reducis: quod reducem ſeruaret imperatorem.

Fortuna uariis numinib⁹ tēpla hēbat: nam erat ædes fortunæ reducis. & ut

Plutarchi uerba ex queſtionibus recitemus: Euelpedis atropææ progeniæ uiſcatæ: Breuis hæc condita eſt Seruio tullo.

Erat & tēplum malæ fortunæ in æſquiliis.

Fœlix area: locus paratus ad ædificandū: Vel fœlix: i. ampla. Vel ga conditū poſtea illic tēplū.

Iubar: radios.

Arc⁹ ouas: triūphalis.

Status erectus eſt.

Gemini currus: Nam arcus habebant quadrigas: uel propter duplicem triūphum: quem hætenus reſtauerat ex daciſ.

Ipſe aureus: i. ſtatua Domitiani aurea: Non enim paſſus eſt poni ſibi ſtatua niſi auream: & argenteam: ut Tranquillus tradit.

Sufficit: par eſt.

Immenſis iugis: quadrigis.

Forſitan & noſtrum ſic iacinthon amat.

Inunc & dubita uates an diligat ipſos:

Delicias uatum cum meus aulus amet.

In Clytum.

Vt poſcas clyte munus exigasque:

Vno naſceris octies in anno.

Et ſolas puto tres ue quattuor ue

Non natalitias habes calendas.

Sic uultus tibi lenior licebit:

Tritis littoris aridi lapillis.

Sit moro coma nigrior caduco

Vincas mollicie tremante plumas:

Aut maſſam modo lactis alligati:

Et talis tumor excitet papillas.

Quales cruda uiro puella ſeruat:

Tu nobis clyte iam ſenex uideris:

Tam multos quis enim fuiſſe credat:

Natales priami ue neſtoris ue?

Sit tandem pudor & modus rapinis:

Quod ſi ludis adhuc: ſemelque naſci:

Vno iam tibi non ſat eſt in anno:

Natum te clyte nec ſemel putabo:

Ad Domitianum:

Hic ubi fortunæ reducis fulgentia late:

Templa nitent: fœlix area nuper erat.

Hic ſtetit arctoi formoſus puluere belli:

Purpureum fundens caſar ab ore iubar:

Hic lauro redimita comas & candida uultu:

Roma ſalutauit uoce manuque ducem.

Grande loci meritum teſtantur & altera dona:

Stat ſacer edomitis gentibus arcus ouans:

Hic gemini currus numerāt elephāta frequēter:

Sufficit immenſis aureus ipſe iugis.

Hæc eſt digna tuis germanice porta triumphis:

Urbem Martis: dei bellorū. **H**os aditus: idest triūphales: idest ut imperatores agāt tales triumphales.

Augusto: Silius poeta tertiū cōsulatū accepit a Domitiano: comparat eum poeta consulem tertiū cum Pompeio: qui tres consulatus gessit: & decus Silli anteponit rebus omnibus quas tribus illis consularibus gessit Pompeius: hac una ratioe: quoniā Domitianus dederat tertiū consulatum longe maior senatu & Cæsare: qui dederūt tres

consulatus Pompeio. **A**ugusto: Domitiano. **B**issenos fasces: consulatum. **N**oto cōsule. i. ad Siliū quib⁹ fuerat cōsul. **S**onare: pulsare. **N**obili uirga: fores a magistratibus uirga lictorū pulsabantur. Papi-
nius de conuentu ad Stellā: Et multa pulsanē limina uirga. Li-
uius in sexro ab urbe: Forte ac-
cidit ut lictor Sulpitii cū is de
foro domū se recipet: fores ut
mos est uirga percuteret. Pl. i.
.vii. naturalis historiæ scribit
Pompeium cōsulem phibuisse
se lictorem pulsare fores. Possi-
donii ueneratione tanti uiri.

Purpura fœlix: Pōpei. **T**er-
tiusq; consul. i. tertius consula-
tus. **Q**uod optet: idest ut op-
tet datum fuisse consulatum a
te. **N**umerare: cōsulat⁹ sic da-
tos a Domitiano. **I**anus paci-
ficus: idest annus. **Q**uorum
pacificus: ter ampliauit: iunge
cum inferiorib⁹: ut referas ad
consulatus Silii. **P**acificus: ad
differentiā pompeianorū: qui ī
armis uersati sunt: idest Silius
mauult sic: idest sine bellis nūc-
rare suos consulatus frequētes
hoc est sæpe tales habere: quo-
rum nomina Ianus pacific⁹ ter

ampliauit: nam ter consul fuerat.

Horas quinq; Cecilianum in tempestiuum conuiuam accusat: qui iuitatus debebat
ad nonā horā uenire: nā tūc cœna parabat: Imperat extructos frangere nona toros
sed ante quintam properauerat: monet ut celer⁹ ēt ueniat: uel serius nona: ita enī nō cœ-
nabit. **P**uer nunciat: nam pueri nunciabant horam dominis. **R**aucæ cæræ: idest libel-
li forenses. **D**istulerint uadimonia: peregerint iudicia: nam tertia hora in foro uersabā-
tur. **F**eras floralitias: feræ ab ædilibus paratæ ad aliquem ludum lassabantur quarta ho-
ra usq; ad quintam ad iugum patritiū: ubi florales ludi exercebantur: uel quia mense ap-
li prætores ludos edebant feris ad megalesia: quo tempore & floralia fiebant: unde flora-
litia feræ dicuntur: hoc est editæ in spectaculum eo mēse quo floralia agebātur. hac una
sententia mihi placet. **C**alida. i. cocta utebant in conuiuio. **A**lget: idest est sine igne

Nudo foco: carente lignis.

Sero: uel post notam: uel sero præcedentis diei: siam ita quocumque non coenabis.

Quis corcyraei: Laudat rus Entelli testu lapidibus specularibus: quales hortos habuit. Tyberius: & supra commemorauit. Corcyraei regis: alcinoi qui regnauit in insula corcyra. Vindemia: racemi uuae. Gema perspicua. i. lapidibus specularibus. Nec tamen latet: sed cernitur. Bombicina: ex ueste bombicina. Mulieres bombicina: uiricosa pellicebat. Lapidibus specularibus: quibus uuae seruabantur. Sterilis hyems: alibi sterilis. Iubetur ferre autumnum: idest fructus autumnales.

Hiraris: Vacerra significat stipitem ad quem alligatur equi. Vacerra item significat uerocordem & insanum. hic nomen proprium est cuiusdam qui mortuos tantum poetas laudabat: ait poeta se nolle laudari: idest nolle mori: ut ab hoc laudetur. Idem uersus est supra: Si post fata uenit gloria non propero. Miraris: laudas. Non est tanti: idest non tanti facio perire ut placeam tibi: hoc est non tanti facio istam laudem: ut morte tibi placere uelim.

Quanta: Neruae coccei ingenium & carmen laudat: quem praestantissimum ait esse poetam si uoluisset aperte se poetam fateri: sed praemodestia silet: aut certe tenue carmen scribit in quo tamen a Nerone dictus est alter Tibullus. Permessis: siue permessus fluius est: qui ex parnasso labitur: unde etiam Olmeus defluit. Verecundam sitim: idest uoluit parum gustare. Frontem pieriam: idest poeticam. Tenui corona: idest hederacea: nam poetae heroi coronati querna utebantur propterea si placet supra: dum scribit ad Collinum: O cui tarpeias licuit contingere quere: nam ille de poetis erat coronatus a Domitiano: corona autem hederacea elegi & tenuiores poetae utebantur. Propertius: Ennius hirsuta cingat sua dicta corona: Mi folia ex hedera porrige Bacche tua. Nec dare uela. i. non sequi famam. Nero scribit esse alterum Tibullum Neruam. Nero. n. carmina componere: quod multis negantibus Tranquillus affirmat ex pugilaribus: quos uiderat. Quattuor: Argentum mittebatur in saturnaliis: Posthumianus. x. ante annis solebat

Mane ueni potius. nam cur te quinta moretur? Aut cur non sero ceciliane uenis?

Ad Entellum.

Quis corcyraei uidit pomaria regis: Rus entelle tuae praeferat ille domus. Inuida purpureos urat ne bruma racemos: Et gelidum bachi munera frigus edat. Condita perspicua uiuit uindemia gemma: Et tegitur foelix nec tamen uua latet. Foemineum lucet sic per bombicina corpus: Calculus in nitida sic numeratur aqua. Quid non ingenio uoluit natura licere: Autumnum sterilis ferre iubetur hyems:

In Vacerram.

Miraris ueteres uacerra solos: Nec laudas nisi mortuos poetas. Ignoscas petimus uacerra. tanti Non est ut placeam tibi: perire:

De Nerua.

Quanta quies placidi tanta est facundia nerue: Sed cohibet uires ingeniumque pudor. Cum siccare sacrum largo permessida posset: Ore: uerecundam maluit esse sitim. Pieriam tenui frontem redimire corona Contentus: famae nec dare uela sua. Sed tamen hunc nostri sit temporis esse tibullus: Carmina qui docti nota neronis habet.

In Posthumianum.

Quattuor argenti libras mihi tempore brumae:

mittere Martiali quattuor argenti libras: sed singulis annis tñ detraxerat ut iam non haberet hoc decem anno quod posset detrudere: rogat poeta ut ad quattuor libras reuertatur. **T**empore brumæ: hyemis. i. saturnalibus. **S**tare: permanere in eodem numero aut q̄titate qua solet. **L**ibra septitiana: libra: as: pondus: assipondiū item erat. nam. xii. uncias ualebat. Secundo autem bello punico: cum res ad penuriam argenti redacta esset: patres perfoluturi stipendium militibus libram minorem esse uoluerunt: adeo ut sustetario pō

dere finiret ex duabus uncias. libra item decem quæ decē uncias ualebat. **S**eptitiana: maioris ponderis q̄ octo unciarum: bes seu des octo uncias significat. **S**cutula: uasculū est: qd̄ mensura par est octo uncias.

Ad scutulam beffalem: id est octo unciarum. **C**otila: uasculū est: quis nonnulli interpretantes carmen Homeri d̄ medico qui cibum cotila poscebat in odyssæa: cotilam cōcauitatem manus exponant. capit aut̄ cotila sex uncias ut supra scutula octo: Cotillus autem collis est idæ ut Demetri⁹: ex quo labuntur Scamander Granic⁹ & Eſapus. Octauo anno misisti ligulam: instrumentū argenteū. **S**extate: duab⁹ uncias.

Nondū: Libellū alloquitur: quem dono dat arcano amico reuertēti narbonē in galliā. **M**urice: purpura. i. narbo ciuitas galliæ. **V**otieni: poetæ patris. **A**nnuos fasces: magistratus. **Q**uod: reuertī narbonē. **T**alibus uotis: non minore desiderio. **M**eus: libellus: ut possem sequi amicum.

Instanti: notū argumentū: cynthia amica Propertii uero noīe Hostia dicebatur. Corinna fictū erat apud Oui. cū puellam Cæsareā uellet nominare. duæ aut̄ fuerunt Corinnæ thebanæ: quarū utraq̄ fuit cruditissima carmine: & p̄pterea suam puellā appellauit Corinnam Ouidius.

Hoplomachus. Oplomachi dicebant q̄ armati pugnant in spēm iustæ dimicationis δπλον arma significat: ααχη

Misisti ante annos posthumiane decem.
Speranti plures: nam stare aut crescere debent:
Munera: uenerunt plusue minusue duæ.
Tertius & quartus multo inferiora tulerunt:
Libra fuit quinto septitiana quidem:
Beffalem ad scutulam sexto peruenimus anno:
Post hunc in cotula rasa selibra data est:
Octauus ligulam misit sextante minorem:
Nonus aculeolos in cocleare tulit.
Quod mittat nobis decius iā nō habet annus:
Quattuor ad libras posthumiane redi:

Ad Librum suum.

Nondum murice cultus asperoque:
Morsu pumicis aridi politus.
Artanum properas sequi libelle:
Quem pulcherrima iam redire narbo.
Docti patria narbo uotieni.
Ad leges iubet annuosque fasces:
Votis quod paribus tibi petendum est.
Continget locus ille: & hic amicus:
Quam uellem fieri meus libellus.

Ad Instantium.

Instanti quo nec sincerior alter habetur:
Pectore nec niuea simplicitate prior:
Si dare uis nostræ uires animosque thaliæ:
Et uictura petis carmina: da quod amem:
Cynthia te uatē facit lasciue propertii:
Ingenium galli pulchra lycoris erat:
Fama est arguti nemesis formosa tibulli.
Lelbia dictauit docte catulle tibi.
Non me pelignus nec spernet mantua uatem:
Si qua corynna mihi: si quis alexis erit.

In Malum medicum.

Hoplomachus nūc es fueras ophthalmicus āte:

pugna: unde oplomachus: & calicula Proculū: quē ab eximia magnitudine colossū ap-
pellabat oplomacho obiecit & bis uictorem iussit iugulari. In malū medicū est distichon
q̄ cum olim oculis mederet hoīes necabat īperitia nūc fact⁹ oplomach⁹ idē faciebat. Op-
lūamicus dicit: qui oculis medet.

Cum repetit: Galli sacerdotes Cybelis mortui uidebant posse appellari seētis uirili-
bus: nupera aut qui ex gallia uenerat in urbē: cū offensus lapide nocte cecidisset: nō

habuit qui ignoro opitularet:
puer qui molē corporis nō po-
terat tollere. uespiliones prae-
tereūtes rogauit: ut feretro do-
minū susciperent: quod illi ca-
dauere deposito fecerūt: quod
ī gallos dicit sacerdotes: inquit
poeta in hunc mihi optime ui-
detur cōuenire: ut dicamus o
Galle mortue. **L**ingon⁹: lingo-
nes populi Galliae: Dixit ligo-
num cum alii dixerint lingonē

Recens: qui nuper uenerat.

A tecta & flamminia: flammi-
nia notissima est: tecta itē uia.
quae in flamminiam ducit a te-
cto oppido. idem uerbū ē apud
Tib. **M**acer: seru⁹ **C**asus:
fortuna **I**nscripti: uespiliones
ad id munus electi **P**ermutat⁹
onus: quia susceperūt gallum
& reliquerunt cadauer **G**alle
mortue. i. hic mihi uidet recte
dici gallus mortu⁹: nam & gal-
lus erat: & quis uiueret: tamen
p̄ mortuo ferebat: cum id gal-
lis sacerdotib⁹ diceat: alludit ex
nomine galli.

Dic mihi: Festiue gallico ostē-
dit eū male agere cās: & ma-
le scriber: nā ille poscebat ut ue-
rū diceret: Martialis quid sen-
tiret de se respondet eū non li-
benter audire uerum: idest nō
audire se uituperari libenter.

A mabo: obsecro aduerbiū.

Dic uege: uerba Gallici **S**ic:
respondet Martialis. **V**erum
nō audis: quasi diceret si uolue-
ro dicere uerum: non audies me libenter: nam te non laudabo.

Liber: Ad liberum amicum pugilem: ad quem infra est epigrāma: Liber amiclāa frō-
tem redimite corōna. Hunc hortatur ad epicuream animi relaxationem: hoc ē ad
rosas ad amomum ad uinum. hoc enim pacto uitam fieri longiorem ostendit: & qui di-
midium ætatis ita uixerit: plus temporis uixisse q̄ dii dederint.

Fecisti medicus: quod facis hoplomachus.

De Gallo lingolo.

Dum repetit sera conductos nocte penates:

Lingonus a recta flaminiaque recens

Expulit offenso uitiatum pollice talum:

Et iacuit toto corpore fusus humi.

Quid faceret gallus: qua se ratione moueret?

Ingenti domino seruulus unus erat.

Tā macer ut minimā possit uix ferre lucernam.

Succurrit misero casus operumque tulit.

Quattuor inscripti portabant uile cadauer:

Accipit infelix qualia mille rogus.

Hos comes inualidus submissa uoce precatur:

Vt quocunque uelint corpus inane ferant.

Permutatur onus: stipataque tollitur alte

Grandis in angusta sarcina sandapila.

Hic mihi de multis unus lucane uidetur:

Cui merito dici: mortue galle potest.

In Gallicum.

Dic uerum mihi marce dic amabo:

Nil est quod magis audiam libenter.

Sic & cum recitas tuos libellos:

Et causam quotiens agis clientis.

Oras gallice me: rogasque semper:

Durum est me tibi quod petis negare.

Vero uerius ergo quid sit audi:

Verum gallice non libenter audis.

Ad Liberum amicum.

Liber amicorum dulcissima cura tuorum:

Liber: homē propriū. **A**eterna rosa: idēst in perpetua uoluptate. **S**plendeat: niteat. **A**momō: nā crines spargebantur amomō assyrio. **N**igrescat: nam falernum nigre erat. **C**aleat amore: nullum enim conuiuium aut hic: aut Horatius: aut quicūq; Epicurum sectatur sine amorum delitiis celebrat. **V**ita est facta lōgior. i. pducta est uita huic qui tali uoluptate fruitur. **S**ic: tali uoluptate. **F**initus. i. mortuus. **V**el medio æuo: sensus est: anni longiores q̄ dii dediderint fieri possunt uoluptatibus: numero enim dieꝝ non terminat uitam poeta sed uoluptate.

Liber in æterna uiuere digne rosa.
Si sapis: assyrio semper tibi crinis amomo
Splendeat: & cingant florea ferta caput.
Candida nigrescant uetulo crystalla falerno:
Et caleat blando mollis amore torus:
Qui sic uel medio finitus uixit in æuo:
Longior huic facta est: quam data uita fuit
De Ludis stellæ.

Quos cuperet phlegrea suos uictoria ludos:
Indica quos cuperet pompa lyeæ tuos.
Fecit hyperborei celebrator stella triumphī:
O pudor o pietas: & putat esse parum.
Non illi satis est turbato sordidus auro.
Hermus: & hesperio qui sonat orbe tagus.
Omnis habet sua dona dies: nec linea diues
Cessat: & in populum multa rapina cadit.
Nunc ueniūt subitis lasciua aumifinata nimbis:
Nunc dat spectatas tessera larga feras.
Nunc implere sinus securos gaudet: & absens
Sortitur dominos: nec laceratur auis.
Quid nūerē currus terdenaq; præmia palmæ:
Quæ dare non semper consul uterque solet?

Quos cuperet: Stella poeta celebrauit Domitiani sarmaticam uictoriam carmīe. Papinius de Domitiani animo erga Stellam: Dacas quæ ē gloria maior: Exuias laurosq; dabit celebrare recentes: non cōtent⁹ ea laude carminis ob pietatem in principem: hoc laudatur a Martiale: non sine laude Stellæ quem diligebat. **T**riūphi hyperborei. i. uictoriæ sarmaticæ. **V**ictoria phlegreæ: an Iouis qui gigantes fulminauit: an potius Herculis: quod placet: qui auctore Strabōe gigantes phlegreos superauit ī cāpania: placet īquā hoc: quoniā hi duo triumphī Herculis. s. & Bacehi celebrāt a Silio: coniūcto carmīe: Silius: Qualis odoratis descendens liber ab indis Aegit pāpīcos frenata trigide currus. Aut cū phlegreos cōfecta mole gigantum Incessit campis tangens tīrynthi⁹ astra Quos ludos. i. quales uellet de

se celebrari Hercules. Pompa: indicus triumphus. **P**utat: Domitianus. **I**lli: Domitiano. **N**on est satis: ad liberalitatem. **O**mnis dies habet sua dona. i. spectacula. **D**iues linea: idēst diues cauea diuitum & cuneus. **C**essat: his spectaculis. **P**anaria: distribuit Domitianus senatoribus & equitibus: plebi sportulas cum obsonio. **I**n sequenti die auctore Tran. omnis generis missilia sparsa sunt: ut etiam Papinius canit: quicquid nobiles ponticis nucetis foecundis cadit aut iugis idumes. **C**essat: quin diripiat quæ sparguntur. **I**n populum: magna pars missilium cecidit in populum. **T**essera: significat cubum ut Gellius: sed a nobis aliter exposita est alibi. **T**essera itē erat genus mensuræ: quæ in mūere principis maxime cōmemorat: inde fit ut tessera hic p munere accipiat. tessera itē erat symbolum inter milites. **A**uis: aues sparsæ sunt a Domitiano: quod olim egerat Nero. Papi. Inf. quæ subito cadūt uolatu: Immēse uolueꝝ p astra nubes. **S**ecuros: nihil curantes. Papi. Desunt qui rapiāt: sinusq; plēi Gaudēt. **A**bsens: libera uolās. **S**ortit⁹: designat oculis dominum ad quē deuolet. **P**almæ: uaria præmia ludorū pposita sūt a Domitiāo: certamina mulierū: pumilionū: curruū: pugilū. **V**terq; con. non modo alter sed uterq;

Oia: hæc oia cantata sunt a stella & repetita a Mart. ut adderet hoc qd. i. oia hæc superant hac una re: q. Domitianus ea spectauerit: ppter ea puto poti⁹ simpliciter itelligē dum epigram¹: ut dicat stellā cecinisse hæc oia: sed præ pudore & modestia putare se nō satisfecisse magnitudini re. **T**ua laurus. i. tua uictoria sarmatica: nā de sarmatis laureā

O tantū intulit Ioui capitolino: ut scribit Tacitus.

Mnes: Fabulla cū anus esset: ne collatis puellis rugæ pderēt: uetulas semp heat comites: eā deridet Martia. **S**ic:

hoc pacto. Formosa. i. formosa uideris: aut puella: quia uideris pulchrior int⁹ has comites.

S Androg¹: Laudat Domitianus q. pugiles cōmiserit in theatro: repñtat enim antiquorū simplicitatē. nam ante armorū usum pugnis certabāt.

Mori: memoria excidere.

Veteres ritus: morem ueterē: mos uet⁹ ut pugiles sine armis pugharent: quoda lacedæmoniis acceptum fuit: profitenti b⁹ ludi auctorem Pollucē. Lucretius: Arma antiqua manus ungues detesq. fuerunt. **S**ic: hoc pacto. **C**asa: hūilis ædes.

Habet numen: ē in ueneratōne. **S**ub Ioue tā culto. i. sub Ioue capitolino culto tua magnificentia. **C**asa: Iouis atiqui erat i capitolio uet⁹ ut Varro.

Renouas quæ sunt: præsentiæ sæcula. **Q**uæ fuerūt. i. prisca & antiqua.

Non: Gellia uniones tā p⁹ dicit diligebat ut negaret se plus uicturā: si eos amitteret optat manū furacē Annei Sereni: ut unionib⁹ subreptis Gellia occidat. **S**acra mystica dindimenes. i. Cybeles: p cui⁹ sacra antiqui iurabāt: ut supra: iuro p berecynthios furores. Dindimene p⁹prio noīe: postea Cybele: ut placet Diodoro a monte dici: ut Straboni & nris placet.

Bouē: Isidē. **I**unecæ niliacæ

. i. Isidis: sacra Isidis romæ erāt & p⁹ iurabāt: ut supra dixim⁹ in eū locū Iuro p syrios tu mores. **U**nioēs: grādiōres margarithæ appellatæ sunt bello ingurthino a romāis tm: ut Helius scribit. **A**crius: uehemētius. **D**uob⁹ natis: filiis. **A**nni sereni: sunt q hūc dicāt liquefecisse unionē aceto i cœna Cleopatre: sed falsū ē. ipa enī Cleopatra eos liquefecit aceto: qd & Esopus histrio fecerat: ut luxū oīum mortaliū suparet: expertus an uniones palato essent grati: ego Anneū Serenum furem intelligo: quod nomen conuenit. Nam Tacitus scribit Anneum Serenum damnatum repetundarum.

Omnia sed cæsar tanto superantur honore:

Quod spectatorem te tua laurus habet.

In Fabulam.

Omnes aut uetulas habes amicas:

Aut turpes: uetulisque fediores:

Has ducis comites: trahisque tecum:

Per conuiuia: porticus: theatra.

Si formosa fabulla: sic puella es.

Ad Domitianum.

Sanctorum nobis miracula reddis auorum:

Nec pateris cæsar sæcula cana mori.

Cum ueteres latiae ritus renouantur harenæ:

Et pugnet uirtus simpliciore manu

Sic priscis seruatur honos te præsidente templis:

Et casa tam culto sub ioue numen habet.

Sic noua dum condis reuocas auguste priora:

Debentur quæ sunt: quæque fuere tibi.

In Gelliam.

Non per mystica sacra dyndimenes:

Nec per niliacæ bouem iuuenca.

Nullos denique per deos deasque:

Iurat gellia: sed per uniones:

Hos amplectitur: hos deosculatur.

Hos fratres uocat: & uocat sorores:

Hos natis amat acrius duobus.

His si quo careat misella casu.

Victuram negat esse se nec horam.

Heu quam bene nunc papiriane:

Annei faceret manus sereni.

8

DAnte: Hoc epigramate imperatori assentat: q̄ poetis fauebat. **D**eū: te Domitiane.
Rebus: administratione imperii. **P**arua: exilia. depmit. n. se. **L**ibellos querulos: epigram-
therum libelloꝝ. nam eiusmōi libelli: aut paupertatem: aut aliquid aliud conquerunt.
Non quercus te sola: an hoc dicit non quercus. i. corona querna de ciuibz seruatis. &
amplificato imperio conuenit tibi: an refert hoc ad carnē heroicū: quoniā heroici poetæ
corona querna cingebant. quod Iuppiter uaticinat apud Siliū. Huic sua musæ sacra fe-

Ad Domitianum.

Dante tibi turba querulos augustæ libellos:
Nos quoque q̄ domino carmina parua dāus.
Pōsse deum rebus pariter musisque uacare:
Scimus: & hæc etiam certa placere tibi.
Fer uates auguste tuos: nos gloria dulcis:
Nos tua cura prior delitiæque sumus.
Non quercus te sola decet: nec laurea phœbi:
Fiat & ex hedera ciuica nostra tibi.

Liber Nonus.

Que mi toranni frater charissime:
epigramma quod extra ordinē pa-
ginarū est ad Stertinium clarissi-
mum uirum scripsimus: qui ima-
ginem meā ponere in bibliothe-
ca sua uoluit. De quo scribendū
tibi putauī: ne ignorares auitus iste quis uocat:
Vale & para hospitium.

Ad Auitum.

Non te cælabis sublimi pectore uates:
Cui refert serus præmia digna cinis:
Hoc tibi sub nostra breue carnē imagine uiuat:
Quam non obscuris iungis auite uiris.
Ille ego sum nulli nugarum laude secundus:
Quem non miraris: sed puto lector amas,
Maiores maiora sonent: mihi parua loquuto;
Sufficit in uestras sæpe redire manus:

bentibus moribus romanis: cum nullam operam uirtuti præstarent nō uerebant aucto-
rum imagines penes se habere. Inde exit illud satyricū: Quāq̄ plena omnia gypso Crisyp-
pi inuenias. Martialis & agit gratias Stertinio & edit carmen subscribendum statuae suæ.
Non te cælabis. i. non latebis apud posteros: & non indiges imagine. Non obscuris. i.
nobilibus. **L**aude nugarum: id est iocorū & tenuioris carminis.

rent meliorq̄ lira cui substitit
hebrus: Cui uenit Rhodope
Phœbo miranda loquet. Idem
Quintilianus testatur in. x. ut
sit sensus: Carminis heroici la-
non te sed & corona tenuiorū
poetarum: qualis sum hedera-
cea tibi cōuenit. **Q**uintilianus:
Nos ramen sacra litterarū colē-
tes feras Cæsar: si taciti præte-
rim. Virgiliano uersu testatur
Inter uictrices hedera tibi spe-
re lauros. Distinguat potius
hoc pacto. Non quercus. i. nō
corona querna: de seruatis ciui-
bus. **N**ec laurea phœbi. i. nec
laurea maiorū poetarū sola de-
cet te. Fiat nostra ciuica. i. fiat
corona d nobis tenuioribz poe-
tis seruatis ex hedera: nā ex he-
dera ut diximus coronabāt te-
nuiores poetæ. Propertius: En-
nius hirsuta cingat sua dicta co-
rona: Mi folia ex hedera porri-
ge Bacche tua.

Non te cælabis: Ster-
tinus: quē alio no-
mine Auitum ap-
pellat: imaginem
Martii in bibliotheca colloca-
uerat. Auctorum olim ima-
gines: aut i æde camœnarum:
aut in priuatis bibliothecis col-
locabant. L. Actius poeta Ma-
ximā sibi statuā posuit in æde
camœnarum: cum ipse breui-
simæ esset stature. & a studio
lis tantum hæ imagines collo-
cabantur: ut quisque nomen
auctoris diligebat: sed multi la-

Cum Iulius Flaviae gentis templum condidit Domitianus: huius meminerunt Eusebius & Tranquillus & Papinius: Et quæ tibi templa dicamus Ipse colas. Varicinat poeta templum hoc fore perpetuum: sed diuturnitatem ex his rebus colligit: quibus principi assentatur. **L**uce romana. i. imperio romano. & Papini: Stabit dum terra polusque: Dum romana dies. **D**um Ianus accommodabit hyemes: idest dum erit Ianuari. **D**um Domitianus autumnos: Nam october mensis dictus Domitianus: quod eo natus sit: appellatus etiam Germanicus septem-

ber: a cognomento Domitiani qui deuicerat Germaniam. Dedit autem nomen Domitianus: quoniam eo mense suscepit imperium.

Dum lux germanicarum calendarum: idest mensis septembris. **R**heni famuli: idest germanorum famulorum: & Germaniae deuictæ. **I**uliae nomen: indeas rettulit Iuliam neptem: quam perditæ amauerat Domitianus: eius sacra instituit singulis annis. **D**ulce nomen: dulce. i. gratiam Domitiani.

Pauper: Huius generis amicos reprehendit Iuuenalis. qui cum amicæ multa donet: pauperem amicum negligunt: optat talem amicum fieri sacerdotem Cybeles: nam uirilia ipsa tantæ ingratitudinis causam afferunt.

Cum sis pauper amicitiae. i. pauper i amicum.

Siligineis cunis: ex siligine Priapi fiebat & inguina etiam muliebria. Siligine priapi i distichis est his uersibus: Si uis esse satur nunc potes esse papum: Ipse licet rodas inguina purus eris. **C**unis siligineis. i. cunis factis ex siligine si ligo præstatoris farinae genus est ex qua gratiores panes & facili-

iores ad coctionem: auctore Celso huius panis etiam meminit Iuuenalis. In Virrone.

Pinguescit: fit pinguis. **I**ncensura niues: quæ uidebantur incendere niues: nam niuib quæ erant in deliciis colabatur uinum. **I**ncensura autem apta metaphora ab igne: Nam falernum rubens ardere uidetur & incendere niues: per quas colo niuario attenuatur.

Pulla uenena: idest uina nigra. **C**adi torti: appellat cadum tortum amphoram habentem uinum expressum torculari ad faciem. **N**ox est emptra: non tota: quia non mansisti tota nocte cum amica. **N**on sua rura: sed aliena. **L**apillis erythreis. i. unionibus. **A**ddictus. i. annexus: Annexus dicitur qui ære alieno alicui addictus est. Addicere autem est uerbum prætoris solenne cum aliquem condemnaret: tamen ducitur a creditore. **S**uffulta: gestata. **O**cto syris: idest seruis: idest Octophorum. **P**ræcide: castra. **T**uis cultis: ut abscondantur: cum tot mala inde eueniant.

De Templo flauiae gentis.

Dum Ianus hyemes domitianus autumnos: Augustus annis commodabit æstates.

Dum grande famuli nomen asseret rheni:

Germanicarum magna lux calendarum.

Tarpeia summi saxa dum patris stabunt:

Dum uoce supplex: dumque ture placabit.

Matrona diues dulce iulium numen:

Manebit altum flauiae decus gentis.

Cum sole & astris cumque luce romana:

Inuicta quicquid condidit manus: cælum est.

In Lupum.

Pauper amicitiae cum sis lupe: non es amice:

Et queritur de te mentula laesa nihil.

Illa siligineis pinguescit adultera cunis:

Conuiuiam pascit nigra farina tuum.

Incensura niues dominae setina liquantur:

Nos bibimus torti pulla uenena cadi:

Emptra tibi nox est fundis: non tota paternis:

At sua desertus rura sodalis arat.

Splendet erythreis perlucida mœcha lapillis:

Ducitur addictus te futuente cliens.

Octo syris suffulta datur lectica puella:

Nondum sandapilae pondus amicus erit:

Inunc & miseros cybele præcide cinados:

Hæc erat hæc cultis mentula digna tuis.

Quantum: Recte sentur hoc epigramate ædificata opera a Domitiano plura quã historia tradiderit: uel Eusebii: uel Tranquilli. & ait poeta cælũ tantũ debere Domitiano: ut non posset uno die soluere. **C**onturbabit: totũ cælũ: ut supra dictum est. **D**ecidat: decertet: computet tecũ: & summã faciat. **A**uctio: subhastatio cæli. **C**apitolinis templis: hoc dicit quia templũ Ioui custodi erexit. **T**arpeia frondis: hoc dicit propter capitolium: quod incensum instaurauit. Frondẽ aut tarpeia rettulit ad laurũ: quæ in capitolio erat iuxta quercũ und coronæ certaminib⁹ dabatur. alibi: Tarpeias Diodor⁹ ad coronas: O cui tarpeias licuit contingere quercus. **M**atrona tonantis. Iuno pro geminis culminibus. **P**allada: Domitian⁹ templum Palladis chalcidæ erexit. **T**uas res agit: nã Palas erat numẽ familiare Domitiani. **A**lcidem: templũ Herculis. **P**ios laconas. i. Castorẽ & Pollucem: qui mutua pietate alterni uiuunt in cælo. **T**ẽpla flauia. i. gentis flauia quæ cõdidisti tu. Ad for̃ latium erat statua equestris Domitiã iuxta templa flauia gentis. **E**xpectes & sustineas auguste necesse est: Nam tibi quod soluat: non habet arca iouis.

Ad Domitianum.

Quantum iam superis casar caloque dedisti:
Si repetas: & si creditor esse uelis.

Grandis in athereo licet auctio fiat olympo:
Coganturque dei uendere quicquid habent.
Conturbabit atlas & non erit uncia tota:

Decidat tecum qua pater ipse deum.
Pro capitolinis quid enim tibi soluere templis?

Quid pro tarpeia frondis honore potest?
Quid pro culmibus geminis matrona tonantis?
Pallada prætereo: res agit illa tuas:

Quid loquar alcidẽ: phœbũque pioꝝq; laconas?
Addita quid latio flauia templa polo?
Expectes & sustineas auguste necesse est:
Nam tibi quod soluat: non habet arca iouis.

In Aeschilum.

Aureolis futui cum possit galla duobus:
Et plusquam futui si totidem addideris.
Aureolos a te cur accipit a schile denos?
Non fellat tanti gallia: quid ergo: tacet.

In Paulam.

Nubere uis prisco: non miror paula sapisti:
Ducere te non uult priscus: & ille sapit.

Ad Domitianum.

Tibi summe rheni domitor & parens orbis:
Pudice princeps gratias agunt urbes.
Populos habebunt. parere iam scelus non est.
Non puer auari sectus arte mangonis.
Virilitatis damna mœret erepta:
Nec quam superbus computet stipem leno:

Tibi: Promulgata lege a Domitiano: ne spadones fierent infandæ libidinis diuerticulum inuentum: nam pueri intra septimum annum prostituiebantur: quod imperator edicto prohibuit: hoc laudatur a poeta. **D**omitor rheni: idest o germanice. **P**udice: quia adulteria prohibuisti. **N**on est scelus parere: scelus uidebatur esse parere filiũ aut prostituendum: aut castrandum: aut certe parere ex adulterio. **S**ectus puer: spado factus. **L**eno: qui conducebat infantes prostituendos a matribus.

Avreolis: Aeschilus cũ ad Gallam meretricem iret: cogebatur dare denos aureolos: aliis aut duos. Aut quattuor soluentib⁹: nã fellabat Gallam irrumatẽ Aeschilum. **Q**ui fellat loqui non potest: ex hoc iocat poeta: ut alibi. **S**i te pederõ Gargili tacebis. **S**i totidem addideris. i. duos. **T**acet: quia tu irrumas: ergo cũ sit pstituti pudoris: uendit incõmodũ nõ pudorẽ: afficit aut incõmodo dũ fellat: q̃a loq̃ nõ p̃t. **Q**uid ergo? interrogat. i. quare cũ sit pstituti pudoris: exigit t̃m. **T**acet: respõdet Mart. i. non pudorẽ tibi nedit tanti: sed tacendi incõmodũ: nã cogit silere: & ita festiẽ idicat Aeschilũ irrumatorẽ

Lupanari: in lupanari erat libertas: ut posset se unusquisque prostituere: sed tu illic quoque noluisti licere omnia. Cubiculis: uxoribus: quia erant ante te permiscua adulteria. **L**upanari. i. noluisti esse in lupanari infantes prostitutos.

Ducere. Reduci: reuerso incolumi. **D**e libycis gentibus: e libya. **N**on uacat: occupatus est. i. satis est me uenisse ter & quater. **N**on uis auere: tanquam uni. **V**ale: ut mortuus. **A**nquam. Idem argumentum. **R**aptus ab ubere. i. intra septimum annum. **I**n uagitu: hoc dicit in commiseratione pueri: qui non sciebat coitum.

Sexus nostri: uirilis. **P**rostituisse: publice mares. **I**mmatura: libidine. **P**oenas infandas: cruciabantur. n. libidine uiroque. **A**usonius pater Domitiani. **E**phœbis: pueris. **S**æua libido: uiroque qui uolebant habere eos in delitiis.

Nil tibi Bithynicum capta torere deridet: quia quot annis Fabio orbo & diuiti sena milia donabat: moriens Fabius nil reliquit Bithynico: at. M. Tibi sena milia reliquit: quia. s. n. dabis amplius quæ solebas dare uiuo. **L**egauit: reliquit tibi testamentum. **I**lle: Fabius. **D**edit: reliquit: quia reliquit illa annua sena milia quæ dabas.

Cœnes. Cantarum & alieas sectabatur cœnas: & omnes carpebat: monet Martialis: ut assentetur: si uult gulæ seruire. **F**oris: apud alium. **L**iber: liber animi.

Nubere. Paula uolebat nubere prisco diuiti: sapistiquit Martialis: at priscus eam meretricem renuit: minus est ipse sapit. **S**apisti: coepisti consilium bonum.

Nomen. Earinus libertus fuit Germanici: qui pocula impatori miscebat: spado paucis diebus ante legem promulgatam de eunuchis. Dicitur autem Earinus quasi uernalis: nam et per graece: latine uer. mediâ syllabâ ita corripit: ut & tertiâ & primam: adeo ut nuncis carminis iseni non possit hoc conqueri Martialis qui cum uelit nominare Earinum non possit. **N**omen: Earinus: natus a uere. **Q**uo uer: nam uernalis per optatam est

Dat prostituto misera mater infanti: **A**

Qui nec cubili fuerat ante te quondam:

Pudor esse per te coepit & lupanari.

In Affrum.

Dicere de libycis reduci tibi gentibus affer

Continuis uolui quinque diebus aue

Non uacat aut dormit dictum bis terque reuerso

Iam satis est: non uis affer auere: **V**ale.

Ad Domitianum.

Tanquam parua forte sexus iniuria nostri

Ecedandos populo prostituisse mares:

Iam cunæ lenonis erant: ut ab ubere raptus

Sordida uagitu posceret ara puer.

Immatura dabant infandas corpora pœnas:

Non tulit ausonius talia monstra pater:

Idem qui teneris nuper succurrit ephœbis

Nec faceret steriles sæua libido uiros.

Dilexere prius pueri iuuenesque senesque:

Ad nunc infantes te quoque cæsar amant.

Ad Bithynicum.

Nil tibi legauit fabius bithynice: cui tu

Annua: si memini: millia sena dabas.

Plus nulli dedit ille: queri bithynice noli:

Annua legauit millia sena tibi.

In Cantarum.

Cœnes cantare cum foris libenter:

Clamas & maledicis & minaris.

Deponas animos truces monemus:

Liber non potes: & gulosus esse.

In Paulam.

Nubere uis prisco: non miror paula sapisti.

Ducere te non uult priscus: & ille sapit.

De Earino domitiani.

Nomen cum uiolis rosisque natum

Quo pars optima nuncupatur anni

Hyblam quod sapit atticosque flores:

Quod nidus olet alitis superbæ.

Nomen nectare dulcius beato

Quo malet cybeles puer uocari:

Et qui pocula temperat tonanti:

Quod si parrasia sones in aula

Respondent ueneres cupidinesque.

Nomen nobile molle delicatum

Versu dicere non rudi uolebam

Sed tu syllaba contumax repugnas.

Dicunt earinon tamen poetæ

Sed graci quibus est nihil negatum.

Et quos ares ares decet sonare.

Nobis non licet esse tam disertis

Qui musas colimus seueriores.

De eodem.

Nomē habes teneri quod tēpora nuncupat anni

Cum breue cecropiæ uer populantur apes.

Nomen acidalia meruit quod arundine pingi

Quod citherea sua scribere gaudet acu

Nomen erythreis quod littera facta lapillis

Gemma quod heliadum police trita notet.

Quod penna scribente grues ad sydera tollant

Quod decet in sola cæsaris esse domo

De eodem.

Si daret autūnus mihi nomen oporinos essem.

Horrida si brumæ sydera chimerinos.

Dictus ab æstiuo therinos tibi mense uocaret

Tempora cui nomen uerna dedere: quis est:

In Fictos amicos.

Hunc quem cœna tibi quæ mēsa parauit amicū

Esse putas fidæ pectus amicitia?

Aprum amat & mulos & fumen & ostrea: nō te.

Tam bene si cœnem: noster amicus eris.

De Cloe:

Inscripsit tumulo septem celebrata uirorum

Se fecisse cloe: quid pote simplicius?

De Coma Earini.

Consilium formæ speculum dulcisque capillos

Pergameo posuit dona sacrata deo.

Ille puer tanto domino gratissimus aula

Hyblam: flores hyblæos siciliæ: nā uere & hyblam siciliæ & hymettū atticæ aues populantur. **Superbæ** alitis. i. phœnicis: quæ ex surculis turis: & lignis odoratis cōficit nidum.

Puer Cybeles. i. Athis. Quod nomē **Parrasia.** i. palatino: ab Euandro: parrasio ut Silii & Virgilii carmine alibi demonstrauimus. **Contumax:** aduersaria uersus est Homeri cui⁹ initiū αρεσ αρεσ βροτολοι γε. uerba autē sunt Apollinis i Martem ubi ares in primo pede producit primam: & eadem dictio in secūda corripit: graci ergo abutuntur licentia. **Tam** disertis: non licet nobis latinis eadē licentia uti.

Nomen. Idem argumētū. **Teneri anni:** idest ueris.

Breue uer: idest flores uernales in hymetto. **Harundine:** acidalia: idest ueneræ. **Sua acu:** mensis aprilis est dicat⁹ **Veneri:** quo uer floret. **Lapillis erythreis:** unionibus. **Gēma heliadum:** idest gēma sucini.

Grues: quæ. V. litteram faciunt: unde uer.

Si daret. Au. Idem argumētum: Oporinos significat autūnalē: Chimerinos hyemalem: Thermos æstiuū.

Hunc. Gulosum amicum esse non posse ostendit: quippe q̄ cibos scdēt: nō fidē amicitia. Erit noster. i. si cœnem tam bene: ueniet ad me.

Inscripsit: Cloem: meretriciū nomē apud Horatiū i carmibus: ostendit. vii. uiros necasse: qđ illa uolēs ostēdere pietatē suā pdidit. scripsit. n. celebrasse exegas septē uiros: quo testimōio nihil ē aptius cā septē uiros necasse. **Celebrata.** i. solēnia & iusta. **Quid simplicius?** i. qđ apti⁹ ista cōfessiōe.

Consiliū. Earin⁹ militis comā detōsam cū speculo

& pixide gemmata. **A**esculapio pgameo: quod ita testat Papini⁹ in tertio libro: cū Earinus petiisset: ut capillos suos quos cū gemmata pixide & speculo ad pergameū Asclepiū mittebat uersibus dedicare: Nero etiā ita capillos suos dedicauit. **Q**ui signat tēpora. i. Earinus.

Pro pergameo. i. Aesculapio.

Latonæ. Ad Aesculapiū de hisdē capillis. **L**atonæ nepos: quia Aesculapius filius Phœbi filii Latonæ: Earinus pgameus erat: ut Papinius ostendit. **E**xoras: precibus rogas. **N**itidum orbem. i. speculum. **T**ura: bene culta.

Est mihi. Domitianū rogat: ut riuum pducatur domū suam ex aqua martia: quæ erat proxima: hoc ē ut det pecuniā: qua possit aquam illā deriuare: cū nulla re idigeat nisi aq̃ ad domus amœnitatē: eo autē erit grator: quoniā data a Domitiano aut ex castalio monte uidebit: aut a Ioue missa. **A**ntlia: istrumētū est ad aquā hauriendam: nam antleo græce: latine significat haurio. **L**aboratas: ex labore haustas. **F**oueri: irrorari.

Laudas. Sabelli gulam accusat: qui multis uersibus laudauerat balnea pontici: non quæ paret: sed ut inuitaret ad cœnam ea assentatione.

Hæc. Natus est Domitianus in septima urbis regione ad malū punicā: domū postea conuertit in templū flauiae gentis. Hui⁹ ædificiū felicitas laudat a poeta: alterā domū quala tuerat apud Corneliū iuxta uelut bello uitelliano: Ioui custodi dicauit patre imperante: casu expresso in marmore auctore Tacito: mox eidem numini cōsecrauit: seque in gremio collocauit. **D**omini: Domitiāi. **Q**uæ patet: in templum flauiae gentis. **R**eptantes: serpentes per humum. **H**ic: duæ insulae numina texerunt: Creta Iouem infantem: ubi natus ē: rhodos Neptunum: quem infantem a Rheā matre cōmendatum: Thelechine filii: mari: una cum Caphrina Oceani filia educarūt. **H**ic: in templo. Rhodos aluit Neptunum & Creta Iouem cælo: ita hæc domus aluit Domitianum in utilitatem orbis.

Nomine qui signet tempora uerna suo.
Felix quæ tali censetur munere tellus
Nec ganymedeas mallet habere comas.

Ad Aesculapium.

Latonæ uenerande nepos qui mitibus herbis
Parcarum exoras pensa breuesque colos.
Hos tibi laudatos domino sua uota capillos
Ille tuus latia misit ab urbe puer.
Addidit & nitidum sacratis crinibus orbem
Quo felix facies iudice tura fuit.
Tu iuuenile decus serua: ne pulchrior ille
In longa fuerit quā breuiore coma.

Ad Cæs. Domitianum.

Est mihi sitque præcor longum te præside cæsar
Rus minimum parui sunt & in urbe lares.
Sed de ualle breui: quas det sitientibus hortis
Cura laboratas antlia tollit aquas.
Sicca domus queritur nullo se rore foueri:
Cum mihi uicino marsia fonte sonet.
Quam dederis nostris auguste penatibus undā
Castalis hæc nobis: aut iouis imber erit.

In Sabellum.

Laudas balnea uersibus trecentis
Cœnantis bene pontici sabelle
Vis cœnare sabelle: non lauari.

Ad Domitianum.

Hæc quæ tota patet tegiturque & marmor & auro
Infantis domini conscia terra fuit.
Felix quæ tantis sonuit uagitibus: & quas
Vidit reptantes: sustinuitque manus?
Hic steterat ueneranda dōus: quæ præstitit orbi
Quod rhodos astrifero: quod pia creta polo

Cretes: ex terra orti: ut alii uolunt ab Ideis dactylis: noue fuerunt qui Iouem infantem de latu ad antre sacrum lacte & melle aluerunt: domus uestigia ubi haec acta sunt: cum nemore cupressae extare ferebat in creta temporibus Diodori. Semiuii phryges: exitus huius epigramatis satis ostendit Martialis loqui de domo in qua latuit in bello uitelliano: malo

tamen sentire de domo natali.

A Redis. Diuitias se optare perficit: non ea de causa qua reliqui optant: ad corporis. s. uoluptate: sed potius ad munera: & aedificia quod utrumque magni uiri animo ingere uoluptate affert.

Cretenses texere iouem crepitantibus armis
Semiuii poterant qualia ferre phryges:
At te protexit superum pater: & tibi caesar
Pro iaculo & parma fulmen & aegis erat:

Ad Auctum:

Artemidorus habet puerum sed uendidit agrum:

Agrum pro puero calliodorus habet.

Dic uter ex istis melius rem gesserit aucte:

Artemidorus amat: calliodorus arat.

Ad Pastorem.

Credis ob hoc me pastor opes fortasse rogare
Propter quod uulgus crassaque turba rogat.

Vt setina meos consummat gleba ligones:

Et sonet innumera compede tuscus ager:

Vt mauri libycis centum stent dentibus orbes:

Et crepet in nostris aurea lamma toris.

Nec labris nisi magna meis chrystalla terantur:

Et faciant nigrae nostra falerna niues.

Vt canusinatus nostro syrus aslere sudet:

Et mea sit culto sella cliente frequens:

Aestu et ut nostro madidus conuiuia ministro:

Quem permutatum nec ganymede uelim:

Vt lutulenta linat tyrias mihi mula lacernas

Et massilleum uirga gubernet equum

Est nihil ex istis: superos ac sidera testor

Ergo quid: ut donem pastor & aedificem.

Rogare opes a diis. **Vulgus:** uulgares homines & crassa turba. i. plebei. **Gleba setina.** i. ager setinus unde uina optima nascuntur.

Conficiat: consummat multos ligones. **Ager tuscus sonet:** ob strepet. **Compede innumera:**

i. multis ergastulis: nam serui in ergastulis fodebant agros: praesertim in aetruia. **Iuuenalis.** Certe in lucanos aut tusca ergastula mittas. **Vt mauri libycis:**

sed placet magis mauri libycis. **Mauri orbes dicuntur menses citreae rotundae:** quae ex atlante monte magis aestimatione romae fiebant tanto artificio:

ut dimidiati orbibus coniunctis commissura non appareret: historia est Plinius. sed & Strabo scribit menses nonnumquam ex uno ligno mauritaniae confici romae. **Libyci dentes:** dicuntur dentes elephanti qui citreas menses sustinebant: iccirco illud in distichis quaerunt:

An possint libycas substituere trabes. **Lamma aurea:** folium aureum. **Nris toris.** i. in nris tricliniis: nam lecti in triclinio incrustabantur lamis aureis: & argenteis: ut supra: De fulcro quam reor esse tuo. **Terat:** usu: ut. s. habeat

chrystallina pocula: nam chrystallina in maximo erant pretio: adeo ut trulla: c. & l. milibus sestertiorum empti fuerint a matrefamilias: & duo calices chrystallini in delitiis Neronis fuerint quos mortuus fregit. **Canusinati.** i. canusina lana induti. Serui ditissimi quoque hominum & principum currum gestabant. **Tranquillus de Nerone:** Numquam minus mille carrucis fecisse iter traditur soleis mulis & argenteis: canusinati mulionibus. **Assere:** currus: & lecticae ligno prominenti: cui serui colla subiiciuntur. **Iuue.** Ferit assere. **Cato in re rustica** asserculum dixit lignum non teres: sed in latitudine nominauit extentum. **Linat:** contaminet. **Lacernas.** i. hanc lacernam. **Massilleum:** massili populi libyae: idem massili dicti sunt: cum sint numidae: auctore Strabone equos habent: Quos uirga non freno gubernant. **Virgi.** numidas in frenos iccirco appellauit. **Silius:** Hic passim exultant numidae gens inscia freni. **Quis inter geminas per ludum mobilis aures** Quadrupedem ilectit non cedens uirga lupatis. **Aedificare.** i. donare magni animi est.

O Cui. Carus Centurio donatus est ab Impatore corona oleagina aurea. eā enī corō
nā in albāo donabat Domitian⁹. Infra. Cui⁹ iulex capiti nascantur oliuæ: Destinet
æthereus cui sua sarta pat. Olim ex olea dabat his qui triūphum pcurarent. Carus igitur
tantæ coronæ reuerentia Domitiani statuā magno artificio effictā ea coronauit. Auro
uirgineo. i. corona aurea palladia. **D**ecus palladium. i. corona quā donauit Domitian⁹.
Papi. de eadē corona: Palladio tua me manus iduit auro. Comas: illius imaginis. Vltro: di
scellit a me: & iuit ī comas Do
mitiano: nā hi duo uersus sunt
ex psona Cari respondentis.

Libare: cedere. Vel liuere in
uidere: ut alii habent codices.

Illa: olea. **P**ia quere⁹: Ioui de
dicata. Prior: potius q̄ quere⁹:
uerba sūt. M. his duobus uersi
bus ultimis.

Q Vis. Idē argumentū in sta
tuā Domitiani quæ apud
Cax erat. **P**hidias: eborē cælā
do oēs superauit Ioue præserti
olympio: nam deos effinxit ne
mo melius auctore Plinio. Il
la Pallas: dedit tibi hanc imagi
nem: hoc ē nullus potuisset da
re tibi effigiē tuā ueris liniāmē
tis expressā: nisi Pallas quæ &
artificij est dea: & quotidie uer
sat cū Domi. Idē uersus Papi.
Ante Palladiæ talē germanice
nobis Effinxere man⁹. **N**ō tri
buit solā coronā: nā & ex olea
erat Palladis arbore: & in eius
deæ qnq̄triis fuerat coronat⁹:
p̄pterea Pallas eam coronā de
disse uidebat: sed eā īquit n̄ so
lū tribuit: dedit et istā imaginē

D Antem. In afrū qui pue
rū suū nō patiebat inspi
ci a cōiuiis. **N**otas: designas.

Lumine toruo. i. toruo aspe
ctu. **I**llus fuit filius Herculis:
sed hic miscebat pocula: quod
pulchriores ministri apud anti
quos præstāt æmulatione Ga
nymedis qui Iouis pincerna dicit.

Auertā ironice nimis. **T**āq̄ gorgon. i. medula quæ
uertebat hoīes ī saxa. **P**hinea: accusati⁹ græ⁹: hic ex cōi illa fabula dicit cæcat⁹ ira nu
minū qm̄ filios suāsu Harpalices occæcasset. Grauior historia habet phineū Ideā filiam
Dardani scithæ regis adeo adamasse: ut ei⁹ suāsu filios ex Cleopatra supplicio destina
uerit: quo tēpore Hercules cū argonauti phineū obtrūcauit: & ei⁹ locios: sed ut dixi uul
gata historia ē cæcū fuisse: & harpiis quæ dapes fœdabāt filioꝝ Boreæ bñficio liberatā:
Oedipodē cæcū fuisse uulgata tradit historia: sed Diodorus scribit cognito scelere cōcu
bitus materni a filiis eū phibitum egredi domo.

Vdet. Carmen Neruæ iteꝝ laudat: de quo supra. Pallia glaucina. i. uestes uiles Co

Ad Carum.

O cui uirgineo flauescere contigit auro
Dic ubi palladium sit tibi care decus?
Aspicias en domini fulgentes marmore uultus:
Venit ad has ultro nostra corona comas.
Albane libare potest pia quercus oliuæ:
Cinxerit inuictum quod prior illa caput:

Ad Eundem.

Q uis palatinos imitatus imagine uultus
Phidiacum latio marmore uicit ebur:
Hæc mundi facies: hæc sunt iouis ora sereni:
Sic tonat ille deus cum sine nube tonat.
Non solam tribuit pallas tibi care coronam:
Effigiem domini: quam colis: illa dedit.

In Afrum.

Dantē uina tuum quotiens aspeximus illum
Lumine nos afer turbidiore notas.
Q uid rogo: qđ scelus ē mollē spectare mīstrū:
Aspicimus solem: sydera: templa: deos.
Auertam uultus tanquā mihi pocula gorgon
Porrigat: atque oculos oraque nostra tegam.
Trux erat alcides sed hylam spectare licebat
Ludere mercurio cum ganymede licet.
Si non uis teneros spectet conuiua ministros
Phineas inuites afer & œdipodas.

De Nerua.

Audet facundo qui carmina mittere neruæ
Pallia donauit glaucina cosme tibi.

smo: qui habet uestes purpureas. **C**olono: pæstano: illi qui pæstū colit refertū rosis in lucania. **M**ella corfica in perside: & mauritania uel uenenatū gignit: in corfica uero uenenatū ob multitudinē herbag: quæ illic sūt amaræ. **A**pibus hyblæis. i. homini habēti mel hyblæū: qđ præstātissimū est. **L**upo: pilce preciosissimo & optimi saporis: q̄ capit ī ter duos pontes: hoc est qđ scribit Quintilianus: Et in grandioribus cœnis uiliores non nūq̄ cibi delectant. **N**ero: q̄ ad te scripsit q̄ te alterū Tibullū appellauit Opus lasciuū:

elegiacū. **T**uas aures. i. tuū iudiciū.

Cum de. Chrestum: quod nomen unctū & mollem significat accusat: qui in cultu corporis muliebres delitias sectabatur: & suorum tēporum mores quotidie notabat magnis uociferationib⁹: sed cū catonianā & censoriā linguā hēret: merito silebat scelus suū: pudet enī catonianā fari talia scelera: erat enī cinædus socratic⁹ & faciem colebat: ut pædicaret a draucis.

Mentulā parē collo uulturino: nā enervata ē & mollis breuib⁹ pilis: ut uultures nullas ferentes plumas in collo. **C**ulis pstitutis. i. cinædog. **L**euus: politius. **V**olsellæ: instrumenta ad depilandū corp⁹ auctore Varrone. **S**euæ: nā dolorē faciūt: quum uellūt pilos. **C**oleos: græce significat uaginā: unde & colei testes. **R**efibulauit. i. maiore fibula cinxit crescente pēne. **R**ixaris cū theatro. i. dānas theatrū & sæculū. **Q**đ facis: nā seruis drauco: & pædicaris. **L**igua catoniana. i. quū tanq̄ alter Cato de morib⁹ loq̄ris: nā audes fateri turpitudinē tuā: nā tua līga talia nō loq̄.

Dulce. Epitaphium latini mīmi: cui⁹ meminit Trāquillus in Domitiano. Is recitādis diei fabulis risum pncipi p uocabat. **D**ecus scænæ: nām ī scæna risum mouebat. **P**lausus tu⁹: cui applaudebas o spectator. **Q**ui potui fecisse spectatōrē. i. allicere ī theatrum. **S**rouce: ad risū. **A**nō thea

Pæstano uiolas & cana ligustra colono
Hyblæis apibus corfica mella dabat.
Sed tamen & parua nonnulla est gratia musæ
Appetitur posito uilis oliua lupo.
Nec tibi sit mirum modici quod conscia uatis
Iudiciū metuat nostra thalia tuum:
Ipse tuas etiam ueritus nero dicitur aures
Lasciuum iuuenis cum tibi lusit opus.

In Crestum.

Cum depilatos creste coleos portes:
Et uulturino mentulam parem collo:
Et prostitutis læuius caput culis:
Nec uiuat ullus in tuo pilus crure:
Purgentque seuæ cana labra uolsellæ
Curios camillos quintios numas ancus
Et quicquid usq̄ legimus pilosorum
Loqueris sonasque grandibus minax uerbis
Et cum theatro sæculoque rixaris.
Occurrit aliquis inter ista draucus: &
Iam pædagogo liberatus: & cuius
Refibulauit turgidum faber penem
Nutu uocatum ducis: & pudet fari
Catoniana creste quod facis lingua.

Epitaphium Latini.

Dulce decus scænæ ludorum fama latinus
Ille ego sum plausus delitiæque tuæ:
Qui spectatorem potui fecisse catonem:
Soluere qui curios fabriciosque graues.
Sed nihil a nostro sumpsit mea uita theatro:
Et sola tantum scanicus arte feror.
Nec poteram gratus domino sine moribus esse:
Interius mentes suspicit ille deus.

tro. i. mea uita nullos mores theatrales habuit obscenos. **S**cænic⁹: mīmus arte: nō uita & moribus. **D**omino: Domitiano. **D**e⁹: tanq̄ deus cognoscebat me exercentē scænicam: & tamen benemoratū. **M**imini dicunt phœbi paraliti: quia seruiunt poetis.

Vel dicite me. i. esto dicatis me. **P**arasitū phœbi: nam in palatio colebat Apollo in géti colosso. Horatius: Scripta palatinus quæcūq; recepit Apollo. Latinus frequētabat palatiū: & parasitus habebat honesto noīe dicit se fuisse parasitū: nō palatii sed Apollinis: alludens ad poetas: quoz scripta mīmi recitant. Laurigeri: epitheton phœbi & poetaz. **F**amulum iouis: quia plus est seruisse Ioui Domitiano q̄ esse parasitus phœbi. q. d. hāc artem exercui ppter dominum: & non alia de causa

Sæcula. Epitaphiū i Philenim: cui⁹ uita supra de scripta ē: & nūc loquacitas recenset: optat poeta: ut leui tra regatur: ut canes cadauer possint effodere. **P**ermenſa: quæ es menſa. **S**æcula nestorea. i. tria sæcula: quasi. ccc. annoz.

Rapti: dicunt qui ante temp⁹ moriunt. **T**ā cito: ironice dictū est. **E**uboicæ: cumana. Sibylla cumana a Virg. dicitur Deiphobe: aliis noīb⁹ a Varrōe a phœbo ipetrauit: ut quot harenas manu cōplecteret: tot annos uiueret: iccirco āni pulueris euboici dicunt āni Sibyllæ.

Quæ lingua. i. q̄ loquax lingua. **C**atastæ: loca seruoz uenaliū a κατὰ σῶμα: quod ē expono: Illic pueroz garritu igēs erat strepit⁹: quē stult⁹ uicebat garrulitate. **N**ec quæ turba serapin amat. i. turba quæ colit Serapin: an itelligit eos: q̄ colūt sacra Isidis: q̄ repñtantes Osyri iuētū clamāt. Iuue. Exclamare libet populus qđ clamat osyri Inuēto: nō placet: sed poti⁹ placet ut itelligas strepitū eoz q̄ noctu dieq; cimbis nauigāt ad sacra Serapidis: quæ i ægypto coluntur: ea enim fossa auctore Strabone plena semper est mulieribus & uiris impudenter cauentibus. Eundem strepitum exponit Silius: Vt strepit assidue phrygiam ad niloticam lothon Memphis: amycleo passim lasciuia canopo. **C**irrita caterua: id est caterua puerorum. Persius: Te cirratorum centum dictata fuisse. **C**irrati autem capillis cirratis dicuntur: id est tortis. **G**rege strymonio: id est gruibus: grues enim obstrepunt. Deducere lunam. i. excātare lunā. Rōbothes: rōb⁹ instrumētū est icātatoriū: cui⁹ figuram describit Theocrit⁹: eo fila torquebat: Propti⁹ & Oui. In amorib⁹ meminerūt. Lucan⁹ magicā uertiginē appellat: Traxerūt torti magicā uertiginē fili. Iuue. Vna laborātī poterit succurrere lunæ.

Cappadocū. Cappadocia ps minoris armenię ut placet Appia. **N**o: uel ipa minor armēia: ut Ptholome⁹: Inde maritū mortuū delatū Nigrina uxor sepeliuit: ei⁹ pietas laudat. nā nō sec⁹ defleuit maritū cū hūaret: q̄ cū audiuit mortuū. **S**æuis oris. i. sæua regiōe cappadociæ. **V**ias lōgas: nō sat. i. nō ē lōgiores uias: ut diuti⁹ possit cōtinere ossa mariti sinu. **V**rnā sanctā. i. sepulturā.

Vm. Vibius Crispus: cuius meminit Tranquillus in Domi. & Tacitus: comes Im

Vos me laurigeri parasitum dicite phœbi:
Roma sui famulum dum sciat esse iouis.

Epitaphium Philenis:

Sæcula nestorea permensa phileni senectæ
Rapta es ad infernas: tam cito ditis aquas:
Euboicæ nondum numerabas longa sibyllæ
Tempora: maior erat mensibus illa tribus.
Heu quæ lingua filet: non illam mille catastæ
Vincebant: nec quæ turba serapin amat.
Nec matutini cirrata caterua magistri
Nec quæ strymnio de grege ripa sonat.
Quæ nunc thessalico lunam deducere rombo:
Quæ sciet hos illos uendere lena toros:
Sit tibi terra leuis mollique tegarīs harena
Ne tua non possint eruere ossa canes.

De Antistio.

Cappadocum sauis antistius occidit oris
Rusticus: o tristi crimine terra nocens.
Rettulit ossa sinu cari nigrina mariti:
Et quæsta est longas non satis esse uias:
Cūque daret sanctā tūulus: quibus iuidet urnā:
Visa sibi est rapto bis uiduata uiro.

De Velii uoto.

Dum comes arctois hareret caesaris armis

peratoris in expeditione sarmatica uouit anserem Marti p duce reduci: nam anser dicatus est Iunoni: ut Li. indicat in obsidione capitolina tanti meriti apud romanos ex quo custodes capitolii excirauit clangore aduersus gallos: ut anser alimeta a cesoribus singulis anis locarent: nunc anserem argenteum dicauit ad pedes Martis porrigente octo numismata rostro: Inde sumpto argumento poeta ait: Anser ostendere non esse apud opus ferro in toto orbe ope Domiti. cum pecunia det deo ne mactet ferro.

Marti: sed tam ut dixi dicata est Iunoni. **Arctois.** i. bello germanico. **Pendere:** extare haec numismata. **Litar:** Marti p tuo reditu Caesar. **Opus ferro.** i. nusquam esse opus ferro pace data a te & tuis armis.

Hanc Palliolus habitus ancillaris erat. Iuue. Dorida nullo cultu palliolo: ex sententia Cato. hoc scribit: quod ad praestituras accedendum putauit omittis matronis: & lautioribus. Burdigalus nomen diuitis fictum a burdigalia oppido aquitaniae inde sumpsit nomen: quoniam burdigali dicuntur quasi bardigalli. i. stulti galli. Vult. n. non modo diuites significare sed stultum Gallum hoc loco syllaba in compositione mutauit.

Iuppius. In creta erant uestigia domus: qua educatus est Iuppius infans: testatur Diodo. Erat praeterea sepulchrum eiusdem numinis cum inscriptione: ut scribit Lactantius: nunc inquit poeta cum Iuppius templum a Domitiano erectum uidisset in capitolio: nam aedem flauis imperator erexerat: dixit filiis suis: ab impatore plus tributum esse a Domitiano patri Vespasiano: quod sibi a suisque tumulum in creta erexerat. **Idaei busti.** i. falsum tumulum in creta: quia illic non est sepultus. **Ita etiam appellat Papi.** in thebaide. **Augusti.** Auguste aedificati. **Sororem:** Dianam. **Arcas.** i. Mercurius filius Iouis & maias. **Plus:** quia obsequium

Velius: hanc Marti pro duce uouit auem. Luna quater binos non tota peregerat orbem. Debita poscebat iam sibi uota deus: Ipse suas anser latus properauit ad aras. Et cecidit sanctis hostia parua focis. Octo uides patulo pendere numismata rostro Alitis haec extis condita nuper erant. Quae litat argento pro te non sanguine Caesar Victimam: iam ferro non opus esse docet.

Q ualem Velit amicam.

Hanc uolo quae facilis: quae palliolata uagatur. Hanc uolo quae puero iam dedit ante meo. Hanc uolo quam redimit totum denarius alter. Hanc uolo quae pariter sufficit una tribus. Poscentem nummos & grandia uerba sonantem Possideat crassi mentula burdegala.

Ad Flaccum.

Audierit in quo flacce balneo plausum Morionis illic esse mentulam scito.

In Laudem Domitiani.

Iuppiter idaei risit mendatia busti: Dum uidet augusti flauia templa poli: Atque inter mensas largo iam nectare susus Pocula cum Marti traderet ipse suo. Respiciens phoebum: pariter phoebique sororem Cum quibus Alcides & pius Arcas erat: Gnosia nos inquit nobis monumenta dedistis: Cernite quod plus sit Caesaris esse patrem.

In Philomusum.

Artibus his semper coenam Philomuse mereris

tur patri. **Monumenta gnosia:** id est cretensia. **Patrem Caesaris:** ex hoc ego sensum epigrammatis ita intelligo: iterum enim dicam: ut laudentur templa flauia: quae Domitianus dicauerat patri fratri & suis: ait igitur Iuppius plus dedisse Domitianum patri suo Vespasiano: cui tantum templum consecrauit: quam Phoebum: Dianam: Mercurium sibi: qui tumulum tantum

Ain creta sibi construxerant: haec una sententia mihi probatur. **Ritibus.** Philomusum captatorem coenae: & deridet: & monet: ne loquacitate sua qua

cœnas solet captare: deniat sibi conuiuia. **P**acorus: nomē regis parthorum: cui⁹ ēr mē
minit Plutarchus in Antonio. **A**rsates item rex pthorum fuit: quē alii a scythis oriūdū
alii a bactrianis scribūt. **A**rsacidæ reges parthorū: non autē persarū: ut putauit Serui⁹.
Temporibus Domitiani Volgesus parthis imperauit. **P**acorū: igitur pro quocūq;
rege parthorū posuit. **A**rsacia: particha. **M**anū rhenanam: idest cenomanos & sar
matas simul deficit Domitianus consentiētes: ut Papinius scribit ī epicœdio ætrusci.

Resignas: aperis. **C**attis:
nam Catti & Daci coniuraue
rāt aduersus Domitianū: idest
ita narras ac si uidisses litteras
scriptas a duce dacorū Cattis.
Laurū uictricē: idest uictoriā
futurā. **S**yene: in egypto sub
dita solstitio æstiuo aquarum
penuria laborat: puteos ppen
diculares habet nulla umbra.
Lucanus: Nā q̄s cancro torren
te syenem ibit. **F**usca: a colo
re incolarum. **P**hario loue. i.
pluuia ægyptia. **Q**uota pup
pis: idest quot naues: nā cartha
ginenses classe immincebant ro
manis: hoc autem quod ait si
Plinio credimus uidebat Stra
bo ex lilybæo promontorio si
ciliæ. **O**liuæ iuleæ: idest co
ronæ oleaginæ dandæ a Cæsa
re: nam uictores in quinquatriis
albanis oleagina corona auro
expressa donabat: ut mox ostē
demus. **D**estinet: animo ppo
nat dare.

Viderat: Earinus comā de
posuerat: ut supra: cum
Ganymedes ex cælo hoc de
spexisset: poposcit a loue: ut
ēt liceret sibi deponere crines:
qm̄ esset barbatus: q̄ autē facere
id Iuppit̄ negauerit poeta īdi
cat. **P**hryx puer. i. Ganyme
des. **P**osito nūc crine. i. q̄ pau
lo an̄ deposuerat comā. **A**lte
rius louis: Domitiani. **L**atet:
.i. iā subē meis capillis. **V**ocat
uirum: dicit me esse egressum
a pueritia. **I**psa re. i. necessitas
negat hoc. **Q**ui misceat nectar. i. puer formosus: nā formosi tm̄ ad id eligebantur.

Vm sis. Gallam anum meretricē ornantē faciē medicamentis deridet: nā uolebat da
re sexcenta: quis ita ornata: uiro quē posset allicere ad se. At inqt poeta Quāuis illa
sit cōdita multi medicamētis et sit mēcula lusca: tm̄ eam inspicere qualis sit. **M**edia subur
ra. i. ex medicamenti: quæ emunt in suburra. **A**bsentes: alienis medicamētis: accersit nī
grescant. **S**erica: uestes sericas. **T**ua facies: quā præ te fers & pulchritudo quā tibi paras

Plurima dum fingis: sed quasi uera refers.
Scis quid in arfacia pacorus deliberet aula
Rhenanā numeras sarmaticamque manum,
Verba ducis daci cattis mandata resignas:
Victricem larum q̄ uenit ante uides.
Scis quotiēs phario madeat ioue fusca syene:
Scis quota de libyco littore puppis eat.
Cuius iuleæ capiti nascantur oliuæ
Destinet æthereus cui lua ferta pater.
Tolle tuas artes: hodie cœnabis apud me
Hac lege: ut narres nil philomuse noui.

De Ganymede & loue.

Viderat ausonium posito modo crine ministrum
Phryx puer alterius gaudia nota iouis.
Quod tuus ecce suo cæsar permisit ephebo
Tu permitte tuo maxime rector ait.
Iam mihi prima latet longis lanugo capillis:
Iam tua me ridet iuno uocatque uirum.
Cui pater æthereus puer o dulcissime dixit:
Non ego quod poscis: res negat ipsa tibi.
Cæsar habet noster similes tibi mille ministros:
Tantaque sydereos uix capit aula mares.
At tibi si dederit uultus coma tonsa uiriles:
Quis mihi: qui nectar misceat alter erit?

In gallam.

Cum sis ipsa domi mediaque ornere suburra:
Fiant absentes & tibi galla comæ.
Nec dentes aliter: quam serica nocte reponas:
Et lateas centum condita pyxidibus.
Nec tecum facies tua dormiat innuis illo

non manet tecū: cum dormis. **V**esp̄ri enī dormitura ea deponis ornamenta. Inter tuos
auos: adeo senex est cunnus. **P**romittis. s. futuroribus. **S**urda est: non arrigit. **E**t li
cet sit lusca: nam unum tantū habet oculum.

Summa. Agathinū laudat: qui parmam in theatro ita iactabat: ut nusq̄ caderet: sed
mō crinibus exciperet: mō pede magna spectatoꝝ oīum admiratione. **L**udas sum
ma pericula: constructio græca est qui dant accusatiuū his uerbis: id est ludas in sūmo di

Quod tibi prolatum est mane supercilio.

Et te nulla mouet canī reuerentia cunni:

Quem potes inter auos iam numerare tuos?

Promittis sexcenta tamen: sed mētula surda est.

Et sit lusca licet: te tamen illa uidet

Ad Agathinum.

Summa licet uelox agathine pericula ludas:

Non tamen efficies ut tibi parma cadat.

Nolentem sequitur: tenuesque reuerſa per auras

Vel pede uel tergo clune uel ungue sedet.

Lubrica corytio quāuis sint pulpita nimbo

Et rapiant celeres uela negata noti.

Securos pueri neglecta perambulat artus

Et nocet artifici uentus & unda nihil.

Vt peccare uelis cum feceris omnia: falli

Non potes: arte opus est ut tibi parma cadat.

De Natali Cæsoniæ.

Prima palatino lux est hæc orta tonanti

Optasset cybele qua peperisse iouem:

Hac & sancta mei genita est cæsonia ruffi

Plus debet matri nulla puella sua.

Latatur gemina uotorum sorte maritus:

Contigit hunc illi quod bis amare diem.

De uoto philenis.

Tapeias diodorus ad coronas

Romam cum peteret pharo relictæ

Vouit pro reditu uiri philenis.

Tas nouembris. **C**ybele: Rhea mat̄ deorum. **R**uffi: sanctonici gallici sanctones popu

li galliæ. **D**ebet: quia nata fuit eodem die quo Domitian⁹. **B**is: duabus de causis.

Arpeias. multi fuerunt Diodori: zonas: orator Diodorus: grammaticus: Diodor⁹

qui historiam edidit temporibus Tiberii: Diodorus citharædus temporibus Vespasiani

cuius arte princeps delectatus cum donauit & ingenti pecunia: & multis donis aureis.

Cum Romam inquit poeta nauigaret ex ægypto: Philenis uxor uouit si maritus inco

lumis rediret se passuram: ut simplex puella tibi lamberet cunnum. **R**euerſus est: sed

naufragus o tardum maritum ait. **M**artialis: nam si puella mea tale uotum fecisset: statim

a littore ipso essem reuerſus.

scrimine: & tentes difficillima

quæq̄. **S**edet: hæret. **P**ulpi

ta: theatri. **S**int lubrica: in qui

bus uestigia nō possint cōsiste

re. **N**imbo corycio: croco. nā

croco uino dulci mixto sparge

bant theatra uase quod appe

lant nimbū. **V**ela obtēdebā

tur ī theatro ad arcēdū solē &

uentū. **L**entulus spinther p̄m⁹

id ostēdit ludis apollinaribus:

Cæsar item totū for̄ romanū

texit: **M**arcellus for̄ Augusti:

ubi lites exercebant: ne litigā

res sole aut uento offenderēt.

Vela dicunt data uentū qñ du

cunt recta ī altū. **N**egant uero

uentis qñ iacent. **V**ela theatri

negata erant uētis qñ iacebāt.

Iccirco uersus Martialis: alibi.

Et pōpeiano uela negata noto.

Ita accipio ut ēt hunc locū: nō

aut uela negata. i. uela iam iuti

lia theatris qm̄ & si noua sunt

tamē negant uentū: dū ita ope

riunt theatrū ut uentū nō exci

piant: sed iacent excepta. **V**n

da: uinū sparsū cū croco. **A**r

tifici: agathino. **V**t peccare ue

lis. i. errat ut cadat parma tibi.

Prima. Nono calēdas no

uēbris nat⁹ est Domitias

nus: eodē die cæsonia ruffi na

ta erat. **R**uffus igit̄ eūdē diem

natalē & uxoris & Domitiani

celebrat. **H**æc lux: nōno calē

Ostendit enī puellā suā imūda fœmora habere: & indigere purgante lingua. **T**arpei
fuit citharœdus Vespasiani auctore Trāquillo. Pharo: ægypto. **T**ristibus procellis: tri-
sti naufragio.

Pontice. Masturbaria uerbo græco tractum ē: nā ὤσπονδον significat lenocinio
conciliare: unde ipudice tractare membra uirilia dictū est masturbari. Horatius ut tres.
Sequimus albanus habuit geminas filias: quæ altera nupsit Horatio romano: altera
Curatio albā: utraq; trigemi
nos peperit horatios. s. trigemi
nos: & curatios: ut & historia
Dionysii tradit: & Pli. in. vii. fie-
ri posse ratiōe naturæ affirmat

Campis. Stella optabat sū-
mopere consulatū a Do-
mitiano: rogat poeta Apollinē
poetæ numen: ut Domitiāo
suadeat hoc efficiat: ut Stella
habeat consulatum: uouet iu-
uencū auratū cornib⁹: ex huius
desiderio: Ita Venus uaticina-
tur apd Papiniū de Stella apd
Violantillam loquens: lāq; pa-
rens latius cui⁹ prænoscere mē-
tem. Fas mihi purpureos habi-
tus iuueiq; curule. Indulgebit
ebur. **C**ampis murinis: chris-
sa opidū est: iuxta theben cili-
ciæ: templū Apollinis smithe-
cuius meminit Eustachi⁹ in p-
mum iliados: meminit prætea
Strabo: ambigitq; an idem sit
apollo cilleus & smintheus. Il-
lud aut cōstat smintheū dictū
a muribus uel cōsecratis: uel il-
lic abūdantib⁹: quos sminthe-
as appellant. Cōfirmat hoc Eu-
stachi⁹ ex mure: quē ait fuisse i-

sculptū statuæ simulacri illius nec mix a muribus appellatū Apollinem: nam & Hercu-
les conopios apud cereos colit: qm conopas. i. culices extinxerit. Boetii pronopionem
Apollinem colunt: qm culices quos ipi pronopas uocant sustulerit. Sminthe⁹ igit Apol-
lo latine diciē murin⁹ a mure: & Campi murini dicunt campi Apollinis smithe-
autem nonnulli legunt cāpis murinis a murina urbe æoliæ: nō conuenit: nā eā illic fuisse
urbem Homerus quidem Strabo & Ptholomeus scribunt: sed illic cultū Apollinis non
repperio. **P**ræterea a murina diceret cāpus mirine⁹ nō aut mirinus. syllabā a primitiuo
mutat a mure murin⁹ corruptit: qd dandum est poetæ in uerbo quod recens p smintheo
deriuauit: quāuis Pli. ordeum murinum dixerit a muribus. **S**ic murinis: ita scriptum ē
in antiquissimis codicibus: sed recentiores deprauati. **S**emurinis habent. I egatur igit
sic sis diues o Apollo campis murinis: idest sic religiosissime colaris in campis smintheis
tibi dicatis Homerus: Smintheu præclare tendi dominator Apollo. **S**enibus cignis:
nam cigni senes dicati sunt Apollini: auctore Cicerone in tusculanis quæstionibus: quo-
niam uaticinantur sibi mortē cantu: uatum autem deus est Apollo. **E**t cum futura præ-
dicere putentur corui: eadem de causa Apollinis numini sunt dicati.

Illam lingeret ut puella simplex
Quam castæ quoque diligunt sabinæ
Dispersa rate tristibus procellis
Mersus fluctibus obrutusque ponto
Ad uotum diodorus enatauit
O tardus nimis & piger maritus
Hoc in littore si puella uotum
Fecisset mea: protinus rediissem.

In Ponticum.

Pontice quod nunquā futuis: sed pellice læua
Vteris: & ueneri seruit amica manus.
Hoc nihil esse putas: scelus ē mihi crede: sed igēs
Quantum uix animo concipis ipse tuo.
Nempe semel futuit: generaret horatius ut tres
Mars semel: ut geminos ilia casta daret.
Omnia perdiderat si masturbatus uterque
Mandasset manibus gaudia fœda suis.
Ipsam crede tibi naturam dicere rerum
Istud: quod digitis pontice perdis: homo est.

Ad Apollinem.

Campis diues apollo sic murinis
Sic semper senibus fruire cygnis

8
Sorores: musæ. Delphis: sacerdos tuâ quæ delphis ē: & delphis dicit. Doctæ: an ppter fortunâ: quæ fortuna etiâ prædicebat sub imagine duarū sororum. Papini: Et prænestinæ poterat migrare sorores. Erant & sorores dodoneæ: sed placet de fortunis potius. Palatia colant: nā in parte palatii erat colossus Apollinis. Debitor uoti: idest res uoti. Cornib⁹ aureis: idest frōte aurata: nā auctore Plinio hostiarū cornua iaurabā. Vnde illud Virgilii aurata frōte p auratis cornibus accipiendū ē. Moraris: cessas rogare.

Domitianū ut det cōsulatum stellæ.

Docte sic tibi seruiant sorores:
Nec delphis tua mentiatur ulli.
Sic pallatia te collant amentque
Bis senos cito me rogante fasces:
Det stellæ bonus annuatque cæsar:
Fœlix tunc ego debitorque uoti:
Casurum tibi rusticas ad aras
Ducam cornibus aureis iuuentum.
Nata est hostia phœbe: quid moraris?

De Statu herculis.

Hic qui dura sedens porrecto saxa leone
Mitigat exiguo magnus in aere deus:
Quæque tulit spectat resupino sydera uultu
Cuius leua calēt robore: dextra mero.
Non est fama recens nec nostri gloria cæli
Nobile lysippi munus opusque uides.
Hoc habuit numen pellæi mensa tyranni:
Qui cito perdomito uictor in orbe iacet:
Hunc puer ad libycas iurauerat hannibal aras
Iusserat hic syllam ponere regna truem.
Offensus uariæ tumidis terroribus aulæ
Priuos gaudet nunc habitare lares.
Utque fuit quondam placidi conuiuia molochi:

tra: quæ in manū habebat paterā. Non est recens fama: idest non est nūp sculptus. Cæli nostri: idest artificii nostrorū temporum. Lysippi: Papinius de eodem: Seseque uidē dum Indulsiit Lysippe tibi. Tyrāni pellæi: Alexandri. Numen hoc: idest poculū: in quo Hercules erat sculptus. Iacēt: prius iacuit in babylonia: postea delatus est in ægyptum: nā Ptholomemus ægyptius urnam abstulit Perdicæ qua reliquias Alexandri in macedoniam gestabat: ut Strabonis nostrorūq; monumentis accepimus: collocauit autem in linteolo aureo: quem coctas syrus subripuit. Puer: nouē annorum. Iurauerat hūc: hoc falsum est: nam ita iurat apud Silium: Hanc mētem periuro nostri per numina Martis Permañes regina tuos. Voluit autem hoc ostendere Martialis possessum fuisse ab Hannibale. Hic: Hercules. Syllam ponere: idest dictaturam: & hoc falsum est: nam Sylla dictaturam deposuit: exterritus quadam umbra in somnis: quæ eū uocabat: ut Appianus scribit: Vel ut idem tulit sponte ciuili metu: sed ingeniose poeta uoluit ostendere per hoc fuisse possessum a Sylla. Variæ aulæ: modo Alexandri: modo Syllæ. Priuas domos: idest priuatam domum. Vindicis: sine imperio.

Hic. Vindex Ciuis tēporib⁹
Domitiani notus carmi
ne Papinii habebat poculū: qđ
tenebatur manu Herculis ex
ære. Id poculū apte apellat Pa
pinus Hercule epitrapegion:
nā epitrapegia dicūt uasa quæ
sunt apta mēsis. Lysippus op⁹
effinxerat: fuerat autē pri⁹ hoc
Alexandri: & de eo loquit Plu
tarcus: cū ait nondum empto
Herculis scypho: postea perue
nerat ad Hānibalem: tertio ad
syllam. Papinius: Pellæus ha
bebat Regnator lætis numen
uenerabile mēsis. De Hāni
bale: Mox nasamoniaco dec⁹
admirabile regi. De Sylla Cō
uiuia sibyllæ Coenabat semper
sibyllæ: idest syllæ: nāq; prim⁹
est sylla: ut docuit Macrobius
Laudatur ergo Hercules epitra
pegus a Martiale. quēadmo
dum a Papinio: hic describit
poculū. Porrecto leone: cum
pelle leōis strata supra saxum.
Aere exiguo: & ita Papinius
paruitatem admiratur. Dex

Alcidem. Idē argumētum. **V**indicis: amici. **N**escis græce: idēst nescis litteras græcas. **B**asis: fundamentū cuiusque rei. **L**ysippu: genitiuus græcus lysippu.

Phidia putauit: dicit poeta se putasse op^o phidia ob excellētiā operis. nā phiadas simu lacris deorū maiestātē addidit supra cætos opifices: i eoq^{ue} obtinuit palmā: ut Pli. scribit.

Hlles. Marcellinū popularem suū euntē in scythiā hoc epigramate psequit^r: Cauca-

sus mons ē indiæ: ea pre q^{ue} uergit i scythiā: in eo Promethe⁹ lapeti & Asiæ fili⁹ ad sa-

xū religat⁹ pœnas formati ho-

minis dabat: aquila uiscera cor-

rodēte. Liberatus aut^{em} est sagit-

tis Herculis: quod nūquā pmi-

sit Iuppiter nisi ea cōditiōe: ut

annulū ferreū gestaret indiciū

uinculorū: unde nōnulli annu-

lorū originē ductā uolunt. Scri-

bit hoc apte pbus: sub obscur^o

Pli. in uerbis. Itē annulus Pro-

methei indiciū supplicii. Mo-

net amicū Martialis inspecturū

saxa caucasī: ad quæ si poterit

credere religatū Prometheū:

poterit et tibi psuadere eundē

finxisse hominē primum. q. d.

utrūq^{ue} ē fabulosū: de Marcel-

lino supra. **T**riones hypbore-

os. i. septētrionē. **E**t esto q^{ue} tu-

leris. i. ptuleris. **S**ydera pigra:

.i. ursam minorē & maiorē. **P**i-

gra: quæ nō occidūt. **F**abulas

mōtis. i. fabulosus caucasus.

Videris imēnsis: dissuadet ne

eat. **S**axa: caucasica. **C**oclama-

ta: cōtusa clamoribus Promo-

thei. **I**lle: Promethe⁹. **E**t licet

poteris tā supra hoīem ē potius

isse perferre caucasū mōtem: q^{ue}

finxisse hominem.

Deli⁹. Geliū nihil donātē ac-

cusat: q^{ue} sēp aliqd ædifica-

bat: ut hac excusatōe petentes

aliqd amicos reiiceret. **L**imīa

lapides q^{ue} sustinēt supioris pres-

hostii: unū sublimis. Quidlibet

Detiam rem minimam.

Democritos. Pānic⁹ quotidie

de grauiorib⁹ philosophorū se

ctis disputabat: cū eēt mollissi-

m⁹: & draucis suiret: ait poeta se extimare cū eēt doctissimū philosophū: & stoicū & epicu-

reū & acadēmicū: de qb⁹ quotidie loquebat^r: sed tā ē cupe itelligē colere draucos qd do-

gma sit. Democrit⁹ auctor epicuræ: zeno auctor stoicæ: Plato acadēmicæ. **I**mplicitos:

recōditæ doctrinæ. **P**ythagoræ: unde manauit philosophia. **P**erpēdet: plixa ē. **H**icrosis

hicrosi hoīes uirilitate male olentes. Catullus: Vale sub alarū trux habitare caper. luuc.

Hispida membra quidem: & illud. Et de uirtute locuti Clunem agitant.

Sic uoluit^r docti uindicis esse deus.

De Eadem statua.

Alcidem modo uindicis rogabam

Effet cuius opus laborque felix

Risit: nam solet hoc: leuique nutu

Græce nunquid ait o poeta nescis?

Inscripta est basis: indicatque nomen

Lysippum lego: phidia putauit.

Ad Marcellinum.

Miles hyperboreos modo marcelline triones

Et getici tulerit sydera pigra poli.

Ecce prometheæ rupes & fabula montis

Q^{ue}am prope sunt oculis nūc adeunda tuis.

Videris immēnsis cum conclamata querelis

Saxa lenis: dices durior ille fuit.

Et licet hoc addas: potuit qui talia ferre

Humanum merito finxerat ille genus.

In Gelium.

Gelius ædificat semper: modo limina ponit

Nunc foribus clauēs aptat: emitque seras.

Nunc has nunc illas mutat reficitque fenestras:

Dum tamen ædificet quidlibet ille facit.

Oranti nummos ut dicere possit amico

Vnum illud uerbum gelius ædifico.

In Panicum.

Democritos zenonas inexplicitosque platonas

Q^{ue}icquid & hirsutis squalet imaginibus.

Sic quasi pythagoræ loqueris successor & hares

Præpendet mento nec tibi barba minor.

Sed quod & hircosis serum est & turpe pilosis

Hæredem. Gallicus dixerat Martiali scripsisse hæredem in quartam partē bonorū:
quod & putans & sperans poeta: misit multa munera: demum aprum ad quē mul-
tisa Gallico inuitatis ipse quoque fuit conuiua: sed ne costa ei quidē data est: quid iquit
sperem de tuo testamento Gallice: cum de meo nihil dederis. ¶ Quis dānet libenter sua
uota. i. quis ē q nolit credere sua uota & id qd oprat ¶ Fouim⁹: substituim⁹ missis minori-
bus. ¶ Aprū laurentē: ex agro laurente. ¶ Calidō: urbs ætoliæ. i. putaueris hūc eē aprū illū

In molli rigidum clune libenter habes.
Tu qui sectarum causas & pondera nosti
Dic mihi præcidi panice dogma quod est:

¶ In gallicum.

¶ Hæredem cum me partis tibi gallice quartæ
Per tua iurares sacra caputque tuum.
Credidimus: quis enim damnet sua uota libēter:
Et spem muneribus fouimus usque datis.
Inter quæ rari laurentem ponderis aprum
Misimus: ætola de calydone putes.
At tu continuo populumque patresque uocasti:
Ructat adhuc aprum callida roma meum.
Ipse ego: quis credat: conuiua nec ultimus hæsi:
Sed nec costa data est cauda ue missa mihi.
De quadrante tuo qui sperem gallice: nulla
De nostro nobis uncia uenit apro.

¶ De Partheniana toga.

¶ Hæc est illa meis multum cantata libellis
Quam meus edidicit lector amatque togā.
Partheniana fuit: quondam memorabile uatis
Munus: in hac ibam conspiciendus eques
¶ Dum noua: dum nitida fulgebat splendida lana
Dumque erat auctoris nomine digna sui.
Nunc anus & tremulo uix accipienda tribuli
Quam possis niueam dicere iure tuo.
Quid nō longa dies: quid non consumitis anni?
Hæc toga iam non est partheniana: mea est.

¶ In Gaurum.

¶ Ingenium mihi gaure probas sic esse pusillum
Carmina quod faciam quæ breuitate placēt.
Confiteor: sed tu bis denis grandia libris
Qui scribis priami prælia: magnus homo es.
Nos facimus bruti puerum: nos langona uiuum

quē interfecit Meleager ¶ Cal-
lida: astuta quæ uenat conuiui-
um. Hæsi: adductus fui ¶ Qua-
drate. i. quarta pte bonorū tuo-
rū. ¶ Vncia nulla uenit: ad nos
refert quia dixit quadrantem.

¶ Hæc est. ¶ Togā missā a Par-
thenio: Partheni⁹ signifi-
cat q habet uirginalē aspectū:
iā tritā ita cōmiserat: ut aliā pe-
tat. de hac toga supra. De toga
facundi mihi gratū mun⁹ ami-
ci ¶ Partheniana: missa ē a Par-
thenio. ¶ Facundi: de quo alibi.
Nā quis ab aonio largi⁹ amne
bibit. ¶ Auctoris: Parthenii.

¶ Tribules: paupes appellant:
q extra cēsū sūt a sola tribu
appellari: Contribules autē di-
cuntur eiisdē trib⁹. Martialis ni-
ueam togā appellat tritam. su-
pra: Quisquis te niueā dicit ha-
bere togā. ¶ Parthēiana. i. digna
parthenio ¶ Mea est: digna me
paupere.

¶ Ingenium. Gaurus Mar-
tialis ingenium laudabat
sed ita ut pusillum diceret: & i
breui carmīe uersari: poeta ait
eū facere maius opus qui scri-
bit bellū troianū. xx. libris: sed
maiores eē laudem suā qui fa-
ciat puerum Bruti: & lagonem
uiuos: q Gauri: qui facit gigan-
tē luteū. Puer Bruti: parū ad
modum staturæ fuit: & fictilis
fiebat. In distichis: Gloria tā p-
ui nō est obscura sigilli listi⁹ pu-
eri brutus amator erat. Huius
meminit Pli. scribit enim Bru-
tum huic puero amādo cogno-
men dedisse a Syllaniōe cogno-
mine insano fictū fuisse æneū

¶ Lagon & caius: pane dulcia

rio effingebantur: spargebanturq in theatro diebus saturnaliis: a Lagone fecit dimi-
natiuum. Papinius: Molles caioli: lagunculique: parū staturæ pueri hi sunt in historia

Lagonis pueri meminit Pli. in statuariis: Luciscusque Lagona puerum subdolae ac fucatae uernilitatis: hi autem eiusdem exiguitatis fuerunt. Canopas: duorum pedum & palmi i delitiis Iuliae neptis Augusti: Androeda liberta Iuliae Augustae: Lucius adolescens minor bipedali mensura imensa uoce. Syph⁹ pumilio Marci Antonii. Puer: Bruti qui solet esse fictilis. Et lagona: qui solet effingi pane dulciario: & fictili ope: aut aeneo: ut apud Plinium. Facinus inquit res paruas uiuas: tu res magnas luteas & plane mortuas.

Vod. Lucanus extinctus est: de quo supra: Si Lucane tibi epitaphium est. Ante mori: ante fratrem. Minor natus: Castor senis mensibus. Castor & Pollux sibi inuicem succedebat in caelo: sensus poetae est: tanta est pietas tua erga fratrem Lucane: ut etiam si posses redire ad superos: ut frater tibi succederet ritu Castoris & Pollucis nolles: imo moneas Castorem ut eadem pietate in Pollucem fratrem utatur: sinatque eum uiuere ipse apud inferos permaneat.

Alternus: uice sua.

I. Qu. Ouidius natus erat mense aprilis: Martialis mense martii. Quod: quam rem: ut amem tuum natalem aequum ac meum. Lapillis. Persius: Hunc macrine diem numera meliora lapillo.

I Mihi Picena. Munera cortis sunt galliae: & alia altilia. ea non ferme mittebantur nisi a rusticis: mittunt autem nunc a Mariale caro cognato suo. Qua in re ne subrusticus uideatur causas affert quare mittat: quia. scilicet non habeat alia: mittit autem haec: quoniam dies festus cognatos celebrat: nam cognati quodam die conueniebant: mittebantque mutuo munera eundem diem charistia appellantes accipere: quod significat gratiam: ad gratiam. n. & amorem seruandum id agebant. Ouidius auctor est in fastis: Fringuillae aues. Voce: fringuare. Martius in Cassina: Quid fringuatis. Venat: amoenus est: & uer agit. Arguto: canoro.

Picae: aui: nam pica saluatoria est: ut in distichis. Et apud Persium.

Tu magnus luteum gaure giganta facis.
De Lucano & Tullo.

Quod semper superos inuito fratre rogasti:
Hoc lucane tibi contigit ante mori.
Inuidet ille tibi: stygias nam tullus ad undas
Optabat: quis sit minor: ire prior:
Tu colis elyfos nemorisque habitator amoeni
Esse tuo primum nunc sine fratre cupis.
Et si iam nitidis alternus uenit ab astris
Pro polluce mones castora: ne redeat.

Ad Quintum.

Si credis mihi quinte: quod mereris
Natales ouidi tuos apriles.
Ut nostras amo martias calendas
Felix utraque lux diesque nobis:
Signandi melioribus lapillis.
Hic uitam tribuit: sed hic amicum
Plus dant quinte mihi tuae calendae.

Ad Eundem.

Natali tibi quinte tuo dare parua uolebam
Munera: tu prohibes imperiosus homo es.
Parendum est monitis: fiat quod uterque iubemus:
Et quod utrumque iuuat: tu mihi quite dato.

Ad Cognatum.

Si mihi picena turdus palleret oliua.
Tenderet aut nostras silua sabina plagas.
Aut crescente uadis traheretur arundine praeda
Pinguis: & implicitas uirga teneret aues.
Cara daret solenne tibi cognatio munus
Nec frater uobis nec prior esset auus.
Nunc sturnos iopes fringuillarumque querelas
Audit: & arguto passere uernat ager.
Inde salutatus picae respondet arator.
Hinc prope summa rapax miluus in astra uolat.

Sæpe ppinquus. i. sæpe accipies tanq̃ ppinquus: nam die etiã quo charistia non agen-
tur mittam munera.

Vce: locat in Stellam & Flaccū poetas: quibus die ppinquoꝝ statuerat mittere tur-
dos: sed tā multi poscebāt ut tutius putet non mittere duobꝫ q̃ multos offendere. Pro-
pinquoꝝ affiniū cū charistia agunt. Demereri: ē beneficio conciliare. Columella. De
merenda ē uxor aliquo beneficio rusticano. Merebor ueniã. i. a nemine accusabor.

Mittimus ergo tibi parua munuscula cortis

Qualia si recipis: sæpe propinquus eris.

Ad Flaccum.

Luce propinquorum qua plurima mittitur ales:

Dum stellæ turdos dum tibi flacce paro.

Succurrit nobis ingens onerosaque turba:

In qua se primum quisque meumque putat:

Demeruisse duos uotum est: offendere plures:

Vix tutum: multis mittere dona: graue est.

Qua possum sola ueniam ratione merebor:

Nec stellæ turdos: nec tibi flacce dabo.

De Splendophoro.

Splendophorus libycas dñi petit armiger urbes:

Quæ puero dones tela cupido para.

Illa quibus iuuenes figis mollesque puellas:

Sit tamen in tenera leuis & hasta manu

Loricam clypeumque tibi galeamque remitto:

Tutus ut inuadat prælia nudus eat.

Non iaculo: non ense fuit latusue sagitta:

Casside dum liber parthenopeius erat.

Quisquis ab hoc fuerit fixus morietur amore:

O foelix: si quem tam bona facta manent.

Dum puer es redeas: dum uultus lubricus: & te:

Non libyæ faciat: sed tua roma uirum.

In Edilum.

Nil est tritius edili lacernis:

Non ansæ ueterum corinthiorum.

Nec crux compede lubricum decenni:

Non rupte recutita colla mula.

Nec quæ flamineam secant salebræ:

Nec qui littoribus nitent lapilli:

Nec tusca ligo uinea politus:

pra: Tritis littoris aridi lapillis. Vineca tusca: in ergastulo ætruriæ. supra: Et sonet inu-
mera compede tuscus ager.

Plendophorus: Splendo-
phoꝝ Domitiāi tyronē
euntē in libyā carmine psequi
tur: appellans cupidinē ut tela
paret digna tanto puero. Ar-
miger: tyro. Remitto tibi cly-
peū. i. sino ut non des clypeū.

Tutus: illæsus uulneribus.

Parthenope: filiꝫ Meleagri
& Atlantæ formosissimꝫ qua-
lis describit a Papinio in quar-
to thebaidos: Iturꝫ ad bellū the-
banū: pulchrior haud ulli tri-
ste ad discriminē ituro Frons fu-
it in filuis: qualis bellis: iā cassi-
de missa: Parthéopeꝫ erat. Lu-
brici: dicunt uultus iuuenum.
uel a similitudine locoꝝ lubri-
corum: Vel quia multos in er-
rorē ipellant. Lubricum ætatis
a Quintiliano dicit: cū nondū
quis ad ætatem puenit adultā
sed facile labi potest.

IL: Ansæ dicunt partes:
quibus uasa capiunt: ue-
tera corinthia dicit: quoniā es
corinthium quod in maximo
precio habebatur iā pene ob-
soluerat: & noua uasa ex alio
ære fiebāt. Nec crux cōpede:
crux serui in ergastulis. Lu-
bricum: attritum. Decenni cō-
pede: idest uinculis decem an-
norum. Recutita: noua cu-
te restituta. Mulæ ruptæ: iā
deficientis. Recutiti etiam di-
cuntur iudæi circūfeti. Persiꝫ
Recutitaqꝫ sabbata palles. Sa-
lebræ: saxa eminentiora. & ora-
tionem incultam salebras dixe-
runt auctore Festo. Lapilli: su-

Tribulis: Et tremulo uix accipienda tribuli. **M**uliones: dicebatur essedarii. nā primi muli fuerūt q̄ currū ueherēt. Iccirco ap̄d Suetoniū mulionibus canusimatis: idest essedariis exponē. **D**ens apri: nā dētes aprorū crebra elimatione atteruntur.

Hympha. Cesiū sabinus ūber amicus erat. M. supra: Nosti si bene Cesiū libelle mōtanæ decus umbræ sabinū: hic domū fonte amœnissimo excoluerat: poeta mittit carmina emēdanda: alloquiturq̄ fontē Cesiū: sed tamē ex hoc dicit omnes posse in

telligere quāti faciat carmina sua: cum ea mittat ad fontē q̄si mergenda. Pio munere. i. munere suæ pietatis. Sarina: opidū umbræ lactis abundans.

Sollicitos: qui timēt iudiciū Cesiū. **F**ueris unda pegasis. i. ego putabo te fontem pegeseum. **N**ympharum: aquarum.

Quid debeat fieri libris: ut i. mergant: nā ut sæpe ē dictum

Quum carmē deprimit aquis mergēdū dicit: quāti inq̄t mea carmina faciam quæ nūc mitto: ex hoc pōt cognosci qd̄ ea dico nymphis. i. aquis: de qbus hoc epigramate est locutus.

In septis: Mamurra tēporib⁹ Cæsaris floruit nat⁹ formis: ut Cornelius scribit: & eques romanus. hic lacerat⁹ ē carmine Catulli ueronensis. In quē carmen extat. Hic Mamurra alius deridet a. M. q̄ gloriabūdus obierit oīa septa ubi erāt res uenales preciosissimæ singulorūq̄ precia poposcerit tanq̄ empturus. sed tandem discedens emerit duos calices: & ip̄e tulerit secum carēs puero.

In septis. i. cāpo martio. **R**oma aurea. i. diuites romāi. **V**exat opes: expēdit: iactat. **P**ueros molles: qui uenales erant.

Primæ casæ. i. tabernæ expositæ & uiles. **P**rostituerē: habēt uenales.

Catastæ: officinæ. **M**ea turba. i. pauperes. **S**atur: i. spectis pueris. **O**ptos orbes. i. mēsas citreas. **P**oposcit: a magro. **E**bur: dētes eburneos: qb⁹ mēsas sustentabant. **P**ingue: lubricū. **T**estudo: aīal notū. Testudo itē genus ædificii. Cicero: Galbā oībus exclusis cōmentatū in quadā testudine cū seruis l̄ratis fuisse. Operiebātur aut̄ lecti discubitorii testa testudinis secta in lāmas: qd̄ Caius Aruili⁹ Pollio prim⁹ instituit. **F**enestella scribit tēporib⁹ Tyberii triclinia testudinea uenisse i. usū antea fuisse lignea: & rotūda. **E**xaclinō: significat lectū discubitoriū: q̄ sex capiat: ut triclineū: qui tres. **T**estudineū: dicit a forma: ut dixi testudis: Nā antea erant rotunda: postea quadrata: demū testudinea: simul testudineum a lāmis testæ testudis qbus opiebat.

Suo citro. i. suæ mēsas citreæ. **C**orinthiū æs: ut dictū est in magno erat precio: sed postea p̄miscuū fuit: ut quæ corinthia nō essent corinthia tñ dicerentur: unde porticus

Nec pallens toga mortui tribulis:

Nec pigri rota quassa mulionis.

Nec rasum cauea latus bifontis

Nec dens iam senior ferocis apri.

Res una est tamen: ipse non negabit:

Culus tritior edili lacernis:

Ad Nympham.

Nympha sacri regina lacus cui grata sabinus:

Et mansura pio munere templa dedit.

Sic montana tuos semper colat umbria fontes:

Nec tua baianas sasina malit aquas.

Excipe sollicitos placide mea dona libellos:

Tu fueris musis pegasis unda meis.

Nympharū tēplis quisquis sua carmina donat:

Quid fieri libris debeat ipse monet.

In Mamurram.

In septis mamurra diu multumque uagatus:

Hic ubi roma suas aurea uexat opes.

Inspexit molles pueros oculisque comedit:

Non hos quos primæ prostiuere casæ.

Sed quos arcana seruāt tabulata catastæ.

Et quos non populus nec mea turba uidet.

Inde satur mēsas & opertos exuit orbes:

Expositumque alte pingue poposcit ebur.

Et testudineum mēsus quater exaclinon:

Ingemuit citro non satis esse suo.

Romæ a Cneo Octauio structa ad Circū flaminium corinthia dicta ē a capitulis colūnarum æneis quibus corinthia nō eēt. Polycle⁹ in statuis usus ē ære nō corinthio sed de liaco: auctor ē Pli. iccirco culpatur hic a Mamurra. ¶ Consuluit nares: an uasa ærea eēt corinthia. ¶ Culpauit: quia erat ex ære deliaco: quo ille ē usus ut scribit Pli. ¶ Turbata: uiciata modico uitro. ¶ Myrrina: uasa humor erat desat⁹ sub terra ī spēm uitri maculosi: & nō nihil cōmēdabat odore auctore Pli. ¶ Calathus: significat calicē uinariū. Virg. Vina nouū fundā

Consuluit nares: an olerent æra corinthon:

Culpauit statuas & polyclete tuas:

Et turbata breui questus crystallina uitro:

Myrrina signauit seposuitque decem.

Expendit ueteres calathos: & siqua fuerunt:

Pocula mentorea nobilitata manu.

Et uirides picto gemmas numerauit in auro:

Quicquid & in niuea grandius aure sonat.

Sardonicas ueros menfas quæsiuit in omnes:

Et precium magnis fecit iaspidibus.

Vndecima lassus cum iam discederet hora:

Asse duos calices emit: & ipse tulit.

¶ De Corona rosea.

Seu tu pestanis genita es: seu tiburis aruis:

Seu rubuit tellus tuscula flore tuo:

Seu prenestino te uillica legit in horto:

Seu modo campani gloria ruris eras:

Pulchrior ut nostro uideare corona sabino:

De nomentano te putet esse meo.

¶ De Platano cordubensi.

In thartessiacis domus est notissima terris:

Qua diues placidum corduba batin amat.

Vellera natiuo pallent ubi flaua metallo:

Et linit hesperium bractea uiua pecus.

Aedibus in mediis totos amplexa penates:

Stat platanus densis cæsariana comis.

Hospitis inuicti posuit quam dextera foelix:

erat. n. amic⁹ Cestius Sabin⁹: putet te de nometano meo. Ruris capai: ubi erat pulchræ.

¶ In Thartessiacis: Platanū celebrat carmē quæ dicitur plātata fuisse ī agro cordubensi a

Cæsare. de hac nihil ī historia extat quā legam⁹ platanū fuisse in liciā mō domicili

concauā: & caliculæ ī agro ueliterno: & ī creta sub q̄ ferūt Iuppiter cū Europa concubuisse: & delphis quæ sata dī māu Agamēnonis hæ sūt plarai memorabiles. de platano aut

cæsariana nihil extat præter hoc carmē: ¶ Thartessiacis: hispanis. Bætis thartessus dictus

ē ut Strabo scribit. ¶ Corduba: oppidū bæticae. ¶ Amat: proximū habet. ¶ Lanæ bæticae:

fuluæ sūt in specie auri sine ullo medicamēto. ¶ Metallo natiuo. i. naturali & ī sito color.

¶ Bractea: lammina auri. ¶ Linit: uidet linire & inaurare. ¶ Pecus: hesperium. i. oues hispa

nas. ¶ Stat: surgit. ¶ Dextera foelix: uictrix.

calathis aruista nectā. & in distichis: calathi: Nos satyrus nos bacchus amat. ¶ Veteres: arche typos. ¶ Et uirides: & pōderauit calices gematos. Calices enim apd antiquos smaragdo inserta ornabāt. de his ī distichis Gematum scythicis ut liceat igni b⁹ aug⁹. ¶ Scythicis ignib⁹. i. smaragdis: nā smaragdi scythici reliquos supant: cū hēant maiore aspitatē & min⁹ uitii. ¶ Virides gemas. i. smaragdos. ¶ Ab aure niuea: de elenchis & crotalis itelligit: nā crotala grandiores margarithæ ex cōchis auri b⁹ mulierē addebant ut sonitu delectarent. Virgi. Crispū sub crotalo docta mouere lat⁹. Idē Pli. de margarithis. ¶ Veros: nō uiciatos. ¶ Sardonice: usus est p⁹ mus superior aphrican⁹. ¶ Fecit p⁹ ciū: obtulit p⁹ ciū. ¶ Hyaspides: lapides tantæ magnitudis: ut Pli. testes se uidisse hyaspidem duodecim uncias: Vnde imago Neronis thoracata sit exp⁹sa. ¶ Lassus: longa lustratione.

Ipse tulit: quia carebat puero. supra: Nūq̄ nequior fuit clauis.

¶ Seu tu: Poetis rosaceæ coronæ mittebāt ad mensā exhilarandā: ita nūc mittit coronā a. M. Cestio cui dicit fore gratiorē si putauerit rosā illā natā esse ī suo agro nometano

Auctorē plantatorē. **Syrinx:** nympha arcadiæ: quā Pan psecut⁹ est usq; ad Iadonē flu.
ubi illa ope aliāz nymphae cōuersa est ī calamos palūres unde Pan phistulā composu-
it. **Sera phistula.** i. syrinx. **Lyæo:** Baccho celebrāte cōiuiā. **Mero effuso.** i. affuso uino
hā platani auctoribus Pli. & Macrobio uino alunt: adeo ut Hortensius petierit a Ci. diē
actōis cōmutari: qm̄ ipse erat eo die iturus in tusculanū ad platanos suas uino irrigādas.

Externis: nō usitatis. **Dicere nemorosas:** qā spōte pueniebāt. Perpetuos honores. i. p

petuā uiriditatem: nō man⁹ Pō

peii uicti: sed Cæsaris uictoris.

Incis: Philenis qd ageret

illi duo uersus docuerūt

Dii mentē tibi dent tuā Phile-

ni cū nos lingere quæ putas ui-

rile: hæc purpureis uestib⁹ ute-

bat: quæ male olebāt apud āti-

quos. supra: Quod bis murice

uell⁹ Inquinatū. utebat igitur

iis Philenis: nō ppter colorem

sed ppter odorem: cui lingēdis

cunnis erat assueta.

Ad coenā: locus ē Phœbū

pasci mētula: qm̄ eius cā-

uitatē a cinædis: qui ita pascit

nō pōt hēre pug⁹ os: nā hic mē-

tula uidebat pasci & mentulā

deglutire.

Herculis: Germāicus stra-

uit uia appiā ea pte qua

paludes itercludebant: uel ha-

renæ: ut scribit Papini. & quæ

nūc solidū diē terrebat: Hora-

rū uia facta uix duarū: carmen

est Papi. Hercules aut traiectu-

rus armenta Geryōis uiam. vii.

stadiorū muniuit iuxta auer-

nū ad litt⁹: germāic⁹ Hercules

maior appellabat. In hoc ope

præserti Hercule appellat: qm̄

ita appiā quā Papi. Domitianā

noīat strauerat: quēadmodum

Hercules olim uia herculeā ad

auernū. poeta nūc tm̄ hic tem-

pli Domitiani memīt: in quo

sub noīe Herculis colebatur. &

alibi. Appia q̄ simili uenerādis

in Hercule Cæsar. Papi. solus

longiore carmine stratam uia

psequit. Erat aut hoc templū in hac uia ad octauū lapidem.

Descendere: qā colebat sub

noīe magni Herculis: quē uult assentādo uideri esse īferioris numinis q̄ sit Domitianus.

Regna triuiæ: nā sacerdotes triuiæ aricinæ reges dicebant: ut apud Flaccū ī argonaut

Immitis aritia regi: Et Papi. in siluis. Et Trāquillus regem nemorensem appellat illū sacer-

dotem ī Caligula. Longa extat apud Strabonem historia de suis int̄ se pugnatibus. de eo

sacerdorē Ouidius ī fastis meminit. Regna nemorosa: qā Diana dicebat illic nemorēsis.

Cœpit & ex illa crescere uirga manu.

Auctorem dominūque nemus sentire uidetur:

Sic uiuret: & ramis sydera celsa petit.

Sæpe sub hac madidi luserunt arbore fauni:

Sæpe sub hac latuit rustica frunde dryas.

Dūque fugit solos nocturnum pana per agros:

Terruit & tacitam fistula sera domum.

Atque oluere lares comestatore lyco:

Creuit: & effuso lætior umbra mero.

Hesternisque rubens delecta est herba coronis:

Atque suas potuit dicere nemo rosas.

O dilecta deis o magni cæsaris arbor:

Ne metuas ferrum sacrilegosque focos.

Perpetuos sperare licet tibi frondis honores:

Non pompeiane te posuere manus.

De Phileni.

Incis murice uestibus quod omni:

Et nocte utitur et die philenis

Non est ambitiosa: nec superba.

Delectatur odore: non colore.

In Phœbum.

Ad coenam inuitant omnes te phœbe cinædi:

Mentula quē pascit nō puto purus homo est

De Statua Do.

Herculis in magni uultus descendere cæsar:

Dignatus latia dat noua templa uia.

Qua triuiæ nemorosa petit dum regna uiator:

Octauum domina marmor ab urbe legit.

De Eadem statua:

Ante colebaris uotis & sanguine largo:

Hunc maiorē. i. Domitiahū. Securus hō. i. nihil magni cogitans aut optās. Illi. i. Herculi minori. q. d. magna hic petunt: ab Hercule minore parua.

Alcide: Idē argumentū. **A**gnosce: digne ut agnoscaris. Hercules Romae erat i foro boario triūphalis: ita dictus: quoniā p dies triūphi habitu triūphali iduebat. Erat itē eius colossus i capitolio. **A**rgolico tyrāno: Euristeo regi argolico Euristeus Stelleni filius fuit: q Perseo successit in regnū mycenarū: Sed argiuū tenuit. occubuit ad mar: tō-

Maiolem alcidem: nunc minor iste colit:
Hūc magnas rogat alter opes rogat alē honōs:
illi securus uota minora facit.

Ad Herculem de eadem statua.

Alcide latio nunc agnoscende tonanti:
Postquam pulchra dei cæsaris ora geris.
Si tibi tunc isti uultus habitusque fuissent:
Cesserunt manibus cum fera monstra tuis:
Argolico famulum non te seruire tyranno:
Vidissent gentes: sauaque regna pati.
Sed tu iussisses eurystea: nec tibi tallax:
Portasset nesi perfida dona lichas:
Oetei sine lege rogi securus adisses:
Astra patris summi: quæ tibi pœna dedit:
Lydia nec domina traxisses pensa superbæ:
Nec styga uidisses tartareumque canem:
Nunc tibi iuno fauet: nunc te tua diligit hebe:
Nunc te si uideat nympa remittet hylam.

Ad Fabullum.

Vxor cum tibi sit formosa pudica puella:
Quid tibi natorum iura fabulle trium.
Quod petis a nostro supplex dominoque deo:
Tu dabis ipse tibi: si potes arrigere.

In Eschilum.

Lasciuam tota possedi nocte puellam:
Cuius nequitas uincere nemo potest.
Fessus mille modis illud puerile poposci:
Ante preces totas primaque uerba dedit:
Improbis quiddā ridensque rubensque rogauit:
Pollicita est nulla luxuriosa mora.
Sed mihi pura fuit: tibi nō erit eschile: si uis:
Accipe & hoc munus conditione mala.

In Magistrum ludi.

Quid tibi nobiscū est ludi scelerate magister:

rationē magistri triuialis: qui mæc pueros obtūdebat uerberib⁹ & uoce: qui cū iterpellet

nē in prælio aduers⁹ filios Herculis: q seruitutē patris ulciscēbatur: caput eius corinthe ē sepultū: relique partes corpis targeti. auctor ē Strabo. **L**ychas: q ptulit tibi tunicā a Deianira sâguine Nessi uenenatū. **S**ecurus: sine ulla ui. Oetei rogi. i. rogi quo cōbust⁹ ē in Oetha mōte. **P**œna: mors grauis: q uiuus combustus fuit. **L** Lydia: Hercules omphale paruit: i cuius gratiā uenisse dicitur. Styga nec adiuisses ieros. **H**ebe: iunonis filia sine patre: uxor data Herculi post deificationem ut scribit Homer⁹. Hebe quæ fuit filia lunōis & habuit odio te: amasset te. **V**ideat: te.

Isto ore: cæsariano.

Vxor: Hic petebat ius trium natoꝝ a Domitiāo: cū haberet pulcherrimā uxore idē supra dictū ē i Dentonem: Nescio quid de te nō belle dēte fareris. **D**eō aduerso: Domitiano nolente pmittere.

Lasciua: Eschilus erat irrūmator: qd supra dixit: Aureolos cū accipit Eschile denos: nuper Martialis ait: se poposcisse irrūatōnē a puella: q illa quidē pollicita ē: sed poetarenuuit cū paup sit: nā fellatrici maius dabat pmiū: monet Eschilum: qui non dubitat id precii dare: ut hanc accipiat et si uelit. **N**equitas: blāditiā.

Poposci puerile. i. nates.

Quidā improbi. i. irrūmatōnē. **P**ura fuit: eā non attrigi. ne cogerer mai⁹ dare. Mala conditione. i. magno precio: ut supra soluerat.

Vid tibi: Accusat uocife-

ei somnū paciscitur: ut tū accipiat si uelit silere quā lucrat p sua uociferatōe. Virgini-
bus: quæ erudiūtur. Horatius: Discipulæ iter iubeo plorare cathedras. Rupere silētia
.i. cecinere. ¶ Medio equo: statuas equestres ponebat sibi ipis causidici i uestibulis suarū
ædiū: ut a clientib⁹ conducerent & haberent in precio. Nemo. n. conducebat ad cās agē-
das ut cōquerit Iuuenalis: nisi stēmata & statuas hēret i uestibulis: notat igr mores suoꝝ
tēpoꝝ Martialis: atqꝫ sceleratum magistrū ludi tanto murmure obstrepere: q̄to resona-
officiā fabroꝝ: cum statuam
equestrem facit causidico. lu-
ue. Emilio dabit quantū petit
& melius nos egim⁹: quare hu-
ius. n. stat curr⁹ Aene⁹: alti qua-
driuges i uestibulis: Atqꝫ ipse
feroci bellatore sedēs curuatū
hastile minatur Eminus: & sta-
tua minatur prælia lusca.

¶ Equo medio: equestri statuæ
¶ Parma: nomen p̄priū pugilis.
pugiles aut & aurigæ hēbāt su-
as factiones: ut meminit Trā-
quillus: magnū ergo uictorem
factiosi sequebant. ¶ Peruigila-
re: usqꝫ ad lucē. ¶ Vicēti parma:
placet de Agathino itelligas: q̄
sæpe parma uicebat i theatro.

Dixerat: In Cecilianū ē epi-
grāma: qui ut se bonū ui-
rū iactaret: usurpabat Cicerōis
uerbū: O tēpora: o mores. Ci-
cero aut eo uerbo usus est ad-
uersus Catilinam coniuratū i
patriam: & cum arma ciuilia
mouerentur. M. in assentatio-
ne Domitiani ait Cecilianum
sibi suis moribus displicere nō
alienis. ¶ Strueret: moliretur.

¶ Nephas: excidiū patriæ. Cice-
ro in Catilinā: O tēpora: o mo-
res. Senatus hoc intelligit: con-
sul uidet: hic tamen uiuit. ¶ Ge-
ner & focer: Pompeius & Cæ-
sar. ¶ Cæde: idest sanguine ci-
uili. ¶ Nulla feritate ducum: ut fuit sub Cæsare & Pompeio. Sordēt tibi: idest uiden-
tur sordida & displicent. ¶ Tui mores: perdit.

Hassili: Leo & Aries adeo cōuenerant: ut & terroris aries & feritatis leo obliti eodē
uescerentur cibo. Leonem mansuetum temporibus Domitiani fuisse: & epigram-
ma alibi docuit: & Papinii carmē testatur: maiore merito utrūqꝫ dignum ait poeta: ut hic
pro leone nemeo inter astra sit: Ille p ariete Phryxi. ¶ Iugi massili: nam massilia habebat i
gentem famam leonū. ¶ Posuere: idest mites facti sunt. Venti ponūt quando cessant: &
feræ ponunt cum mitescunt. ¶ Cauca: locus erat quo feræ seruabuntur.

Inuisum pueris uirginibusque caput.
Nondum cristati rupere silentia galli:
Murmure iam sæuo uerberibusque tonas:
Tam graue percussis incudibus æra resultant:
Causidicum medio cum faber aptat equo:
Mitior in magno clamor furit amphitheatro:
Vincenti parmae cum sua turba fauet.
Vicini somnum non tota nocte rogamus:
Nam uigilare leue est: peruigilare graue.
Discipulos dimitte tuos: uis garrule quantum:
Accipis ut clames: accipere ut taceas?

¶ In Policarmum.

¶ Cum futuis policarme soles in fine cacare:
Cum pædicaris quid policarme facis?

¶ In Cecilianum.

¶ Dixerat o mores o tēpora tullius olim:
Sacrilegum strueret cum catilina nefas.
Cum gener atque focer diris concurreret armis:
Mœstaque ciuili cæde maderet humus.
Cur nunc o mores: cur nunc o tempora dicis
Quod tibi non placeat ceciliane quid est?
Nulla ducum feritas: nulla est infania ferri:
Pace frui certa latitiaque licet.
Non nostri faciūt tibi quod tua tempora sordēt:
Sed faciunt mores ceciliane tui.

¶ De Leone & Ariete.

¶ Massili leo fama iugi: pecorisque maritus:
Lanigeri mirum qua posuere fide.
Ipse licet uideas cauea stabulantur in una:

Dapes socias. i. cōiunctas. **L**icet ipse uideas. i. tu ipse potes uidere. **F**ortu nesci. i. praeda ferax qua solent uesci leones. **R**udis agna satiat ferā. i. leonem. **T**error nemeas: i. leo nemeas: qui int̄ astra est: quē auctore Hyginio: illic collocavit antiquitas: uel q̄ sit pnceps ferarū: uel q̄ pmo certamie iterfect⁹ sit ab Hercule inermi. **P**ortitor Helles: aries qui traiecit Hellem aureā pellem hūit ut Hesiod⁹ & Pherecides scribūt: uide i reliquos fabula manauit. Heratostene autē auctore eam detraxit Iason: mox inter astra euolauit:

Et pariter socias carpit ueterque dapes.
Nec foetu nemorum gaudet: ne mitibus herbis:
Concordem satiat sed rudis agna feram.
Quid meruit terror nemeas: qd portitor helles
Ut niteant celsi lucida signa poli.
Sydera si possent pecudesque feræque mereri:
Hic aries astris: hic leo dignus erat.

Ad Liberum amicum.

Liber amyclea frontem redimite corona:
Qui quatis ausonia uerbera graia manu.
Clausa mihi texto cum prandia uimine mittas:
Cur comitata dapes nulla lagena uenit.
At qui digna tuo si nomine munera ferres:
Scis puto debuerint: quæ mihi dona dari.

In Sutorem.

Dentibus antiquas solitus producere pelles:
Et mordereluto putre uetusque solum:
Prenestina tene defuncti rura patroni:
In quibus indignor si tibi cella fuit.
Rumpis & ardenti madidus crystalla falerno:
Et pruris domini cum granymde tui.
At me litterulas stulti docuere parentes:
Quid cum grāmaticis rhetoribusque mihi:
Frange leues calamos: & scinde thalia libellos:
Si dare sutori calceus ista potest.

De effigie Camoni.

Effigiem pueri tantum pictura camoni
Seruat: & infantis prima figura manet.

ut sit epithetū calamog: uel ut nihil hēant emolumentū.

Effigiem: Camoni uigelimū annum natū pater amiserat: mos autē erat ut cariorum pignorum defunctorum imagines domi seruarentur. Pater autē Camoni noluit effigiem eius ætatis qua mortuus est: sed fecit infantem. Causam affert poeta: quia. s. si uideret. xx. annorum adolescentem pictum nihil loquentem: recordaret mortuum quod acerbum esset: sed si uidet infantem non exprimentē uerba: non miratur. Id enim est infantis non loqui. **T**antum: solum. **P**rima figura. i. primæ ætatis figurā.

hanc nōnulli scribūt esse i Orchomēo Boetiæ oppido. Herimipp⁹ auctor ē arietē int̄ astra illū esse qui Libero patri pexusta Libyæ ducenti exercitū fōrem indicauit.

Liber: Ad Libeꝝ pugilē: cui⁹ supra meminit is miserat res aptas prandio in cista: nihil aut uini: cū tamē ei⁹ noīe munus dignū sit uinū. **C**orona amyclea. i. laconica: hoc propter Pollucē: qui amycle⁹ fuit: & inter pugiles tenuit p̄cipatū: quod uersus Homeri ostendit: & pugna illa bebricia cātata ab Apollonio: & Flacco int̄ nostros. **G**raia uerbera: q̄a ducebant originē ab amyclis: patria Pollucis. **T**exto uimē. i. cista an oliuas dicit: ut supra: Oliuarū breue uimē picenarū: Quicqd uis accipe missum in cista.

Tuo noīe: q̄a tu appellaris Liber: ad Libeꝝ Bacchū alludit.

Dona. i. uinū: quod dignum est Baccho.

Dentib⁹: In Cerdonē sutorē q̄ fact⁹ erat diues morte patrōi: adeo ut mun⁹ gladiatorū ediderit: qd supra idignat⁹ poeta cōquest⁹ ē. **P**elles antiq̄s. i. uetera coria. **V**et⁹ solū: an solū itelligit trā in corio: quæ dū sit madida resoluit in spēm luti.

Putre: resolubile. **A**rdētī: q̄a ardere uidet. **P**urris: lasciuus.

Litterulas: ad cōtēptū ē usus hoc diminutiūo. **L**eues: uel

Florentes uultus. xx. annorū. Muta: nihil loquentia.

Non silice: Tuccā deridet: q̄ balneū aq̄e frigida: hoc ē casā ad quā aq̄e frigida deriuabā ex ligno cōstruxerat: thermas aut aq̄e calida: hoc ē ubi erāt calefaciendae aquae ex marmore sine lignis: poeta ait optere ut balneū subiiciat thermis: ad q̄s calefaciēdas thermæ hēbāt locū aq̄e frigida: qđ carmē Papi. ostēdit ī balneis æt rusci: & poeta supra: Rit⁹ si placeat tibi laconū: Cōtētus potes arido uapore Cruda uirgine martiaq̄ mergi.

Strage nemorū. i. strue lignorū. **P**inea cōpage. i. con iūctis tabulis pineis. Caristos: op. euboicæ īsulæ: īde marmora caristia. Papi. ūdosa caristos.

Sinas: uicus phrygiæ: unde marmor sinadicū mittebatur.

Nomas: numidia aphricæ p uiciæ. i. marmor numidicū: supra: Marmore picta nomas.

Eurotas: flumen laconia: ut scribit Callimach⁹. Fontes agit ex monte mænaliō: Cōfundit alpheo: rursusq̄ discedit. Rispæ ei⁹ tauro mōre obūbrat. In lacōia aut marmor uiride effodit: quod cūctis ē hilari⁹: & eurotā Pap. posuit p marmore laconico: Vix loc⁹ eurotæ ripis.

Frōte uirenti: nam illud ē uiri de marmor.

Hæc: In laudē eiusdē Camoni.

Prima forma: in fantia. **C**reuerat: erat adult⁹.

Suas genas: in quib⁹ pululabat. **P**urpura: lanugo illa purpurea. **I**nuidit una soror: ut supra: De trib⁹ una negat. i. lachesis.

Festinat pensis: imaturis. **N**e loquat. i. qđ ex pictura nō appeat eū mortuū āno. xx.

Certæ chartæ meæ: hoc īdica būt. & meū carmē testabit.

Quod: Optimū carmen trimetre iambicū: subdito dimetro: Deridet Priscū: qui lōgo carmīe descripserat qđnam eēt bonū conuiuiū. Idē fecerat olim Varro ī Menipeis: Quid opus inquit ē tā longo carmīe ego uno uerbo dicam illud est optimum cōuiuium: in quod nō admittitur choraules: hoc est ubi assit sobrietas & quieta

Mensa. **C**horaules. citharædus.

Vnera: Venefica uenefico nupserat. **P**ost funera septē uiroꝝ: interfectoꝝ ueneno.

Florentes nulla signauit imagine uultus:

Dum timet ora pius muta uidere pater.

De Balneo Tuccæ.

Non silice duro structili ue cemento

Nec latere cocto quo semiramis longam

Babylona cinxit tucca balneum fecit

Sed strage nemorum pineaque compage

Vt nauigare tucca balneo possit.

Idem beatas lautus extruit thermas:

De marmore omni quod caristos inuenit:

Quod phrygia sinas afra quod nomas mittit:

Et quod uirenti fonte lauit eurotas.

Sed ligna defunt: subiice balneum thermis.

De Effigie Camoni.

Hæc sunt illa mei quæ cernitis ora camoni

Hæc pueri facies primaque forma fuit.

Creuerat hic uultus bis denis fortior annis:

Gaudebatque suas pingere barba genas.

Et libata semel summos modo purpura cultus

Sparserat: inuidit de tribus una soror.

Et festinatis incidit stamina pensis:

Absentemque patri rettulit urna rogam:

Sed ne sola tamen puerum pictura loquatur:

Hæc erit in chartis maior imago meis.

De Conuiuo Prisci.

Quod optimum sit disputat conuiuium:

Facunda prisci pagina.

Et multa dici multa sublimi refert:

Sed cuncta docto pectore.

Quod optimum sit queritis conuiuium:

In quod coraules non uenit.

Ad Picentinum.

Funera post septem nupsit tibi galla uirorum:

O Vult sequi viros: quos necauit: nā & ipsa interficiet a te qui uenefici es.

Derat: Laudat Domitiani familiā: cuius moribus tota ciuitas amica sit: cū antea imperatoris familiæ superbiam soleret odisse: hoc aut factū ait moribus principis q̄ talis est.

Turbā minorem: idest domū palatinā: palatinū supercilium. **T**uorū: tuæ familiæ ut sit. **C**uique cura domus: idest ita diligūt ciues tuā familiā: ut pluris faciāt tuos famulos q̄ suos. Reuerentia nostri: idest tantū ueremur nō ciues tuam familiā: Nemo habet

Picentine sequi uult puto galla uiros:

Ad Domitianum.

Oderat ante ducū famulos turbāque minorem:
Et pallatinum roma supercilium.

At nunc tantus amor cunctis auguste tuorum:

Vt sit cuique suæ cura secunda domus.

Tam placidæ mentes: tāta est reuerentia nostri:

Tam pacata quies: tantus in ore pudor.

Nemo suos: hæc est aula natura potentis:

Sed domini mores cæsarianus habet.

De Gellio.

Duxerat exuriens locupletem pauper anūque
Vxorem: pascit gellius & futuit.

Ad Aulum.

Lector & auditor nostros probat aula libellos:

Sed quidam exactos esse poeta negat.

Non nimium curo: nam cœnæ fercula nostræ:

Malim conuiuiis q̄ placuisse cocis.

In Cinna.

Dixerat astrologus perituum te cito cinna:

Nec puto mentitus. dixerat ille tibi.

Nam tu dū metuis. nequid post fata relinquas:

Hausisti patrias luxuriosus opes.

Bis quartum decies: non toto tabuit anno:

Dic mihi: non hoc est cinna perire cito.

Ad Cæsarem Do.

Inter tanta tuæ miracula cæsar harenæ:

Quæ uincit ueterum munera clara ducum:

Multum oculi: sed plus aures debere fatentur:

Se tibi. quod spectant: qui recitare solent:

Ad Norbanum.

Cum tua sacrilegos contra norbane furores:

ohum dictis **V**icit clara munera. i. superauit spectacula imperatorum dignitate. **S**pectat
i. relati sunt inter spectatores: nam histriones iam spectabant alios ludos in theatro: non

Cipi artem suam illic exercebant.

Vm tua: Norbanum sibi amicum alloquit cui recitata olim diuersis temporib⁹ epi

suos mores sed tuos o Cæsar.

Duxerat: Gellius oli paup
rimus uxore duxerat lo-
cupletē: & anū: ita eā pascit. &
aliis utit ad coitū: loc⁹ ē: nā cū
uideat dicei Gelliū pascē uxore
& futuere: itelligit eū ex do-
te cōparasse familiā cinædogæ:
quā pascit & futuit.

Lector: Carmina Martia
lis a lectoribus laudabāt:
sed a quodā poeta uituperant:
poeta cōpat coquo: nā hic car-
mina: ut ille dapes parat: lecto-
rē & auditorē cōuiuis: Nam hi
carmibus frunt: ut conuiuæ
dapib⁹. Ex hac metaphora exi-
stit acumē poetæ: & ait e opta-
re fercula suæ cœnæ placē po-
rius cōuiuis: q̄ coqs. **L**ector: q̄
cūq̄ legit & audit nros libel-
los. **E**xactos: politos.

Dixerat: locat in Cinna
cui astrolog⁹ prædixerat
mortē itra paucos menses: hic
ne quid hæredi reliqueret: oīa
absumpserat falsa fuit astrolo-
gi fides: uiuebatq̄ paup Cinna
at poeta ait astrologū n̄ men-
titū eē: nā periit: cū oīa absumpse-
rit quibus uitā sustētabat. **L**u-
xuriosus: deditus luxui. **T**uū
bis decies. i. uicies sextertia.

Tabuit: consumptum fuit.

Hoc ē pire: nā paupes mor-
tuos solet appellare. M.

Inter: Germanic⁹ harenā
histrionib⁹ interdixit: cōcessit tm̄
artē ut domi exercerēt: auctor
est Tranquillus. Agit gr̄as princi-
pi Martia. q̄ noluerit offendi
aures spectatoꝝ obsecis histri-

grammata cū aduersus L. Antonium militet p̄ Domitiano in germania: nunc i libellum redacta mittit. **S**ancta fides. i. tu fidelissimus. **S**acrilegos furores. i. cōtra L. Antonium.

Rheti: & uindelici populi sunt cōiuncti noricis. **A**rctos. i. hoīnes colentes germaniā.

Oris uindelicis: in septētrione. **E**sse raptū: interiisse: nā ægrotauerat Martialis. Nec nescio: quia nouerat me. **B**is iuncta trieteride. i. iā sex annis.

Languidior: Paulum dissimulatōre accusat: qui quotiens uolebat iuitare: simulabat

se languere ut amici non uenirent: cū autē inuitabat accedebat p̄pere: Nescio quo fato sit inquit: ut mea cœna Paulo languēti det pedes quibus accelleret. **A**bstinet suis conuiuiis: quia eos non admittit. **S**portula mea. i. mea cœna. **D**edit tibi pedes: ut. s. uenires.

Festinata: Consolatio est Silii Italici lugētis filiū mortuū ab exemplo: q̄ nō modo mortaliū hominū: sed deorum ēt filii mortui sint. **P**otens ore ausonio. i. facundus.

Non semel: non uno tm̄ gñe nā clamauit & carmīa cecinit

Linon: & Linus me⁹ est mortuus. **T**u quoq; habes uuln⁹

.i. habes luctum amissi filii Orphei. **I**uppi⁹ tarpeius: tonans

Iuppi⁹: palatinus Domitianus: quorū utriusq; filii Iouis Sarpedon & Domitiani infans in secūdo cōsulatū mortui sunt.

Nephas: tm̄ scelus. **E**xonerare possis. i. merito debes exonerare. i. leuare deos accusatōne.

Obnoxia: parentia subdita. **F**atis: nā fata imutabilia dicuntur.

Septē: Luper cū itē accusat supponentē falsas testamēti tabulas: & rogātē Martiale ebrium ut testamētū signet. at inquit poeta nūc nō signat me⁹ annulus testamētum sed lagenā ut ostēdat se potū & ebrietate occupatū. Diodor⁹ uocat: quem iussi ēc libere his tabulis. Blesus: balbutiēs. **S**ignat lagenā: q̄ ebri⁹ sum: & sū occupat⁹ in uini lagenis signādis. Ita eludit prauū hoīnem: & scelus suorū tēporum notat.

Dum: Amicū mūerib⁹ cō

Staret pro domino cæsare sancta fides:

Hæc ego pieria ludebam tutus in umbra:

Ille tuæ cultor notus amicitia.

Me tibi uindelicis raptum narrabat in oris:

Nescia nec nostri nominis arctos erat.

O quotiens ueterem non inficiatus amicum:

Dixisti meus est iste poeta meus.

Omne tibi nostrum: quod bis trieteride iuncta:

Ante dabat lector: nunc dabit auctor opus.

De Paulo.

Languidior nostri si quando est paulus atili:

Non se conuiuiis abstinet ille suis.

Tu langore quidem subito fictoque laboras:

Sed mea porrexit sportula paula pedes.

De Filio Silii.

Festinata sui gemeret cum fata seueri:

Silius ausonio non semel ore potens.

Cū grege pierio mœstus phœboque quereban

Ipse meum fleui dixit apollo linon.

Respexitque suam: quæ stabat proxima fratri:

Calliopen: & ait tu quoque uulnus habes.

Aspice tarpeium pallatiumque tonantem.

Ausa nefas lachesis la sit utrumque iouem.

Numina cum uideas duris obnoxia fati:

Inuidia possis exonerare deos.

Ad Luperum.

Septem post calices opimiani:

Denso cum iaceam triente blesus.

Affers nescio quas mihi tabellas:

Et dicis modo librum esse iussi.

Zenas: seruulus est mihi paternus:

Signa: cras melius luperce fiet.

Nunc signa meus annulus lagenam.

Ad Ruffum.

Dum me captares mittebas munera nobis:

ciliauerat Martiale Ruffus: a quo cū iā coleret: nihil mittebat: monet posse fieri ut fugiat more belluæ quæ nō pascit i cauea. Postq̄ cœpisti me. i. postq̄: cœpisti me: ut te coleret.

LEge: Hoc distichon ē ex medio conuiuio: iubete Stella ut Martia. carnē cōpōeret discubens: tu hoc inquit poeta iubet Stella nimis dura conditōe & ut absoluat distichon: nā ad dapes pperabat licet inquit et uersus malos facere: ut itelligas Mart. hactenus progressum aliquādiu substitisse: demū pperantem ad epulas effutisse reliqua. s. licet

uersus scriberet Nempe malos.

Sic in gra. Flaccus i cypro erat: qd supradixit: Cum te Flaccem mihi redderet cythereia cypros: hūc amicū monet: & p uoluptatē epicurēā quā sequitur rogat declinet æstus cypros. Nam ægrotationē & mortem afferunt sæpe. **O**bserues: diligenter uites. **C**repantes menses. i. mense augusto. **I**uba leonis. i. qñ sol est in leone. **G**ramine florido. i. i herba floribus distincta. **G**laciem: ex niuib⁹ & glacie aquæ congelabant uinum. **C**orōis sutilib⁹: rosaceis. **P**aphus duplex in Cypro: nā est paphus & palepaphus. i. antiqua paphus: utraq; sacra Veneri erat. Inde mō paphia: mō palephia dicit. **C**alendæ martiæ: Veneri seruebant: qm colebant a mulierib⁹. colebantur autē quoniā tunc primū Iunonis ædes cœpit coli. **P**lurima quadra: placere in qdras secabatur i sacrificiis cultro: quē secepiatā appellabant. Hoc libum quo i sacrificiis utebant sectiū appellabāt auctore Festo.

AD Cœnam: Hoc aptū est argumentū: sed dictum ē in illud conuiuū: quo Domitianus post uictoriam sarmaticā totam Romam accepit. Inuitator Cæsaris: qui inuitaret numen Domitiani.

Quæ mala: Condylum in gemiscentē diuturno seruitio consolatur: dū ostendit plura esse icōmoda: q̄ serui domini: nō tñ hoc dicit ex aīo sed ut derideat Caium condyli patronum: cuius & uitia: & icōmoda refert.

Postquam cœpisti das mihi ruffe nihil.
Ut captū teneas: capto quoque munera mitte:
De cauea fugiat ne male pastus aper.

Ad Stellam.

Lege nimis dura cōuiuiam scribere uersus:
Cogis stella: licet scribere nempe malos:

Ad Flaccum.

Sic in gramine floreo recliuis:
Qua gemantibus hinc & inde riuis:
Curua calculus excitatur unda:
Exclusis procul omnibus molestis.
Perfundas glaciem triente nigro:
Frontem sutilibus ruber coronis
Sic uni tibi sit puer cinædus.
Et castissima pruriat puella:
Infamem nimio calore cypron:
Obserues moneo: praeor que flacce.
Messēs area cum teret crepantes.
Et fului iuba sauiet leonis
At tu diua paphi remitte nostris.
Illæsum iuuenem remitte uotis.
Sic martis tibi seruiant calendæ:
Et cum ture: neroque uictimaque.
Liberetur tibi candidas ad aras:
Secta plurima quadra de placenta.

Adulatur Domitiano.

Ad cœnam si me diuersa uocaret in astra:
Hinc inuitator cæsaris: inde iouis.
Astra licet propius: pallatia longius essent:
Responsa ad superos hæc referenda darem.
Quærite qui malit fieri conuiuia tonantis:
Me meus in terris iuppiter ecce tenet.

Ad Condilum.

Quæ mala sūt domini: quæ serui cōmoda nescis
Condile: qui seruum te gemis esse diu.

Lecticula: paruū lectū significat: q̄ uel in bello uel paupes domi iacebāt Liuius de Sci-
piōe: Scipio lecticula in aciē dilatus cōfligit. **S**ecuros: nō prurbaturos. **P**hœbus: scēne-
rator. **T**ortores: dicebant: q̄ pleſtebāt seruos domi qñ peccabant in dominū. **Q**d sen-
sus est: hæc cōmoda uident eē in dño tuo: quod uomi mane & lingit cunnū sed tu non
malles illa cōmoda: q̄ tria illa supiora incōmoda: hoc ē salutationē æs alienū: podagra. i.
chiragrā. **E**ſſe tuus Caius ter. i. habere illa tria incōmoda: quæ habet Caius tuus.

Addere quid: potus est so-

Alutus in uenerationē Do-
mitiani: In cuius nominis litte-
ras pari numero cyathos potat
Eundē potū supra celebrauit
Næuia sex cyathis. **I**mmorta-
le: qd non corrūpitur. **R**osa
futilis. i. corona ex rosis quoti-
ens bibebāt aptabāt coronā ca-
piti: ut sit ut æquemus lras illi-
us. **Q**ui posuit nobile opus
hoc ē tēplū sacre gētis flauie.

Germanicus: a germania deui-
ſta: hoc nōmē æquat numero
poculorū. **O**p. i. ædē flauia. i.

Domitianus. **O**rbe odrysio:
i. a septētriōe. i. germanicus in
quo noīe sunt decē litteræ.

Santonica: Absinthiū &
santoniciū dicebat a santo-
ne oppido galliæ: & pōticum a
pōto uinum fiebat: q̄ appella-
bāt absinthitē ab absinthio im-
mixto libra i q̄dragīra sextariis
musti. hoc cū aliis medicamēt-
aptū erat: tum potabat ab eo q̄
eēt uictor i feriis latinæ: q̄b̄
q̄ frigæ in capitolio certabant.
Hippocrates medicus tāq̄ bñ
cōsulēs Mart. miserar absinthi-
tē & poposcerat tātūde mulsi
mitteret. **M**ulsū erat uinum
melle cōditū hoc deridet. Hip-
pocrates: medicina primus cla-
ruit. secuti sūt Dyocles: Praxa-
goras: Crisipp⁹: hic alī ē.

Os hoīs: uerbū Cice. i. o hoīem ighauū & imprudētē. **V**irga san-
tonica. i. absinthio santōico. **T**ā stupidus: hoc ē ex septē Homeri i iliade: ubi arma p̄mu-
tant a Glaucō: q̄ data aurea cū Diomede: q̄ dedit ænea. **T**ā stupidus: tā stolidus nō fuisti o
Glaucē: Homer⁹ hoc Glaucō Saturni⁹ mētē abstulit Iuppit⁹: qui cū Diomede tytide arma
p̄mutauit aurea æneis. **C**hryſſea: aurea Diomedi donati. **E**lebor⁹: malos hūiores emen-
dat: & infantiā hoīs: olim potabat ad aciē ingenii ppurgandā: iccirco Carneades responsus
rus libris zenonis eleborū candidum sumpsit. Sumebat autem tutissime in Anticyra in
sula. Ouidius: l. bibe dixissem purgantes pectora succos. Quicquid & in tota nascit anti-
cyra. Horatius: Si tribus anticyris caput isanabile. Inquit igit Martia. si quis poposcerit
munus dulce pro amaro dabo: si tam uult potare cū eleboro quasi dicat nemo nisi stult⁹
indigens eleboro: posceret mulsum p absinthite.

Dat tibi securos uilis tegeticula somnos:

Peruigil in pluma caius ecce iacet.

Caius a prima tremebundus luce salutat:

Tor dominos: at tu condile nec dominum.

Quod debes cai redde inquit phœbus: & illinc:

Cinnamus: hoc dicit condile nemo tibi:

Tortorem metuis: podagra chiragraque secatur

Caius: & mallet uerbera mille pati.

Quod nec mane uomis: nec cūnū cōdile lingis:

Non mauis: quam ter caius esse tuus

Ad Calatissum.

Addere quid cessas puer immortale falernum:

Quadrantem duplica de seniore cado.

Nunc mihi dic quis erit: cui te calatisse deorum:

Sex iubeo cyathos fundere: casar erit

Sutis aptetur decies rosa crinibus ut sit:

Qui posuit sacre nobile gentis opus.

Nunc bis quina mihi da basilia: fiat ut illud:

Nomen ab othrysio quod deus orbe tulit.

De Hippocrate.

Santonica medicata dedit mihi pocula uirga:

Os hominis mulsum me rogat hippocrates.

Tā stupidus nūquam nec tu puto glauce fuisti:

Chalcea donanti chrysea quid dederas.

Dulce aliquis munus pro munere poscit amaro:

Accipiat: sed si potat in helleboro.

Alphic⁹: Athenagoras cui⁹ et supra memit: Me triste fecit Athenagoras fuerat chi⁹ rurg⁹: ducta uxor coepit lingere cunnū: in hoc apro noīe iocat poeta: cū alibi muta re soleat noīa. ut supra: Nō dicā licet usq; me roget Quis sit posthumus in meis libellis: Et supra i noīe Auiti idē fecit. **V**raut ex mutatiōe Istarū rīlū moueret simul & derideat Athenagorā: nō appellat eū chirurgū: sed alphicū q̄si medicū uiriliginū. nā αλφος græ celatine significat uiriliginē: unde alphic⁹ flu. dict⁹ ē: q̄ ei⁹ aq̄ uiriliges sanat. Mutato igit pmo elemto Alphic⁹ inq̄r fuit Athenagoras: sed ducta uxore fact⁹ olphic⁹: olphacit cunnū.

De Athenagora:

Alphicus ante fuit: coepit nunc olphicus esse:
Vxorem postquam duxit athenagoras.
Nomen athenagoræ credis calistræte uerum:
Si scio dispeream quis sit athenagoras.
Sed puto me uerum calistræte dicere nomen:
Non ego: sed uester peccat athenagoras.

De Herode.

Clinicus herodes trullam subduxerat ægro:
Deprensus dixit stulte quid ergo bibis?

Ad Iulium.

Rumpitur inuidia quidam charissime iuli:
Quod me roma legit. rumpitur inuidia.
Rumpitur inuidia: quod turba semper in omni:
Monstratur digito: rumpitur inuidia.
Rumpitur inuidia: tribuit quod cæsar uterque:
Ius mihi natorum: rumpitur inuidia.
Rūpitur iuidia: quod rus mihi dulce sub urbe ē:
Paruaque in urbe domus: rumpitur inuidia.
Rumpitur inuidia: quod sum iucundus amicis:
Quod conuiua frequens: rumpitur inuidia.
Rūpitur iuidia: quod amamur quodq; pbamur:
Rumpatur quisquis rumpitur inuidia.

Ad Ouidium.

Vindemiarum non ubique prouentus:
Cessauit ouidi: pluuia profuit grandis:
Centum coranus amphoras aquæ fecit.

Ad Atticum de M. Antonio.

Marcus amat nostras antonius attice musas:
Charta salutatrix si modo uera refert.
Marcus palladiæ non inficianda tolosæ:
Gloria: quem genuit pacis amica quies.

ais in penuria uini uasa omnia diluerat multa aqua. In hunc iocatur Ouidi. Non ubiq; prouentus uini cessauit. **G**randis pluuia p̄fluit: de hac pluuia supra distichō extat. **C**o

Mranus: Corani meminicit Horatius alterius.

Marcus. M. Anto. tolosan⁹ & lris & forma īsignis fuit. alibi: Talis erat Marc⁹ mediis
Antonius annis: amicus Martiali optabat eius carmen legere: quod cū poeta ex litteris

Nom⁹ athēagoræ: nomē: utq; credis illū eē athenagorā & me appellasse uero noīe ille ē: nec fictū ē nom⁹: q̄a nescio qd signi ficet Athēagoras ut potuerim hoc fingere. **N**on ego pecco: q̄a apte eū noīo: & q̄ alphicū & olphicū nouis noībus dixi: sed uester græc⁹ q̄a olphacit. nā pec care ē errare: ut ip̄e de se intelli git: peccare itē sceleratū aliqd cōmittere: ut dicit ī Athēago ram cunnilingum.

Clinic⁹: Clinici dicebant medici q̄ ægrotatib⁹ me debāt: ad dñam eorū q̄ ī gymna siis bñualētes curabāt. herodes clinicus & fur subriperat uas ægro: quē curabat: cū eēt dep̄ hēsus ne uideret furari sed con sulere morbo illi⁹: dixit stulte quā bibis. **T**rulla: diminuti uū est a trua uase: quo aq̄ laua trina ī culinā inferebat: fiebat ex ære corinthio magno p̄. io & argēto. Corinthiā fuisse testatur Pli. Argēteā Cicero ī Verrem. Truleū uas eiusdem formæ: sed maius. **T**rullam: uas ad bi bendum.

Rumpit: Monstratur digi to: ut illd Persii: Pulch⁹ ē digito mōstrari & dici hic ē.

Vtq; Cæsar: Tit⁹ & Domit. Sub urbe: ī laniculo. **Q**d cō uiua frequēs: qd sæpe iutor.

Rūpat: ut illud Virgilii: Rum panē ut ilia codri.

Vindemiæ: Coranus aua

cognouisset: misit illi bellū addito hoc epigramate. **C**harta salutatrix: dicebat charta au-
gusta qua utebantur in epistolis scribendis: sed hic p epistola **P**alladiæ ubi studia colū-
tur. **T**olosa: oppidū galliæ in isthmo: ubi a mari narbonēsi oceanus repellit. Ex hoc op-
pido in puerbio fuit auz tolosanum in eū qui isœlix esset: siue ut Timagies scribit: qm̄
tolosani socii fuerūt gallog: qui tēplum delphicū spoliarūt: ut Trogus scribit: & relatos
ī patriā thesauros Scipio abstulit tāta isœlicitate: ut quicūq; fuerit participes miserrime
uixerint: siue ut Possidoni⁹ tra-
dit: qm̄ romani lacus locarunt
tolosanos: in quibus moles ar-
genteas redēptores iuenerunt
unde dictū auz tolosanū. Gel-
lius auri tolosani memīt ut eq-
seiani. **A**mica quies: pacis ad-
differentiā. M. Anto. q turbu-
lent⁹ fuit. **A**bsentis amici. i.
mei. **A**uctor: ego qui mitto
ad te.

Denariis: Bassum accusat:
qui uelit se coli: cum det
ecenā uel sportulā triū denario-
rū: tu fortasse inq; das puū pēi-
um: qā mea toga ē trita & uide-
or ī honest⁹ comes. At quēcū-
q; ē: nō emīt a me trib⁹ denariis
quot tu auar⁹ das. **T**ogatū
ārcābulonē prāceder sellā. i. aū
ambulare. Plus minus decē. i.
circit⁹ decē.

Appia quā: Hui⁹ templi ad
octauū lapidē cui⁹ etiā su-
pra memīt: cā fuit q; Dōit. cole-
ret sub imagine Hercu. ob uia
appiā stratā ab eo ī q; erat alloq-
tur appiā poeta: & aūpōit gesta
Domitia. gestis Herculis. **A**p-
pia: qā ab Appio cæco stratā ē.
Tres uia nobiles: ualeria: latia
appia: sed appia reliquas supā-
bat. Papi. Appia lōgag; terit⁹ regiā uiaꝝ. Cōsecrat: sacrā facit suo tēplo. Prioris: atiq; Her-
culis thebāi. Domuit libyn. i. Antēū cui⁹ uxor dcā ē Tigēā ī libya: sed tñ hic labor non nūc
rat⁹ int⁹ d; odecī a Diodoro siculo. Aurea poma: hoc dicit pp aurea poma hespidū. de qb⁹
dū Diodo. historiā refert multa dicit. Peltatā: amazona. Impio Euristei balteū mēalippæ
amazōi Hercules detraxit: n̄ siñ graui pugna ad themischirā op. ī q; ceciderūt Aella: philip-
pis pthoe clara. vii. uictoriis Eribie: Celeno: phœbe: arthēis: & aliæ multæ: athiopē rapuit
quā dedit Theseo. **A**amazōa. mēalippē. Pelta: scuto lūato. **S**cythico: fuerit & amazōes li-
bycæ. **A**ddidit. leo. ter. i. int⁹ fecit leonē: cui abstulit fēg⁹ & sibi addidit: & apꝫ arcadicū in-
erimātho: ceruā hñtē aurea cornua & uelocissimā ut alii scribūt retib⁹ cepit: ut alii dormi-
ētē occupauit: ut alii lōga isœctatōe fessā apphēdit quā rettulit euristeo. Stymphal⁹ lac⁹ ar-
cadicæ palustris: uide labit⁹ crasin⁹ flu. illic tot aues cōuenerāt ut toti⁹ regiōis fluē⁹ popula-
rēt⁹ Hercules iussu euristei eas substulit tabulæ æneæ tinitu & sagittā. Vndis: stymphalo la-
cui. **H**ydralernā: reparatē capita succisa ope lolai oppōsit. Lerna ē int⁹ agros & micenas:
quæ cū lustrata & purgata ē: recepta ē in puerbiū: lerna malog; i. lustratio malog;. Ve-
nuit: igne adhibito. **F**œcundā mortib⁹. i. ex morte crescentē. **R**epari: reuiuiscere.

Ad Librum.

Tu qui longa potes dispendia ferre uiarum:
I liber absentis pignus amicitia.
Vilis eras: fateor si te nunc mittere tento:
Grande tui pretium muneris auctor erit.
Multum crede mihi refert: a fonte bibatur:
Qui fluit: an pigro quem stupet unda lacu.

In Bassum.

Denariis tribus inuitas: & mane togatum.
Obseruare iubes atria baste tua.
Deinde harere tuo lateri: pracedere sellam:
Ad uiduas tecum plus minus ire decem:
Trita quidē nobis togula est uilisque putrisque:
Denariis tamen hanc non emo baste tribus.

Adulatur Domitiano.

Appia quam simili uenerandus in hercule cæsar:
Consecrat ausonia maxima fama uia.
Si cupis alcida cognoscere facta prioris
Disce: libyn domuit: aurea poma tulit.
Peltatam scythico discinxit amazona nodo:
Addidit arcadio terga leonis apro.
Aeripedem siluis ceruum stymphalidas undis
Abstulit: a stigia cum cane uenit aqua.
Fœcundam uetuit reparari mortibus hydram:

Boues hesperias. i. armenta Gerionis. **G**eriones autē fuisse tres filios Chryssi scribit Diodorus. **I**n amne tusco: in tyberi. **A**lcides minor. i. Hercules thebanus. **A**fferuit: ex bello uitelliano. Domitianus puer una cum Sabino patruo fugit in capitoliū: unde uitelliani eieci sunt: sed pugna cōserta uitelliani uictores irruperūt in capitolium alios trucidarūt: Atticū & Sabinū in uinculis duxerunt. Sabinū mortuū ad gemonias traxerunt: Domitianus dilapsus fuga latuit apud Corneliū ad uelabrū habitu sacerdotis isiaci: historiā supra me-

Hesperias tusco lauit in amne boues:
Hec minor alces: maior quæ gesserit audis:
Sextus ab albana quem colit arce lapis.
Afferuit possessa malis pallatia regnis:
Prima suo gessit pro ioue bella puer.
Solutus iuleas cum iam retineret habenas:
Tradidit inque suo tertius orbe fuit.
Cornua sarmatici ter perfida contudit istri:
Sudantem getica ter niue lauit equum.
Sæpe recusatos parthos duxisse triumphos:
Victor hyperboreo nomen ab orbe tulit.
Templa deis: mores populis: dedit otia ferro:
Altra suis: cælo sidera: ferta ioui.
Herculeum tantis numen non sufficit actis:
Tarpeio deus hic commodet ora patri.

Ad Phœbum.

Quadringentorū reddis mihi phœbe tabellas:
Centum da potius mutua phœbe mihi.
Quare alium: cui te tam uano munere iactes:
Quod tibi nō possum soluere phœbe: meū ē.
De Geminis fratribus.

Quæ noua tam similes genuit tibi læda mistros:
Quæ capta est cygno nupta lacerna alio.
Dat faciem pollux hiero: dat castor afillio:
Atque in utroque nitet tyndaris ore soror.
Ista therapnæ si forma fuisset amyclis:
Cum uicere duas dona ininora deas.
Manisses helenæ: phrygiamque redisset in urbē
Dardanius gemino cum ganymede paris.

Herculis: nō sufficit tantis actis. Commodet ora patri tarpeio. i. sumat Domitianus imaginē
Quius: cuius unius numē tantis gestis par ē.

Quadringentorū: idē argumētū tabellas scriptas quibus apparet me debere tibi. Potius da cēs
Quæ noua: Laudat Afilli & Pieri geminos & forma: ut magis similes sint quæ Castor & Pollux: & formosiores Helena: quæ si eos Paris uidisset cum rapuit Helenā: & fuisset tales Castor & Pollux eos Helena dimissa rapuisset. **N**oua læda: alia soror. **T**indaris: idest forma Helenæ. **T**herapnæis amyclis: Castori & Polluci: nam therapnæ oppidū laconiae amyclae patria Castoris & Pollucis. **D**ona promissa: idest dona Veneris: idest Helenam.

morauimus. Iuppiter apud Siliū: Neu te teruerunt Tarpeius culminis ignes: Sacrilegas iter flammæ seruabere terris. **A**fferuit: liberauit eiectis uitellianis. **M**alis ignis. i. a uitellianis. **S**olus: hoc dicit in gratiā Domitiani: quæ creatus impator: iactabat se dedisse impiū patri: & fratri & illos sibi reddidisse. **I**uleas habēas. i. imperiū romanū.

Tertius post patrē & fratrem. **I**n suo orbe: imperio. **C**ornua histri perfidi. i. germaniā. **T**er: nam bis superauit dacos & citos: semel sarmatas. **S**æpe: Volgesus parthorum rex petiit auxiliū a Vespasiano contra alanos simul rogauit ut unus ex liberis Vespasiani mitteret. Domitianus cōcedit ut mitteret in peditum studio & cupiditate triumphis perthici: sed id recusatum ne reliquiorum reges idē peteret. Recusatum aut hoc fuit sæpe: quia hoc sæpe cōcedit mueribus Domitiani. Sæpe recusato. i. cum sæpe recusatum esset. huius elocutionis frequens usus ē apud Curtiū: & Siliū eam usurpauit. Rettulit nomē: quia di & germani. **O**cia fer. quia Germania uicit. **A**ltra tuis: quia dedit tēpla Flauiae gēti. **S**idera cælo quia suos rettulit in sidera & patrē fratrem filiū & uxore. Seta Ioui: quia laureā coronā intulit Ioui capitolio ex uictoria sarmatica: auctor ē Tragicus. **N**umen

tū: ut te putē liberalē.

SI nimius uideor seraque coronide longus. Decimum librum editum ad iudicium & emendationem præcipiti ardore emissum reuocauit: suspensūq; habuit lectorem diutius: dum & carmen iam editum emendat: & nouum inserit. Cum eundem librum iterum sit editurus: initio liber ipse expectantem lectorem monet ne suspicetur nimis longum fore: q; diu in manibus fuerit. q; si id existimat: & noua castigatione creuisse arbitratur: monet ut

pauca legat: Ita enī fiet ut breuis uideatur. **C**oronis: hemistichium Homeri huius uerbi usum dedit: nam ita scripsit dē eo: qui arcum perfecerat: auream autem coronam addidit. i. extremitatem. In usum autem receptum est: Vt coronis diceretur quicquid additur in fine. poeta igitur appellat coronidē id quod addidit noua emendatione. maleq; sunt interpretati: qui coronidem pro finē totius operis intellexerunt: nam hoc uerbum rettulit non ad omnes insequentes libros: sed ad id qd huic decimo addiderat: Ita autē fuisse castigatum librum insequens epigramma indicat. **H**omerus rostratas naues coronidas appellat: nā rostra nauib⁹ addita dicuntur: uident & appendices. **E**ustachi⁹ hoc uerbo usus est in p̄mum iliados. **S**era coronide: sera appendice.

Ero libell⁹: uidebor tibi libellus. **F**ac me bre. i. legito pauca. **Q**uācu. ipe. i. quātū uis tu ipe.

Festinata. Idē est ferme argumentū: sed poeta loquit̄ indicās se decimū libꝛ emendasse. hoc accidit: qm̄ sub mortem Domitiāi hūc libellū absoluerat: Neruæ successoris tēporib⁹ non edidit: Traiano euecto ad iperū emisit. **F**estinata: p̄perata. **E**lapsū: qd exciderat. **N**ota: quæ olim legisti in prima editione. **V**triq; primo carmini: quod nō indiguit emendatione: & quod nuper emendauit. **P**igra: cenosa. **F**ugies flumina lethes: Ille uitat flumina lethes: qui celebrat̄: & nō fama mādāt obliuioni: nā λήθη significat obliuionē: & aquæ letheæ obliuionē ducere dicunt̄. contra qui in nulla p̄manet mēoria hoīum: dicit̄ ad inferos descendere. **S**upra idem dixit eodem sensu: Nec lassī marmora sisyphī. **V**idebit: de libro non iterituro. **E**ris superstes: uiues. **M**eliore pte tui: fama igenii. **M**armora messalæ: Et senior: & iunior stēmatīs domestici studiosissimi fuerunt: adeo ut alienas imagines atriis suis misceri passi non sint. apte igit̄ poeta Messalā pro quocunq; qui imagines auorum ostentat. hic dicebatur Messala Coruinus: de quo puto scripsisse Iuuenalem de statuis loquentem: Nasūq; minorē Coruini. **M**armore autē caprifico findebantur. Iuuenalis de monumentis marmoreis: Ad quæ discutienda ualent sterilis mala robora fici. i. caprifici. **M**ulio: auriga. **C**rispi: ponit Crispum pro quocūq; diuite siue a Vibio Crispo: de quo Tacitus: siue a Crispo Vitrīco Neronis: de quo Tacitus. **N**ec profunt sæcula: Non uetustate pereunt poemata: nā sæculis non cædunt.

SI nimius uideor seraque coronide longus
Esse liber: legito pauca: libellus ero.
Terque quaterque mihi finitur carmine paruo
Pagina fac me: tibi quam cupis esse breuem.

Ad Lectorem.

Festinata prior decimi mihi cura libelli:
Elapsū manibus nunc reuocauit opus.
Nota leges quadam: sed lima rasa recenti
Pars noua maior erit: lector utrique faue.
Lector opes nostra: quē cū mihi roma dedisset
Nil tibi quod demus maius habemus ait.
Pigra per hunc fugies ingrata flumina lethes:
Et meliore tui parte superstes eris.
Marmora messalæ findit caprificus & audax
Dimidios crispi mulio ridet equos.
At chartis nec furta nocent: nec sæcula profunt
Solaque non norunt hac monumenta mori.

Vernaculorū. In eū poetā est epigrāma: qui Martialis homē mētitus camina emittebat plēa maledictis: & pene satyrico genere: de quo supra ē cōquest⁹: Quid pdest cupiāt cū quidā nostra uideri: Si qua lycambæo sanguine rela madēt: Vipereūque uomūt nostro sub noīe uirus. Multis autē argumētis probare nitit⁹ se nō esse tā fœdi carminis auctorē. Poeta clācularius dicitur qui tenebris delēatur: neque audet suū nomē pferri ad clanculū: In eundē sensū supra dixit. Qui phœbi radios ferre diēque negant. **V**er

Ad Priscum.

Vernaculorum dicta sordidum dentem
Et fœda linguæ probra circulatricis
Quæ sulphurato nolit empta ramento
Vatiniorum proxineta fractorum
Poeta quidem clangularius spargit
Et uult uideri nostra: credis hoc priscus?
Voce ut loquatur psitacus cothurnicis
Et concupiscat esse canus ascaules.
Procul a libellis nigra sit meis fama
Quos rumor alba gemens uehit penna.
Cur ego laborem notus esse tam prauus?
Cum stare gratis cum silentio possim.

Ad Lectorem.

Qui legis œdipodem caligantemque thyestē

Vilia sutoris calices munimēta uatini Accipe. Is fuit distorti corporis lutrinæ alūn⁹: ediditq; mun⁹ gladiatorū beneuēti auctore Tacito. **N**olit ēpta. i. nolit emisse. **R**amento sulphurato. i. lignis sulphurati: nā sulphurata ligna uitreis fractis pmurabāt. **P**sitac⁹: bon⁹ poeta. **P**sitacus supra oēs alites hūanas uoces reddit: ut **P**li. scribit. celebrat carmīe **O**ui. & **P**api. **H**ūanæ solers imitator psitace linguæ. **C**oturnix: idocilis est. **A**pte igit⁹ se psitacū appellat q̄si saluatorē & bñ sermocinātē: & poetā clanculariū coturnicē indocilē ad uoces humanas. **C**an⁹: choraules fuit: hoc ē tibicen. hic mire placuit **G**albæ a quo donat⁹ est multis nūmis ex puata pecūia cū eū supra cœnā delectasset. **H**ui⁹ meminit et **P**lutar. & **T**ranqllus. **A**scaules significat eū q̄ tibia ex utre utit⁹: quæ qdē uiliorū ē psonæ & plebis. **T**ranqllus **V**triculari⁹ dixit in **N**erone uerbū ex græco latinū faciēs. **V**ouerat se pacta uictoria ludis & hydraulē & choraulē & utriculariū. **S**ensus est putas ne me uelle uideri auctorem istius carmīs: qd tantū differt a nris nūeris: q̄tum cedit ascaules **C**ano egregio tibicini. **N**igra fama. i. male parta. **R**umor gēmeus: fama clara nō obscura. **U**ehit: in æstimationē & laudē. **A**lba pēna: foelici pēna & pura: hoc ē q̄ sua puritate laudant⁹ nulli⁹ fama dilaceratē: qd supradixit. **G**audet honoratus multo: sed noīe lector. **N**otus esse: asseq famā. **T**ā prauus: tāto alienæ famæ detrimēto & hoīum odio. **C**ū stare grati silētiū possit: hoc est cū istud odiū maledici carmīs & detrimentū alienæ famæ silendo possim uitare.

Qui legis. **M**amurra Martialis carmen asp̄nabat⁹: q̄ i rebus quotidianis uersaretur: q̄ nihil dignū hēret poetico īgenio & fabuloso. **P**oeta hāc nō cēcām ait cur Mamurra carmē n̄ legat: sed id accidere qm̄ nolit mox rēphensionē legere: quæ i epigrāmate ē: conscius suæ turpitudis: nā qcqd capis putaret i se dictū. **O**edipodē. i. fabulā **O**edipodæ & tragoediā scriptā. **T**hyesten: tragoediā **T**hyestæ: auctore **F**abio **Q**uintili. **V**arrus magna laude scripsit: **F**ilius **P**elopis & **H**ippodaniæ cui **A**treus frater **T**antalum filium epulandum apposuit. **C**aligantem: rettulit ad historiam fabulosam: nam caligantem lucē scribunt poetæ cœcœna. supra: **F**ugerit an phœbus mēsas cœnāq; **T**hyestæ.

na: nā uernæ intēperanter iocātur & inepte. **I**nde fit ut nō dā nē priorē nostrā setentiā: **N**on es crede mihi quid ergo? uerna es: ut simpliciter uernā illic intelligas. i. suū. **D**entē sordidū. i. impurā reprehensionē: nā q̄ carpūt: genuinū dentē agitare dicuntur. **U**t illud: **E**t genuinū fregit in illis. **P**robra fœda: cōtumelias. **L**inguæ circulatricis: circulatores dicūtur qui uerborū copia quæstū faciētes proximi sunt scurris: hi magna uerborū licētia uti solent: quod supra dixit: **H**oc qd **T**ra styberin⁹ ābulator: hoc ē circulator. **P**roxineta: negociator. **V**atinioꝝ uasorū: uitreorum. nā **V**atinius beneuentan⁹ calices uitres faciebat. **I**n distichis

Colchidas. i. tragœdiâ Medæ: quâ etiâ Ouidius cōposuit. **H**ylas: rapt⁹ a nymphis & ab Hercule. egloga extat Theocriti quæ inscribit argonautica. **P**arthenope⁹. i. historia de parthenopeo filio Meleagri & Atalantæ qui unus fuit ex ducib⁹ thebais. **A**this: puer Cybelis. **E**ndymion: p̄mus cursum lunæ dephendit: unde ē dict⁹ amicus lunæ: quod scribit Plī. eundē dormientē luna āplexu dicit fouisse. **C**i. Endymion: si fabulas audire uolum⁹: nescio quid in latino obdormiuit: qui ē mons caria nondū opinor exspectus: uide auctore īterp̄te Apolloniū lat⁹

mi⁹ somn⁹ dicit longissimus a somno Endymionis: q̄ in latio obdormiuit. **P**uer exutus pennis: Icarus filius Dædali. **H**ermaphroditus: fili⁹ Veneris & Mercuri fuit. **A**quas amatrices. i. salmacē. **S**almacē fontē i caria scribit. **S**trabo falso calūniatū: q̄ ei⁹ aqua molles hoīes redderet. **V**etruuius huius fabulæ reddit rationē: aitque loci amœnitatē id existimatū fuisse: plura sūt apud illū uerba.

Ludibria: lusus fabularū. **M**iseræ chartæ: quæ seruit fabulis. **C**entauros: fabulosos filios Ixiōis & nubis. **G**orgonas: hesperides: **V**t lycophron scribit erāt Medusa: Euryale: Sterno: Gorgones: Gorgon: Enio Pephredo: sed noīa hæc cōfundunt: & p̄ Gorgonā Medusā accipim⁹.

Harpiæ filia Plutonis: **V**t flaccus canit Thiphonis: sed Orpheus Thiphonē ip̄m Plutonē appellat carmīe eo noīe īscripto. **H**oīem sapit. i. uitā hominis: & ea cōtinet quæ ad hoīem spectant. **N**ec te scire: sensus ē nō legis carmē meū: ne i eo tuos agnoscas mores: q̄ si fabulosa te delectāt: lege opusculū Callimachi ī libim: nā illic reppies fabulose multa dicta: simul rephēsiōnē morē: sed nec illa leges: qm̄ & si fabulosis oblectaris: tñ ea oīo reformidas: si q̄ rephēsiō cōiuncta ē. **I**lla ergo legis q̄a hæc fugis: nō quia illis delectaris. **C**allimach⁹ grāmatic⁹: **C**allimach⁹ itē poeta scripsit ī Apolloniū rhodiū discipulū suū quē libim appellauit: carmen p̄obscure: qd̄ Oui. apud nos īscriptōe & gñe carmīs imitatus ē: multa a Callimacho dicūtur ī libim fabulosa: ut ab Ouidio dū illi⁹ mores īsectat: illud opusculū appellat Mart. ethea: nā morē significat & totū illi⁹ opusculū in moribus uersat. **L**egas ethea Callimachi: sed nec illud leges: q̄a illud ēt est i morib⁹. **I**ta codex antiquus habet. **S**unt qui legant: **N**ec te scire iuuat ethea Callimachi. i. tu nō uis legere libꝛ Callimachi de morib⁹: qd̄ nō placet: nā Callimach⁹ nullā obtinuit præcipuam laudem: aliquo ope edito de morib⁹: ut cū poeta uellet noīare eius opis auctore: hoc ē de morib⁹: callimachū dixerit: potiusq̄ Aristotelē: sed ut dixi intelligēdū est de opere calli-

Quisquis. **I**n eundē poetam: in quē supra: **V**ernaculorū dicta: licet nō machi ī libi. **N**ulli īprudentē putauerint hoc scriptū esse ī eū: qui ī Martialē scripserat. hic enim non inuectus est ī Martialē sed in alios sub Martialis noīe: cui poeta extrema supplicia ī præcatur. **S**tolæ. i. matronæ. nā matronæ stola utebantur: auctores sunt Marcellus & Porphirio. **O**uidius: **E**cquid ab hac oēs rigida submouim⁹ arte. **Q**uas stola contingi: sūptac⁹ uitta uetat. **V**ersu ip̄io: satyrico. **P**er pontes: ubi sunt medici. **E**t cliuos: colliū. **R**ogatores: medicos. **R**aucos: assidua uoce mendica. **B**uccas: frustra: supra dictū est.

Caninas: dandas canibus. **I**mprobi: hoc dicit quoniā panes magno disccimine appo-

Colchidas & syllas: quid nisi monstra legis?
Quid tibi raptus hylas: qd̄ p̄theopeus & athis:

Quid tibi dormitor proderit endymion?
Exutus ue puer pennis labentibus: aut qui
Odit amatrices hermaphroditus aquas.

Quid te uana iuuant miseræ ludibria charte?
Hoc lege quod possis dicere iure meum est:
Non hic centauros non gorgonas arpyasque
Inuenies: hominem pagina nostra sapit:
Sed non uis mamurra tuos cognoscere mores
Nec te scire: legas ethia calimachi.

In Maledicum poetam.

Quisquis stolæue purpuræue contemptor
Quos colere debet: la sit impio uersu.
Pontes per urbis erret exul & cliuos
Interque raucos ultimus rogatores.
Oret caninas panis improbi buccas.

nebat: alii ostrearii. artolagani. speusici: alii furnacei aquatici seu pthici. Caninas igitur buccas. i. dadas: seu obiciendas canibus: quemadmodum apud Varronem datur pauperibus. Solidas: nam mucida frustra fariae dura sunt. Iuue. Quae genuinum agitur non admittit morsum. Longus decembris. i. longa hyems male idur. Fornix: pauperes obstructo fornice aliquod domicilium sibi componebant. Extendat: faciat longum: quando non defecit. In sponda orciniana. i. sandapila. Orciniana: significat theca ex lignis rudibus & impolitis. periphrasis est sandapilae. epkōs significat septum: unde lectus orcinianus. Sandapila dicitur ex uimibus.

gnificat septum: unde lectus orcinianus. Sandapila dicitur ex uimibus.

Lite canum: uolentium discerpere cadauer. Aues noxias. i. sectantes cadauera: ut uultures coruos & miluos. Pannus: uestis: ita. n. in pauperem dicitur: unde pannosus. Sisyphi iugum: non quiescentis.

Quidius: Aut petis aut urges rediturus sisyphus saxum. Aeo li filius fuit qui isthmum Peloponnesi latrociniis infestauit. Unde Isthmus sisyphius dictus a Silio:

Qua quae sisyphus fudauit nomen ab Isthmo. Garuli senis. i.

Tantali: qui protulit secreta Iouis mortalibus. Ouidi. Quærit aquas in aquis & poma fugacia captat.

Tantalus. hoc illi garula lingua dedit. Iouis filius fuit ex Plote: tenuitque paphlagoniam impio.

Delasser: exerceat omnia supplicia ficta a poetis.

Felices. Traianus de dacis & scythis triumphauit uicto rege Decibale: daciam puiciam fecit: ei ex germania reditum optat poeta. Urna: sors. Duce: Traianum. Urna: hoc dicit in laudem.

Traiani: quæ ab aliis Impatoribus olim arbitrio constituebantur ad urnam & sortes redegit. Ita laudatur Plinius. Sors & urna fisco iudicem assignat: licet reiicere: licet exclamare. Hunc nolo: timidus est. Intelligit igitur poeta sorte datum esse militibus: ut sequerentur Traianum non coacti imperio.

Nuru latia: mulieribus euntibus ad spectaculum Traiani ueniendum.

Illi december longus: & madens bruma
Claususque fornix triste frigus extendat.
Vocet beatos clamitetque felices
Orciniana qui feruntur sponda.
Et cum supremæ fila uenerint horæ
Diesque tardus: sentiat canum litem:
Abigatque moto noxias aues panno.
Nec finiantur morte supplicis poenæ
Sed modo seueri sectus æaci loris
Nunc inquieti monte sisyphi pressus:
Nunc inter undas garruli senis siccus:
Delasser omnes fabulas poetarum
Et cum fateri furia iusserit uerum
Prodente clamet conscientia: scripsi.

De aduentu Cæsaris.

Felices quibus urna dedit spectare coruscum
Solibus arctois syderibusque ducem.
Quando erit ille dies quo capus & arbor & ois
Lucebit latia culta fenestra nuru.
Quando more dulces longusque a cæsare puluis
Totaque flaminea roma uidenda uia.
Quando eques & picti tunica nilotide mauri
Ibitis & populi uox erit una: uenit.

Ad Rhenum.

Nympharum pater amniumque rhene
Quicumque othrysiæ bibunt pruinas
Sic semper liquidis fruaris undis
Nec te barbara contumeliosi
Calcatum rota conterat bubulci.
Sic & cornibus aureus receptis

Dulces moræ: interuenientis: nam extra portam expectabantur: ueteri instituto apparandi triumphus.

Nympharum: Traianus in germania per rhenum nauigauit. Plinius de Traiano: Rhenus & Danubius tamen illud decoris nostri uehere gaudebant. hunc nomine tybris rogat poeta: ut restituat Imperatorem. Bibunt: liquefactas accipiunt. Contumeliosi: quia calcat. Aureus: propter auream harenam. Receptis cornibus: alterum cornu habebant transrhenum: alterum erat

i imperio romanoꝝ. **U**traqꝫ ripa: utroqꝫ cornu. i. sic asserto & uindicato i potestate utro.

Vqꝫ cornu seruias romanis quod cuperes.

Ndenis. Iocat i famā sibi cōmunē cū scurris: ego inquit sū not⁹ oīb⁹: sed cui iudea ris mihi cū Caballus urbanitate sua me notior sit. **M**ulto sale: multis facetiis. **N**ō tñ proteruo: qā abest a maledictis. **T**esti⁹: Andremō Caballus dictis: & urbanitate magnā famā est affecit⁹. Est præterea Andremō i fabula maritus Dryopes puellæ compressæ a phœbo quasi dicat qui scurili⁹ iocat notior est: notās tpa sua.

Et romanus eas utraqꝫ ripa.
Traianum populis suis & urbi
Tybris te dominus rogat remittas.

De Paula.

Nubere paula cupit nobis: ego ducere paulam
Nolo: anus est: uellem si magis esset anus.

De Se.

Vndenis pedibusque: syllabisque
Et multo sale: nec tamen proteruo
Notus gentibus ille martialis:
Et notus populis: quid inuidetis?
Non sum andremone notior caballo.

In paulum.

Cum tu laurigeris annum qui fascibus intras
Mane saluator limina mille teras
Hic ego quid faciā: quid nobis paule relinquis
Q ui de plebe nūa densaque turba sumus?
Q ui me respiciat dominum regemqꝫ uocabor
Hoc tu sed quanto blandius ipse facis.
Lecticam sellamque sequar: nec ferre recuso.
Per medium pugnās: sed prior ire lutum.
Sapius assurgam recitanti carmina: tu stas
Et pariter geminas tendis in ora manus.
Q uid faciet pauper: cui non licet esse clienti?
Dimisit nostras purpura uestra togas.

In Calliodorum.

Nil aliud loqueris q̄ thesea perithoūque:
Teque putas piladi calliodore parem:
Dispeream: si tu piladi prestare matellam
Dignus es: aut porcos pascere perithoi.
Donauit tamen inquis amico milia quinque:
Et lotam ut multum terque quaterque togā,
Q uid quod nil unq̄ piladi donauit orestes?
Q ui donat: quāuis plurima: plura negat.

Mil aliud. In Calliodorū:
qui uix exiguo munere
dato se Pirithoo aut piladi pa
rem prædicabat: quorum al
ter cum Theseo: alter cū Ore
ste inter paria amicorū nume
ratur. At poeta negat muneri
bus quenqꝫ posse uideri uerū
amicum: nam ueris amicis cō
munia omnia esse oportet.

Matellam. i. scaphium uas
urinarium. **P**orcos pirithoi:
āti qui heroes habebāt porcos
ut Vlyxes apud Homerū. **U**t
multū: ad sūmū: uerbū Martialis.

Plura negat: quia non uult reliqua esse communia.

AEmiliae gentes. Domitiū pfecturū in æmiliā & uercellas hoc epigramate dimittit
inuitus: quod cū ei sit amic⁹ sed tamē pmittit hoc: cū cupiat eū recreari ex urbanis
laboribus una saltē æstate: simul ostēdit hunc multis eē charissimū. ¶ Gētes æmiliae: ubi
bononia. Vercellas: apollineas: Vercellis Apollinē cultū fuisse nondū legi: licet tamen
sentire cultū illic fuisse: uel ex hoc loco: Martialis. Sunt qui sentiant uercellas dici apolli
neas ppter auge quod effodiebat: quod placet: nā Eustachio auctore aurū dicatū ē Apol

Ad Domitium.

Aemyliae gentes & apollineas uercellas
Et phaetonthei qui petis arua padi.
Ne uiuam nisi te domiti permitto libenter
Grata licet sine te sit mihi nulla dies:
Sed desiderium tanti est: ut messe uel una
Vrbano releues colla perusta iugo.
I precor & totos auida cute combibe soles
Quam formosus eris dum peregrinus eris.
Et uenies albis non agnoscendus amicis:
Libabitque tuas pallida turba genas.
Sed uia quem dederit: rapiet cito roma colorē:
Niliaco redeas tu licet ore niger.

Ad Manium.

Dicit ad auriferas quod me salo celtiber oras
Pendula quod patriæ uisere tecta liber.
Tu mihi simplicibus mani dilectus ab annis
Et prætexitata cultus amicitia:
Tu facis: in terris quod non est alter iberis
Dulcior & uero dignus amore magis.
Tecum ego uel sicci getula mapalia peni
Et poteram scythicas hospes amare casas.
Si tibi mens eadem: si nostri mutua cura est
I quocunque loco roma duobus erit.

Ad Tuccam.

Cum cathedralitios portet tibi rheda ministros
Et libys in longo puluere sudet eques.
Strataque non unas cingant triclinia baias

præterea ad luxum. sed captus amore mœchæ quodidie suspirabat. Scis inquit poeta: qua
remale habes o Tucca: quia est tibi bene. nam ditissimus es. ¶ Ad lumina nocturna. i. tu
nocturnus. ¶ Fastosæ: superbæ. & spernentis te. ¶ Madet: lachrymis tuis. ¶ Rheda: currus
erat quo extra urbem utebant. sequebatur inquit Asconius uxor Clodii cum rheda. ¶ Li
bys eques: hoc est equus massyleus. erat enī in delitiis equus massyleus. ¶ In longo pul
uere: dum egredieris ex urbe. ¶ Triclinia strata: paratam cœnationem. ¶ Tuo unguento
uel croci uel unguento quo uteris in cœna. ¶ Baias nolanas. i. uillam tuam amœnissimam.

lini: argentū Lunæ. fuisse autē
fossū illic aurū testat Plini⁹.

¶ Padi phaethōtei: In quē phae
ton cecidit. ¶ Perusta: attrita.

¶ Iugo urbano: seruitute urba
na. ¶ Tanti est: tm̄ ualet apud
me. ¶ Quam formosus: q̄ place
bis. ¶ Cum peregrinus eris. i. cū
ueneris. ¶ Albis amicis: qui i ur
be manserunt. ¶ Pallida turba:
amicorū. ¶ Roma: amici roma
ni. ¶ Niliaco ore: ægyptii fulci
sunt.

Dicit. Maniū una educatū
a primis annis alloquitur:
cuius grā se in patriā redire fa
ret: quod libentē facit: cum nō
modo in patria causa Mannii
esse uellet: sed in scythia si op⁹
esset. ¶ Simplicibus annis: idest
puerilibus. ¶ Prætexitata amici
tia: idest puerili: nam pueri añ
xiii. utebant prætexitata. ¶ Oras
auriferas. i. hispaniam. ¶ Pendē
tia tecta. i. bilbilim quæ i edito
est. ¶ Mapalia: casæ gerulorū:
quæ calamis teguntur. ¶ Poeni
sicci: quia poeni carent aquis.

¶ Casas scythicas: quæ i plau
stris sunt: ut Strabo. ¶ Roma
erit. i. uidebitur nobis ubicun
q̄ fuerimus propter mutuum
amorem.

Cvm. Cathedralitii hoīes
dicuntur molles. Supra:
Inter foemineas tota qui luce
cathedras Desidet. tales mini
stros habebat Tucca: & multa

Triētes setini. i. cyathi uini setini **V**enus i meliore pluma: quæ dormit i pluma olorina: & tu i eadē dormis.

Edere. Ad Crispum. Te non cedere in amore. i. non uinceris i amore erga me. Nō caperet: non posset continere. **C**ū tua niliacus. i. cum habeas rura fertilissima.

Dotatæ. Aper diuitem uxore ludo simulato sagitta necauit: uidetur fortasse uobis id cōmisisse per errorem: quia nesciret ludere: imo sciuit ludere: nā factus est diues morte uxoris. **D**otatæ: locus pleri.

Dotata: ut Marcel. scribit: cuius uir rei copia dicitur affluens.

Si donare. Caium deridet qui solis promissis uolebat uideri amicus: & liberalis.

Si inquit pmittere est donare ego promittam tibi multo plura q̄ tu mihi: quæ accipies quomodo tu das mihi. **A**stures fodiūt aurum in gallatia. Silius. Astur auarus: Visceribus lacere telluris mergitur imis: Et redit ifœlix effosso concolor auro. **A**lga erythrea. i. in fundo maris erythrei: nam Plinio auctore margaritæ ab idis urināribus in fundo maris rubri colliguntur. **A**uis unica. i. phoenix. **A**heno agenore. i. uase purpuræ.

Saturnalitō. Sternebatur uia appia a Domitiano: ut supra dictū ē: cui operi præfectus erat Macer: ad hūc poeta in saturnalibus solebat carmen mittere: nunc eo occupato alloquit̄ musam quasi recusantem illuc accedē. **F**rustra cupis: quia nō impetrabis hoc a me: quia omnino mittam te.

Tributo. i. carmine qd̄ soleo mittere in saturnalibus. **S**olēnes: quos soleo mittere singulis annis. **N**ugas: uersus. **O**bticuisse: siluisse. **M**ensorum: mentores dicuntur qui de spatiis itinerum scripserunt: & ratione uiag: In quo fuerūt Dionet⁹ & Beton Iolius: Itē Visp⁹ nonnulla de uiis apud nos tradidit. horū libros legebat nūc Macer: ut appiæ muniēdæ rationē pcipet. **V**acat: dat opā.

Et thetis unguento palleat uncta tuo.
Candida setini rumpant crysalla trientes
Dormiat in pluma nec meliore uenus.

Ad nocturna iaces fastosæ limina mœchæ:

Et madet heu lachrymis ianua furda tuis.

Vrere nec miserum cessant suspiria pectus

Vis dicam male sit cur tibi tucca: bene est.

In Crispum:

Cedere de nostris nulli te dicis amicis

Sed sit ut hoc uerum: quid rogo crispe facis?

Mutua cum peterem sestertia quinque negasti:

Non caperet nummos cum grauis arca tuos:

Quando fabe nobis modium farrisque dedisti:

Cum tua niliacus rura colonus aret.

Quādo breuis gelidæ missa ē toga tēpore brūæ

Argenti quando missa selibra mihi est:

Nil aliud uideo quo te credamus amicum:

Quam quod me coram pædere crispe soles.

De Apro.

Dotatæ uxori cor arundine fixit acuta

Sed dum ludit aper: ludere nouit aper:

In Caium.

Si donare uocas promittere nec dare cai:

Vincam te donis muneribusque meis:

Accipe callaïcis quicquid fodit astur in aruis:

Aurea quicquid habet diuitis unda tagi.

Quicquid erithrea niger iuenit indus in alga

Quicquid & in nidis unica seruat auis

Quicquid agenoreo tyros improba cogit aheno

Quicquid habent oēs: accipe quomodo das:

De Macro.

Saturnalitio macrum fraudare tributo

Frustra musa cupis: non licet ipse petit.

Solennisque iocos nec tristia carmina poscit:

Et queritur nugas obticuisse meas.

Mensorum longis sed nunc uacat ipse libellis

Appia quid facies. q. d. negligetur appia.

Nec. Nimiū studiū colendox diuitum carpit: nā usq; eo: pcessit paūperx assentatio
ut etiā si nihil miserint diuites tñ eos colant ¶ In quo genere Mariū auarx accusat
qui multos togatos habebat: cū nihil his mitteret: & q; grauius ē Marius cū sit pauper:
nec possit dare colit i quo nō mō hoīnem deridet: sed etiā togatos eū sequētes. Spōdet
pro comitibus. Sterilē nihil reddentē ¶ Fatuæ togæ. i. fatui togati. q; steriles amicos co-

lūt non modo diuites: sed etiā

pauperes.

Appia quid facies: si leget ista macer?

De Mario.

Nec uocat ad cœnam marius: nec mūera mittit

Nec spōdet: nec uult credere. sed nec habet.

Turba tamē non deest: sterilē quæ curat amicū:

Heu quā prafatuæ sunt tibi roma togæ

Mittit Librum suum ad Plinium.

Nec doctum satis & parum seuerum

Sed non rusticulum nimis libellum

Facundo mea plinio thalia

I perfer: breuis est labor: peractæ

Illic orphea protinus uidebis

Alium uincere tramitem suburræ:

Vdi uertice lubricum theatri

Mirantesque feras: auemque regis

Raptum quæ phryga pertulit tonanti.

Illic parua tui domus pedonis

Celata est aquilæ minore penna

Sed ne tempore non tuo disertam

Pulses ebria ianuam uideto.

Totos dat tetricæ dies mineruæ

Dum centum studet auribus uirorum

Hoc quod sæcula posterique possint

Arpinis quoque comparare chartis

Seras tutior ibis ad lucernas

Hæc hora est tua: dum furit Iyæus

Cum regnat rosa: cum madent capilli:

Tunc me uel rigidi legant catones.

Ad sextum.

Scribere te quæ uix intelligat ipse modestus

Et uix claranus: quid rogo sexte iuuat?

pauperes.

Nec doctū: Pliniū. Secun-

dū hoc epigramate laudat: cui

ius rei ipse Plini⁹ i epistolis me

minit. Mittit aut librum legedū

& monet ut eius domū quæ-

rat i æsquilis ¶ Parū seuerum

uersantē in iocis ¶ Breuis est la-

bor. i. tibi tātū pagedū est iter.

Subire: ut peruenias i æsqui-

lias ¶ Lubricū theatri: erat enī

Orpheus ppe theatrū: uel igiē

ex stillicidiis theatri: uel ex un-

gueto theatriali lubric⁹ & udus

erat. ¶ Mirātis sonum Orphei.

¶ Auē regis: aquilā. hæc est illa

imago i quā supra ē epigrāma:

¶ Dic mihi quā portes uolucrū

regina tonātē. ¶ Pedonis: ille ē

pedo cui⁹ meminit Iuuenalis.

sic Pedo cōturbat: Matho des-

ficit: pedonis poetæ meminit

¶ Ouidius: Sydereusq; pedo: sed

hic alī ē. ¶ Celata pēna miore: q̄

illa q̄ Ganymedū sustulit Iou.

Ianuā: Plinii. ¶ Non tuo tpe. i.

itēpestiua: & añ calices. Dat to-

tos dies Mineruæ tetricæ. i. lit-

teris seueris ¶ C. uirorū: erat

patronus apud etū uiros qui

erāt iudices: ut ipse in epistolis

scribit. Tua hora: rettulit ad il-

lud qd supra: Nō tuo tpe ¶ Ro-

sa: nā rosacea corōa i luxu erat.

Tūc: eo tpe sparso lyæo.

Scribere. Sextū deridet: q

obscuritate poematū do-

ctus uolebat uideri: & probari

ait enī se male scribere carmīa:

quæ & grāmaticis placeant: &

sine grammaticis probentur:

hoc est intelligantur a lectoribus: q̄ quæ doctissimo iudice & interprete indigeant ¶ Fu-

isse nonnullos scribit Quintilianus auctore Liuiio: qui discipulos iuberent orationem

obscurare quod damnat. ¶ Claranus & Modestus iuriscōulti fuerunt doctissimi: qui

cū legum interpretatione uersentur hos duos nominauit cum uellet acutissimos in

interpretes nominare. Cinna: cornelius. **C**inna: cui nonnulla carmina extant perobscure scripsit. **S**ic: ista obscuritate. **S**ine grammaticis. i. sine interprete.

Cur spleniato. Phileni deformem: cuius uultum mentulae comparauit supra eo epigrammate: Non basio te phileni ruffa es: monet quare spleniis uratur: & labris cerussatis: ne. s. eam basiet. **M**ento spleniato. i. mento recto spleniis. **C**erussa. i. unguento.

Iam numerat. Anto. primus dictus tolosanus: cuius meminit Tranquillus in Vite

lio: & supra poeta Marcus amat nostras: Marcus palladiae non inficienda tolosae Gloria. Epicurum secutus relaxati oni animi indulgebat: in quo a poeta eiusdem sectae laudatur.

Quam: hoc die natali nam celebratur natalis. **P**rimus: cognomen est: nam dicebatur Anto. primus auctore Suetonio. **P**lacido æuo: placida uita. **Q**uindecies olympiadas. i. lxxv. annos respicit dies præteritos: quæ acta uita delectantur. **N**ulla dies ingrata. i. nullus dies displicet.

Cui non memisse uelit. i. cui recordatione non delectat. **P**osse frui priore uita. i. posse capere uoluptatem uitæ præteritæ.

Natales. Celebrat natale suum & cum. lxxv. annu expleuerit: ut alii codices habent. xviii. annos: ut alii. xxvii. adhuc optat: calendis martiis natus.

Lux formosior: pulchrior.

Er puellæ: etiam quibus solent mitti mûera hoc die ab amicis mihi natalem celebrati mittunt munera. Martiis autem calendis munera mitti solebant foeminae ut supra ex Tranquillo recitauimus. **L**. liba: id est. l. sacrificiū.

Bis annis. i. bis nouenos: ut alii codices habent ter nouenos.

Nondum piger nimia senectas: i. nondum decrepitu. **P**actis tribus aureis uitæ: Si legis supra ter nouenos: conuenit fortasse:

quod nonnulli ex uulgo dicunt de numero aureo: qui in nouenum numerum diuiditur: ut dicat tribus aureis hoc est. xxvii. annis perfectis. **S**i legis bis nouenos: quod placet tribus aureis intellige. i. tribus partibus uitæ aureis: quæ sunt inuenta uiriliter: & senectus. hæ enim tres sunt aureæ: & his solis uidemur uiuere cum infantia: nec ætas decrepita ullam uiuendi uoluptatem habeant: hoc inquam placet quoniam optima ætas aurea dicta est: deterior argentea: pessima ferrea: uel aureis: a numero elementorum nominis: nam sex sunt. Ita ter fient. xviii. ita solet a nominum litteris numerum ducere.

Non lectore tuis opus est: sed apolline libris

Iudice te maior cinna marone fuit

Sic tua laudentur: sane mea carmina sexte

Grammaticis placeant & sine grammaticis

Un Philenem.

Cur spleniato saepe prodeam mento

Alba ue pictus sana labra cerusa

Phileni quæris: basiare te uolo.

De M. Antonio.

Iam numerat placido foelix antonius æuo

Quindecies actas primus olympiadas.

Præteritosque dies: & tutos respicit annos.

Nec metuit lethes iam propioris aquas.

Nulla recordanti lux est ingrata grauisque:

Nulla fuit cuius non meminisse uelit.

Ampliat ætatis spatium sibi uir bonus: hoc est

Viueret bis: uita posse priore frui.

Ad Calendas martias:

Natales mihi martiæ calendæ

Lux formosior omnibus calendis.

Qua mittunt mihi munus & puellæ

Quinquagesima liba septimaque

Vestris addimus hanc focus acerram

His uos: si tamen expedit roganti

Annos addite ter precor nouenos.

Vt nondum nimia piger senectas

Sed uitæ tribus aureis peractis

Lucos elysia petam puellæ

Post hac: qdam codex antiquus habet post hoc: nec morā nec diē rogabo. alii ita habent: post hoc horā ego nec diē rogabo: qd placet.

IN Matutina: Repetitū ē spectaculū mutii. Idē suppliciū magna animi cōstātia subiuit: nōnulli mirabant: poeta inquit eū fortiorē uideri potuisse si nō peccasset. Abdera urbs traciæ cōdita ab Abdera Diomedis sorore: eadē iustaurata a clazomeniis ueniētibus ex asia: & dicta clazomene: patria fuit Democriti.

Post hunc nec horam nec diem rogabo.

De Mutio.

In matutina nuper spectatus harena
Mutius: imposuit qui sua membra focis.
Si patiens fortisque tibi durusque uidetur:
Abderitanae pectora plebis habes.
Nam cum dicatur tunica praesente molesta:
Vre manum: plus est dicere: non facio.

De Varro.

Varre parethonias latia modo uite per urbes
Nobilis: & centum dux memorande uiris.
At nunc ausonio frustra promissa quirino
Hospita lagai littoris umbra iaces.
Spargere non licuit frigentia fletibus ora:
Pinguia nec mœstis addere tura rogis.
Sed datur aeterno uicturum carmine nomen.
Nunquid & hoc fallax nile negare potes?

Ad Diodorum.

Natali diodore tuo conuiua senatus
Accubat: & rarus non adhibetur eques.
Et tua tricenos largitur sportula nummos.
Nemo tamen natum te diodore putat:

ge lancitū est suppliciū militi: qui castigare se uolenti centurioni uitē tenuisset. Parethonias: aegyptias. Centū uiris: quia centurio praerat centū uiris. Frustra promissa: quia omnes sperabamus te rediturum. Tura pinguiā: nā uaporem pinguem emittunt. Nile fallax: qui non reddidisti Varre. Nunquid potes hoc negare ut nō dem⁹ carmē uictur⁹. Natali. Diodori supra facta ē mentio & tradita historia. Is enī Vespasiani temporib⁹ citharædus imperatoris grā floruit: nunc celebrat natalē: aliter ut sentio Diodor⁹ magno quidem conuiuiō & mēsa: adeo ut & senatus discumberet: & equester ordo: tam ita ab oib⁹ uel negligebat: uel habebatur odio: ut nemo ei munus mitteret: cū aliis diem natalē celebrātibus dona ab amicis mitti solerēt. festiue igit⁹ poeta in hunc iocat⁹. Accubat discūbit conuiua: nā promulgata lege Orthonis a Domitiano ad minorē numer⁹ redacti sunt equites: cum pauci essent: qui centum haberent equestre quādo ita loquunt⁹ timidi i distichis: An frequēs: sed nūc rar⁹ nos donat amic⁹. Nemo natū semel putat. i. nō mittit tibi mun⁹: ut supra. Natū nec semel te putabo. i. nemo tibi ullū mun⁹ in tuo natali.

re. Plebis abderitāe: an dicit i sanus es: nā Ci. i natura deoge i sania abderitais i ista affirmat an dixit plebis abderitae pro thracia: hoc est tu es crudelissimus: quales sūt thraces: ut cōueniat cū illo Horatii: Quale mollire posset ipia thracū Pectora. Est plus dicere. i. pl⁹ laudis est. Tunica molesta. i. satellitibus & apparitorib⁹ molestis. Vel tunica molesta praesente. q tunica q̄ decept⁹ ē Muti⁹ in scriba i spectaculo repraesentabat. Non facio: ut ostendat laudē animi eē: & nō corpis an retrulit hoc ad inocētiā: qd placet: nā q Mutiū repraesentabat: scelere damnat⁹ fuerat: cui⁹ laus fuisset maior: si nō cōmisisset aliqd cur dānaretur.

Varre. Varre centurionē i aegypto extinctū hoc epigramate deflet: & celebrat. Vi te latia. i. centurio natus: nā centuriones uitē latia gestabant. Pli. Centurionū in manu uicti. Lucanus de Sceua ceturione Latia longogenit ordine uitē. Silius: Nā uitis honore Perfusctus latiae subito stimularat agrestis. Iuuea. Post hac nodo sam sumebat uertice uitē. & le

ANnoꝝ Epigrama est in laudē Traiāi qui tēplū Iano dederit addito q̄rto foro: ædes Iani olim a Numa cōdita fuit. Domitianus forꝝ quod trāsitōriū appellauit iuxta ex traxit. hoc uerbo græco a Traquillo & metodiū appellat: addito aut̄ quarto foro a Traiano trāsitōrii fori usus cessauit. Quē ianū. **P**rimū: nam calēdis ianuarii publica sacra celebrant Iano: cum sit anni principiū. Peruius: uel qđ referat ad forꝝ trāsitōriū: qđ dixi mus cōditū a Domitiano: uel Perui⁹ hians: frequentib⁹ rimis laxus. **T**ot fora. i. quattuor fora.

Bifrontē Ianū forma uit antiquitas quasi sup̄e & inferū ianitorē: ut Macrobius scribit ex sententia Bassi: eūdem qđriformē quasi cōplexū quattuor mūdi climata. **T**an to munere: q̄tum dedit Traia nus. **C**laustra ferrea: hoc ē ianuas tuas ferreas ut sint clau sæ. i. da nobis pacē. nota est hi storia fabulosa uel ex Ouidio uel ex Macrobio.

Quam mihi. Locat in Sextili anū nō sine fellis aspgine. eū. n. accusat: q̄ amore puellæ capt⁹ ei mittat oīa mūera: quæ olim solebat mittere sibi in sa turnalib⁹: & die eius natali. **I**ā inquit amas: & poteris puella gratis: quā redimis meis mūe ribus. **D**ominæ tuæ. i. puellæ tuæ: cui⁹ amore capt⁹ es. **T**ē pore Saturni. i. in saturnalib⁹.

In quib⁹ mittebantur munera amicis. **S**ynthesis prasina. i. uiridis: uerbo græco usus est: nā prasinos significat uiride: & supra uirgā prasina dixit. **V**iridē aut̄ uestē i usu fuisse & hic idicauit: Herbage fueras idut⁹ basse colores. hui⁹ coloris erat præferti fascia pectoralis. Papi nius: Nūc herbas imitare sinu Iuuenalis: Viridē thoraca iubebit auferri. i. idumētū pectoris: nam *εωραξ* græce significat pect⁹. De nra toga. i. ex q̄ emebas synthesis amico calēdis martiis q̄ ea die nat⁹ ē Mar.

O Tēperatæ. Phormianā uillā Apollinaris amicissimi celebrat hoc epigramate: simul accusat occupatiōes urbanas: q̄b⁹ sit ut t̄ata amœnitate rari⁹ utatur Apollinaris O phormiæ tēpatæ. i. celi tēpati. Phormiæ a lacōibus cōditæ sūt dictæ ab *ορμιο* .i. sta tiōis felicitate: & int̄ loca amœna nūerauit Papi. oppidū. **M**artis seueri. i. romāi. Inque tas curas ab effectu: tusculū amœnissimū erat uinetis florib⁹ & frequētibus uillis. Papi. Cedāt telegoni cedāt laurētia turni lugera. **L**ugera telegōi. i. tusculū cōditū a Telegono. Algidos colles. i. albanū: & præneste iter loca amœna. **D**om⁹ fortūæ nā illic duæ for tūæ colebāt sub imaginē duarꝝ sororꝝ. Silius: Fortūæ præneste sacꝝ. Pap. Et prænest nā poterāt migrare sorores. Antiū datū erat recessus pncipiū ut scribit Stra. cū ex laborib⁹ urbāis respirarēt. **B**lāda Circe. i. circei dicti a Circe. Papi. Cedāt uitreæ iuga pfida Circes Caieta dardanis: troiana: nā dicta est caieta a nutrice Aeneæ: quīs Stra. alit sentiat: a cuiui

Ad Ianum.

Annorum nutidique sator pulcherrime mundi Publica quem primū uota precesque canunt Peruius exiguos habitabas ante penates: Plurima qua medium roma terebat iter. Nunc tua casareis cinguntur limina donis: Et fora tot numeras iane: quod ora geris. At tu sancte pater tanto pro munere gratus Ferrea perpetua claustra tuere sera.

Ad Sextilianum

Quam mihi mittebas saturni tempore lancem: Misisti dominæ sextiliane tuæ. Et quam donabas dictis a marte calendis: De nostra prasina est synthesis empta toga. Iam cōstare tibi gratis cepere puellæ Muneribus futuis sextiliane meis.

De Littore formiano.

O temperatæ dulce formiæ littus Vos cum seueri fugit oppidum martis Et inquietas fessus exuit curas Apollinaris omnibus locis præfert. Non ille sanctæ dulce tybur uxoris Nec tusculanos algidos ue secessus Præneste nec sic antium ue miratur. Non blanda circe dardanis ue caieta

tate enī putat appellatā caietā: nā lacones curua caieta appellāt Papi. Sedes phrygio: q̄s de
bet alūno Mittis anus. **M**arica: a marte Latini dicta. Nec liris d̄prauata dictio ap̄d Stra.
& p̄ liris eris scriptū est mēdose. labit̄ aut̄ ex apēninis mōtib⁹ pr̄terfluit flagellas deri-
uat̄ in lucū sacre: quē mīturnēs religiosissime colūt: hui⁹ ripae pr̄serti quae silera di-
cebāt: ut C̄iscribit p̄ lege agraria amoenissimae erāt. **S**almacis loca in uena lucrina: ego
puto hoc referri ad amoenitatē lacus lucrini: nā salmaci fuisse ad lacum lucrinū nondū

Desiderantur nec marica nec liris
Nec in lucrina loca salmacis uena
Hic summa leni stringitur thetis uento
Nec languet æquor uiua sed quies ponti
Pictam phaselon adiuuante fert aura
Sicut puellae non amantis æstatem
Multa salubre purpura uenit frigus
Nec seta longo quaerit in mari prædam
Sed a cubiculo lectuloque iactatam
Spectatus alte lineam trahit piscis.
Si quando nereus sentit æoli regnum
Ridet procellas tuta de sua mensa
Piscina rombum pascit & lupos uernas
Nata ad magistrum delicata murena
Nomenclator mugilem citat notum
Et adesse iussi prodeunt senes nulli.
Frui sed istis quando roma permittis?
Quot formianos imputat dies annus
Negociosis rebus urbis hærenti:
O uinitores uillicique foelices:
Dominis parantur ista seruiunt uobis.

In Calliodorum.

Addixti seruum nummis here mille ducentis
Ut bene cœnares calliodore semel.
Nec bene cœnasti: nullus tibi quattuor emptus.
Librarum cœnae pompa caputque fuit.
Exclamare libet: non est hoc improbe non est

uenirēt: nec ī piscinis tm̄: sed ī mari multis ī locis ī elore oppido siciliæ nō p̄cula tyracufis
In labra louis gnidii fōte agulix idē faciebāt. **L**ucini⁹ Mutianus ut scribit Plini⁹ tradi-
dit murenas euocari sibilis: qm̄ solitæ coire cū colubris ea uoce alliciant. **N**omenclator
diciē ille q̄ apud magistratū p̄fiteē noīa hoīum: & noīatim uocat. **M**uli senes: aut senes
propter barbā: qd̄ placet: aut quia diu fuerāt ī piscina. **Q**uot dies phornianos. i. amœ-
nos: quasi dicat multos. **I**mputat: ascribat Apollinari. **H**æretī: nequeūtī discedere a ne-
gociis urbanis. **O** uinitores. i. o uili. **S**eruiūt uobis: quia uos soli fruimini.

Ad dixti. **C**alliodorū deridet: qui seruū uēdiderat: ut bene cœnaret trecētis nūmis: q̄
b⁹ multū emīt p̄pter gulā: & una cœna trecētos nūos absūpfit. In gullā iuehit̄ poeta. **A**d
dicerē: ē pl⁹ p̄cii pollicēti & uēdere & aliēare. **P**ōpa: & caput q̄a tota illa pecūia emisti mulū

repperi. **S**almacū tm̄ in caria
fuisse n̄rō monumēta testāt
fontē cuius aq̄s hoīnes molles-
cerent & effœminarent: quīs
Strabo ueritatē historiæ secu-
t⁹ falso id existimari scribat: &
Vetruui⁹ rationē perquirat al-
tius. **L**ucrinū lacū molles ho-
mines potuisse reddere amœ-
nitate & nitore suo: nemo ē q̄
neget: cū molles baias legam⁹:
mollē lucrinū: & totū illd̄ lit⁹
mollissimū. **A**pte igit̄ poeta: cū
lucrinū uult significare mollē
& amœnū: ait Salmacem nym-
phā ī eo se lauisse: de cui⁹ nym-
phæ fōte hi extrāt uersus Oui-
dii: Vnde & pulchritudinem &
mollicie itelligas: Quisq̄s ī hoc
fōtis uir uenerit exeat ide. **S**e-
miuir: & tacti subito molestat
ī undis. **P**ræterea uidet hic sta-
gnū lucētis ad imū. **W**icq̄ solū
lymphæ. **N**ec salmacis. i. amœ-
nitas lucrini. **H**ic ī phormiō
Stringit̄: uētilat̄. **S**ūma The-
this. i. maris sup̄ficies. **S**ed ui-
ua. i. mouet. **V**enit frigus salu-
bre. i. uētus salubris. **N**ō amā-
tis æstatē. i. nequeūtis ferre ca-
lorē. **L**ineā: filiū hami. **A**coli-
renū. i. uētos. **R**ubos: pisces.
Lupos uernas: pisces illic na-
tos. **M**urena delicata: ī nōnūl-
lis piscinis: pisces ita erāt asue-
fci a magro ut uocati ad cibos
uenirēt: nec ī piscinis tm̄: sed ī mari multis ī locis ī elore oppido siciliæ nō p̄cula tyracufis
Lucini⁹ Mutianus ut scribit Plini⁹ tradi-
dit murenas euocari sibilis: qm̄ solitæ coire cū colubris ea uoce alliciant. **N**omenclator
diciē ille q̄ apud magistratū p̄fiteē noīa hoīum: & noīatim uocat. **M**uli senes: aut senes
propter barbā: qd̄ placet: aut quia diu fuerāt ī piscina. **Q**uot dies phornianos. i. amœ-
nos: quasi dicat multos. **I**mputat: ascribat Apollinari. **H**æretī: nequeūtī discedere a ne-
gociis urbanis. **O** uinitores. i. o uili. **S**eruiūt uobis: quia uos soli fruimini.

Hominem: seruum.

Simplicior. Nota cōquestiōe Numatiū rogat: ut quos uersus legerit maledicos suos scriptos nōi: cōtēdat nō fuisse scriptos a Martia. **V**enio nōnūq̄ i suspitionē Iuue. carmē notari quia ita satyrā scribebat: ut nemo dico qdē auditorio eā committere unq̄ ausus sit. **S**implicior: studiosior ueræ uirtutis. **S**abinus: nā sabinī simplicitate: omnes & bonitate superarūt. **S**enē cecropiū: Epicuriū: qui idē Gargetius dictus ē a gargeto pago i quo est nat⁹ auctore Laertio: placet itelligas: senē cecropiū .i. Epicurum: quia ipse poeta epicuræ sectæ est. **C**asta uen⁹: pudor uxoris. **N**umatius cū focero uiuebat. **S**ic .i. sic tu uiuas: constāti amore cū uxore tua domi foceri. **V**iridi erugine .i. liuore & maledictis. **V**t facis: quemadmodum cœpisti. **C**ōtēdas: cōstāter testeris.

Seruare hūc modū: hāc reuē rētiā. **P**arcere personis: nōi⁹ personarum abstinere.

Dii tibi: Romulus cū plebeios uellet esse tutos a patriciis: Iussit ut unusquisq̄ eligeret sibi quē uellet patricium patronū. **O**fficia autē cliētis i patronū: & patroni i cliētē præscripsit: tūc primū clientulæ & patrociniā iſtituta sūt: nō tamē recēti exēplo: nā thessali aū romanorū tēpore cliētes suos habebāt quos appellabāt penetras .i. pauperes: & athenienses thetas .i. seruos mitiores. **R**omani dixere cliētes quasi se colētes: cliēs patronū: nec patronus cliētē poterat accusare: auctor ē Dionysius halicarnassē.

Domitianus autē: ut Trāquilus scribit p̄miscua qdā lege libertinos æquauerat militibus romanis: maximis quibusdā officiis inter eos cōicatis. **Q**uod autē recitauimus de cliente: idē erat de manumisso siue de liberto: qui patronū accusare non poterat: nuper Traianus libertos in suos fines redegit: & sua iura restituit patronis: ut scilicet si liberti in officio nō essent: reuocari possent in seruitutē. **F**actū impatoris laudat hoc epigramate. **E**t uelint esse rara .i. firma. **R**ata uerbū augurale: nam aues dicunt facere rata: quæ firma faciūt alis & garritu. **P**atrono spoliato: nā patronus erat spoliatus iure suo: cū paulo ante libertus eēt æquatus dñō. Exul a suis libertis: exul erat paulo ante: quia nullū ius in suos libertos habebat: & poterat accusari. **D**ignus es: ciuis romanus paulo ante non retinebat totam dignitatem amisso iure in libertos: propterea non erat integer parte sublata: nunc autem factus est totus: & integer restituto iure in libertum. ciuem romanum appellat clientem imperatoris. **R**estituisti: inquit poeta ius suum patrono: ut maior sit laus tua o Traiane: q̄ habeas clientē ciuem tuum romanum integrum: quem seruas. minor enim laus tua esset: si eum amissa dignitate seruares.

Piscis: homo est: hominem callidore uoras.

De Imagine. M. Antonii.

Hæc mihi quæ colitur uiolis pictura rosisque

Quos referat uultus ceciliane rogas.

Talis erat marcus mediis antonius annis

Primus in hoc iuuenem se uidet ore senex.

Ars utinam mores: animūque effingere posses

Pulchrior in terris nulla tabella foret.

Ad Numacium gallum.

Simplicior priscis numaci galle sabinis:

Cecropium superas qui bonitate senem.

Sic tibi cum foceri claros retinere penates

Perpetua natē det face casta uenus.

Vt tu si uiridi tinctos erugine uersus:

Forte malus liuor dixerit esse meos.

Vt facis: a nobis abigas: nec scribere quenq̄

Talia contendas carmina qui legitur

Hunc seruare modum nostri nouere libelli

Parcere personis dicere de uiciis.

Ad Traianum.

Dii tibi dent quicquid princeps traianē mēeris

Et rata perpetuo quæ tribuere uelint.

Qui sua restituis spoliato iura patrono

Totū: itēgra dignitate. **V**t liceat: mō deſ occasio. **P**otes pbare eē uera. i. potes oñdere.
Omnes ſul. Sulpitiæ carmē: & pudorē laudat: cui⁹ meminit ēt Sidoni⁹. hāc uxor Ca-
leni carmē ſcripſerat pure & ſimplici⁹. Sulpitiā: carmē ſulpitiæ: quæ ſcribit d̄ amo
iōiugū. **P**randia thyestæ: qui appoſuit natū fratri epulandū. **N**ec credit. i. nō credit fuiſ-
ſe uerā fabulā de ſcylla: cū Sulpitia adeo caſta & pudica ſit: ut hoc non potuerit exiſtimare
cōtigiffe foeminæ. Biblys: amauit Caunū fratrem: filia Mileti & Cyanes: conuerſa tan-
dem in fontē ſui noīs cū deſce-
ret amores ſuos repudiatos.

Libertis exul non erit ille ſuis:
Dignis es ut poſſis totum ſeruare clientem.
Vt liceat tantum uera probare potes.

De Sulpitia.

Omnes ſulpitiam legant puellæ
Vni quæ cupiunt uiro placere.
Omnes ſulpitiam legant mariti
Vni qui cupiunt placere nuptæ.
Non hāc colchidos aſſerit furorem
Diri prandia nec refert thyestæ
Sillam biblida nec fuiſſe credit:
Sed caſtos docet & pios amores:
Lufus: delitias: facetiasque.
Cuius carmina qui bene extimarit
Nullam dixerit eſſe ſanctiorem,
Tales egeriæ iocos fuiſſe.
Vdo crediderim numæ ſub antro
Hac condiscipula uel hac magiſtra
Eſſes doctior & pudica ſappho
Sed tecum pariter: ſimulque uiſam
Durus ſulpitiam phaon amarat
Fruſtra nanque ea nec tonanti uxor
Non bacchi nec apollinis puella
Erepto ſibi uiueret caleno.

In Munnam.

Improba maſſiliæ quicquid fumarīa cogunt
Accipit ætatē quiſquis ab igne cadus.
A te munna uenit: miſeris tu mittis amicis
Per freta: per longas toxica ſæua uias.
Nec ſacili precio ſed quo contenta falerni
Teſta ſit aut cellis ſetia cara ſuis.
Non uenias quare tam longo tempore romam
Hæc puto cauſa tibi eſt: ne tua uina bibas.

Ad Maternum.

Iuris & æquarum cultor ſanctiſſime legum.
Veridico latium qui regis ore forum.

Lufus: inter coniuges. **N**e
quiorem: ſtudioſiorem luſuū
& iocorum int̄ coniuges.

Aegeria nympba: cuius cōgreſſū
Numa Pompili⁹ uolebat uide-
ri numinis alicui⁹ monitu tra-
dere leges romanis. Eadē a nō
nullis dicta eſt una ex nouem
muſis: ad quod uiſus eſt allude-
re ſupra: Siue Numæ coniūx
Triuiæ te miſit ab Anna: Siue
camœnarū de grege nona ue-
nis: & hoc potes addere. **A**n-
tro: nā Aegeria antrū habebat
in nemore arcino: Vt Liuius.

Eſſet doctior: q̄ fueris. **P**ha-
on amaret: oſtendit pulchriorē
Sulpitiam Sappho: & potue-
iſſet conciliare te Phaoni. **F**ru-
ſtra amaret: quia Phaon nihil
a Sulpitia haberet.

Improba. Mūnā tenentē
uina mala deridet maſſi-
liēſes. n. colorē & ætatē uini
mō fumo: modo aloe adultera-
bāt: auctore Plinio. **S**upra ē ex-
poſitū: & dicet̄ i diſtichis. **F**u-
maria: loca ubi condiebant uina
fumo. **I**mproba: adulteran-
tia uinum. **A**ccipit ætatē. i. uſ-
deſ uetus. **M**iſeris amicis: qui
bus mittis. **N**ec ſacili precio
ſed magno & difficili. **S**etia:
uinum ſetinum.

Iuris. **A**d maternum: cui⁹
memit ſupra & Pli. in epi-
ſtolis lā affect⁹ tedio regē urba-
næ: & ſeceſſurus i patriam ro-
gat amicum an uelit aliqd mā-
dari ſimul comparat amœnita-
tē hiberiæ cū Italiæ ſterilitate.
Iuris: iperfecta eſt oſo ſed in-
telligas ſum diſceſſurus. **O**re
ueridico: non mentiente.

Aci: pisces sunt qui graece dicuntur belones: hi pariunt cōfractō uētrē multitudinē partus: exigui precii remittere tanq̄ cōtēnēdū. **S**ua saxa: hispaniā. **M**inor tribus libris: romae in maximo erat precio: si perueniebat ad duas libras: ut Plinius: post cuius tempora eundem piscem maioris ponderis fuisse auctor est Macro. **P**eloris: genus cōcha. **F**atuam: sine pondere. **S**umma mensa. i. lautissima mensa. **O**strea non liuentia: non inferiora non inuidentia. **O**streis baianis: nam illa res dicitur alteri liuere: quae est peior altera. **P**apinius.

Rupesq̄ nitent: quis purpura saepe. **O**ebalis: & tyrii moderator liuet aheni.

Olidam: male olentē quādo fugit. **P**raeda: uulpes. **H**umida lina: retia. **I**mpediēt: implicabūt. **S**uperbus tanq̄ aliquid magnū cepisset. **M**artes: genus uulpis: cui fortasse accommodari potest: quod Aristoteles scribit cinadon. **A**d mare: ad laurentū. **A**b urbano macello. i. ex urbe. **C**allaicū: discedo inquit si quid mandas i hispaniā.

O molles. In gratia Sulpitiae hoc scriptū est dū Calenū cōiugē foelicē uocat q̄. xv. ānis cū tali uixerit uxore: & nullum diē periisse ait: quo uerā uitam nō egerit. **O** molles: o iocundos. **I**ugalis: matrimoniales. **N**otata: signata tanq̄ foelix. **C**aris lapillis: margarittis. **L**ittoris idici. i. maris rubri. **O** quae praelia: Ioc⁹ Propertii. **Q**uam multa apposita narramus uerba lucerna. **Q**uantaq̄ sublato lumine rixa fuit. **N**ymbis nice rotianis. i. ungueto. **N**icerotis aut pinguetari⁹ syr⁹ fuit. **L**aberius: Et quaecūq̄ syrus nice rotes solet: Et quicquid croci casiaq̄ cinnamique uodus Caesariae spirat delicatus arabs: **H**oc totū uobis nūc ad scēnā affero. **V**ixisti: uerā uitā egisti: nā tātum uiuunt qui uerā agunt uitā. **C**omputat: ascribitur sibi tanq̄ praestita a te. **S**olos numeras dies mariti. i. solū uixisti eo tempore quo fuisti maritus.

Consule: In Lesbiam animum quam dicit non esse natam aliquo consule.

Municipi materno tuo ueterique sodali
Callaicum mandas si quid ad oceanum.

An laurentino turpes in littore ranas

Et satius tenues ducere credis acos:

Ad sua captiuum q̄ saxa remittere mullum.

Visus erit libris qui minor esse tribus.

Et fatuam summa cenare pelorida mensa

Q uosque tegit leui cortice concha breuis.

Ostrea baianis quā non liuentia testis:

Q uae domino pueri non prohibente uorent:

Hic olidam clamorū age in retia uulpem:

Mordebitque tuos sordida preda canes.

Illic piscoso modo uix educta profundo

Impedient lepores humida lina meos:

Dum loquor ecce redit sporta piscator inani:

Venator capta marte superbus adest:

Omnis ab urbano uenit ad mare coena macellos

Callaicum mandas si quid ad oceanum

Ad Calenum.

O molles tibi quindecim calene

Q uos cum suplitia tua iugales

Indulsi deus & peregit annos.

O nox omnis & hora quae notata est

Caris littoris idici lapillis.

O quae praelia: quas utrinque pugnas

Foelix lectulus: & lucerna uidit

Nymbis ebria nicerotianis.

Vixisti tribus o calene lustris

Aetas haec tibi tota computatus

Et solos numeras dies mariti.

Ex illis tibi si diu rogatam

Lucem redderet atropos uel unam

Malles q̄ pyliam quater senectam?

In Lesbiam.

Consule te bruto quid iuras lesbiam natam?

at alii comparabant suos annos: sed tēporib⁹ Numæ. uel potius fuit ficta a prometheo
luto hoc est ceno pmothei: qui finxit hominē ex luto. Tu fuisti prima mulier: quā finxe
rit: adeo anus es.

Sense. Proculeia maritū dimiserat facto diuortio: nullā aliā ob causam: ut uaticina
tur poeta: nisi q̄ factus erat prætor: & ludis megalesibus multa erant ipendēda quæ uxo
rem oportuisset suppeditare. simul igitur & paupertatē prætoris notat: quæ sola uxore

Mentiris: nata es lesbia rege numa.

Sic quoque mētiris: nāque ut tua sæcula narrant

Ficta prometheo diceris esse luto.

Ad Lupum.

Semper cum mihi diceretur esse

Secreta mea polle cum cinædo:

Irrupi lupe non erat cinædus.

In Proculeiam.

Mense nouo iani ueterem proculeia maritum

Deferis: atque iubes res sibi habere suas.

Quid rogo qd factū ē: subiti quæ causa doloris?

Nil mihi respondes: dicam ego prætor erat.

Constatura fuit megalensis purpura centum:

Milibus ut nimium munera parca dares.

Et populare sacrum bis milia dena tulisset:

Discidium non est hoc proculeia: lucrum est:

Ad Dindimum.

Tam dubia est lanugo tibi: tam mollis ut illam:

Alitus: & soles: & leuis aura terat.

Celantur simili uentura cydonia lana

Pollice uirgineo quæ spoliata nitent.

Fortius impressi quotiens tibi basia quinque.

Barbatus labris dindime fio tuis.

Ad Philerotem.

Septima iā phileros tibi conditur uxor in agro:

Plus nulli phileros quam tibi reddit ager.

Ad Q. u. Ouidium.

Quinte calidonios ouidi uisure britannos:

Et uiridem thetym oceanumque patrem.

Ergo numæ colles & nomentana relinques

Otia: nec retinet rusque focusque senem.

Gaudia tu differs. at non & stamina differt

Atropos: atque omnis scribitur ora tibi

Præstiteris caro: quis non hoc laudet amico:

Vt potior uita sit tibi sancta fides.

pendebat: & nouū pculeiæ cō

filium. **V**eterē: quē diu hūisti.

Habere res suas: Verba sūt

ex ritu diuortii: ut apud iuris

cōsultos: nam coniuges dissidē

tes alter alteri dicebant res tibi

habeto tuas: res tibi agito tuas

Erat prætor: & cum sit præ

tor noluiisti eum. **P**urpura

megalesis: dicitur qua præto

res i megalesibus uti solent. nā

megaleses ludi a prætoribus

celebrabātur i honorē magnæ

matris mēse aplis: quos ludos

curant purpura iduti pene tri

umphali. luuena. Interea me

galesiacæ spectacula mappæ

Idæum solenne colūt similiq̄

triumpho Prædo caballorum

prætor sedet purpura. **S**acrū

populare: megalesia appellat

sacra popularia: hoc est gratis

sima populo: nam his populis

romanus maxime delectabat:

quod luuenalis notauit: Nam

si deficeret mœstam attoni

tāq̄ uideres hanc urbem. **T**u

lisset: absumpsisset. **S**ed est lu

crum: ne istam pecuniam amit

tas in marito prætore.

Quinte: Qu. Ouidium in

Britanniam proficiscen

tem monet ut aliquando uelit

se ad ocium cōferre & uiuere:

præsertim cum satis sit quod

olim maximū Cesonium exu

lem secutus est: non uerit? Ne

ronis indignationem. **O**uidi:

Ouidius quidem est apud Plu

tarcum: sed eundem esse non

arbitror. huius supra meminit

Calidonia: silua britanniæ:

quo arma romana pcesserunt.

Patrē: Oceanū qui ambit ter

rā: uel unde reliqua maria deri

uantur mediterranea.